מוסף ידיעות אחרונות

כולל:

זמנים במטבח

ככר מטגנים סופגניות –
„זמנים במטבח", עמ' 26

יום רביעי, י"ד כסלו תשמ"ו, 27.11.85

מוס פלקס לעיצוב וייצוב שערך

שיער מסודר
FLEX MOUSSE – הקצף המדהים של פלקס, גורם לכל שיער להיראות בריא, רענן ונוח לסידור.

בלי ברק שומני
FLEX MOUSSE בכל דרך רצויה ואינו משאיר עליו שכבה של חומר שומני מבריק. מאפשר לעצב את השיער

ללא הרגשה דביקה
FLEX MOUSSE ללא אותו כיסוי קשה ודביק שגרמו חומרים מיושנים לעיצוב שיער (ספריי). שיער יפה, משיי, רך ונוח לסידור,

חוסך לך מספרה
לחיצה קלה על המיכל, מריחת הקצף הריחני על השיער, ומרגע זה השיער משיי, רך וכ.חומר ביד היוצר". ניתן לעצבו בכל צורה שהיא – כל זאת בשחת עצמי ובחסכון כספי ניכר!

לבחירתכן: FLEX MOUSSE רגיל ו"EXTRA CONTROL".

MONEY BACK GUARANTEE!
רבלון משוכנעת בטיבם המעולה של כל מוצריה. אם מסיבה כל שהיא השמוש ב"FLEX MOUSSE" אינו עונה על ציפיותיכן, החזירו אותו וכספכן יוחזר במלואו עד 31.12.85.

FLEX MOUSSE – מסודרת פלקס לטיפוח השיער: שמפו, קונדישיונר, מוס.

מוס פלקס המעצב הפרטי שלך.

REVLON

נורית לוינסון

ידידה ועשמה באורדו

עמית לוינסון ובריג'יט: היא לא צמחונית

אחד המקומות החביבים ביותר על עמית לוינסון, הוא בית־הקברות שברחוב טרומפלדור. שם תל־אביב הקטנה וראשוניה חוזרים וקמים לתחייה בעיני רוחו של חוקר תולדות הישוב הצעיר (29) הזה.

בפאריז, לעומת זאת, הוא מעדיף את חברתם של נסיכים ורוזנות, הנמצאים עדיין בין החיים. הללו, שולחים לו, לדבריו, כרטיסי טיסה ובלבד שיוכלו לראות את זיו פניו ולשמוע את ה„בונסואר" וה„ז'ה ת'אדור" שלו.

בביקורו האחרון בעיר האורות, פגש לא רק נסיכים ורוזנות אלא גם כוכבות: את קתרין דנב ואת בריג'יט באורדו. את דנב – במסיבת יום־ההולדת הראשון של „קאנאל־פלוס", ערוץ הטלוויזיה הרביעי החדשני של צרפת (הפועל 24 שעות ביממה) והמנוהל על־ידי בעלה של דנב. את באורדו פגש בפתיחה המחודשת של מועדון הלילה היוקרתי „לה נארה".

עמית, יפה־התואר, שניהל בשעתו מועדוני לילה – שאל את באורדו אם יוכל לקרוא את המועדון הבא שינהל, על שמה. „זה מחמיא לי", ענתה חתולת־המין של שנות השישים, „אבל אינני אשה של מועדוני לילה. אני מעדיפה להעניק את שמי לאגודת צער בעלי־חיים".

למרות חיבתה הרבה והמפורסמת לבעלי־חיים – באורדו איננה צמחונית, מספר בפליאה עמית הצמחוני. ואפרופו צמחונות, הפרוייקט הבא של עמית, יהיה ככל הנראה, תרגום ספר הבריאות הפופולארי של ריקה זראי לעברית.

■ נורית בת־יער

מתנות מעולם אחר

אלי מקגרו זריקה לפח האשפה את זר המרגניות הראשון, שהביא לה סטיב מקווין; אז מקווין שלח לה זר עוד יותר גדול – ענק – בתוך פח אשפה מגולוון ומצועצע. ריצ'ארד ברטון, למשל, שלח לאליזבט טיילור צמיד־יהלומים – לא בתיבה מרופדת קטיפה. הצמיד היה נתלה ברישול על עליהן של עשר שושנים תכולות, כדי שיתאימו לעיניה התכולות־סגולות של ליז.

פרטים אלה ורבים אחרים, מופיעים בספרו החדש של סטיוארט ג'קובסון „רק הטוב ביותר" (הוצאת אברמס), עם צילומים מאת ג'ס גרשטיין. ג'קובסון אסף באריקות דוגמאות מרהיבות לסוג המתנות שהעשירים והמפורסמים אוהבים להעתיר זה על זה.

המו"ל מלקולם פורבס לדוגמה, קנה לאשתו רוברטה, עוד ב־1900, קופסה מלכותית לסיגריות, שיצר האמן פאברז'ה. נלסון רוקפלר הגיש תשורה נוגעת ללב, לאשתו האפי, לאחר הולדת אחד מבניהם: פסל של הנרי מור, שנקרא „כסא נדנדה מס. 1", והמתאר אשה יושבת ותינוק בזרועותיה.

אחת המתנות היקרות ביותר, הוגשה ע"י ויליאם ק. ונדרבילט לרעייתו אלבה: אחוזה שעלתה לו 10 מיליון דולאר. היא נבנתה כולה שיש, ובניתה ברוד־איילנד, הסתיימה ב־1892. אלבה, למרות המחווה היקרה הזו, דרשה גט מבעלה, שנתיים לאחר מכן.

המשפחות העשירות של אמריקה, יודעות באמת לעשות זאת בסטייל. מרילו וויטני, בנתה כנסייה עבור בעלה קורנליוס. לזוג וונדרבילט היתה כנסיה באחוזתם שבקנטאקי, ומרילו החליטה, שבעלה זקוק לעוד אחת, בביתם שבסראטוגה־ספרינגס. מרילו מצאה בית הולנדי עתיק משנת 1810, החליטה שהוא מתאים לצרכיה, העתיקה אותו בשלמותו והגישה אותו לבעלה במתנת חג־מולד, ב־1982. מה יכול להיות יותר אקסטרווגנטיז

לא כל המתנות של העשירים והמפורסמים חייבות להיות כה יקרות. לפעמים מספיק הרעיון המקורי. המלחין והתמלילן סטפן זונדהיים היה עדיין ילד, כאשר פגש באוסקר המרשטיין ה–2. הוא לימד את המרשטיין לשחק שח וורותי המרשטיין, לאות תודה, הגישה לזונדהיים את מערכת כלי השחמט של אוסקר, כתשורה.

בחברה טובה

אלי מקגרו וסטיב מקווין: פרחים בפח

השחקן רודי מקדואל מספר, שהמתנה המרגשת ביותר שקיבל אי־פעם, היתה גם כן בהיותו ילד. הוא העריץ את זוג הקומיקאים של תחילת המאה, לורל והארדי, והוא כמעט התעלף כאשר סטן לורל הסיר יום אחד את כובעו המפורסם מראשו, חתם על הסרט הפנימי הקדשה ושם את הכובע על ראשו של רודי הצעיר.

וישנה גם המתנה שהגישה קתרין הפבורן להנרי פונדה: שניהם נפגשו לראשונה על בימת ההסרטה של „האגם המוזהב", שהיה, בעצם, סרטו האחרון של פונדה, בטרם הלך לעולמו. הפבורן הגישה לפונדה את כובעו הישן של ספנסר טרייסי, שהיה חברה לחיים, וזה היה אותו כובע שהגיש הבימאי ג'והן פורד לטרייסי כמתנה, למרות שהיה זה „כובע המזל" שלו.

■ דרורה שביט

ליז טיילור וריצ'ארד ברטון: יהלומים על עלים

מוטה גור

לא רוצה להיות פראייר

שר־הבריאות, מוטה גור, ידוע כ„פייטר" רציני, הנלחם על עקרונותיו ללא משוא־פנים. כך בפוליטיקה כך גם במישרד־הבריאות. עכשיו הוא יוצא נגד נבחרת המיוחסים במדינה, שרים, סגנים, חברי־כנסת, מנכ"לים ושאר נהנים מהחוק המיושן, שמאפשר להם להינות משירותי רפואה פרטיים, על־חשבון משלם המיסים, בארץ ובחו"ל.

בתקופה של קיצוצים מכאיבים במערכת הבריאות, אישרה הממשלה השנה, בתקציב מישרד־הבריאות 190 מיליון שקל, לכיסוי ההוצאות הרפואיות של המיוחסים.

בימים אלה, העביר שמספר קטן של מיוחסים הצליח כבר לחסל את כל התקציב הזה, תוך הגשת חשבונות. לא נשארה אגורה. מוטה גור אינו מסתיר את זעמו על חוק מסולף זה, שלדעתו צריך לשנות אותו. גור עצמו לא רק אלו המכהנים כיום בתפקידיהם – אלא מאות לשעבר, שרים, ח"כים ומנכ"לים, הנהנים מהטבה זו. מקפיצות לגור את הלחץ, במיוחד כאשר עשרות אורחים נאלצים לצאת למסע־המוות, למימון ניתוחים בחו"ל, שיצילו את חייהם.

עוד מתברר שלא כל נסיעותיהם של „הגדולים" לחו"ל מוצדקות. כדי לק מהמקרים הם נוספים, למרות שלא קיבלו את אישור הועדה המקצועית.

מוטה גור: קיצוצים בלוח החולים

לא עליהם חלות הגבלות... [illegible]

האם דיאטה גורמת דיכאון? ● מדוע יש הזוללים ולא משמינים ואחרים מסתגפים וממשיכים להשמין? ● מה הקשר בין מצב־הרוח להרזייה מוצלחת? ● מחקרים חדשים מנפצים מיתוסים ישנים

אפשר גם בלי ארוחת־בוקר

מאת דבורה נמיר

רק מי שהתייסר בכל מכאובי הדיאטות למיניהן יודע, שבצד מציאות אכזרית של המאמץ להרזייה – משתוללות בשוק המידע, המון־המון אמונות טפלות. קשה לעקור מן השורש אמונות כאלו, אלא אם כן מוכיחים, שחור־על־גבי לבן – את ההיפך הגמור. וגם אז זה לא תמיד עוזר.

האם דיאטה גורמת לדכאון? האם ויתור על ארוחת־בוקר אכן גורע מן הריכוז והיעילות בעבודה? האם השמנה קשורה בשעון הביולוגי? האם למבנה האישיות יש קשר להרגלי אכילה? האם יש מזון שגורם שמחה, ומזון שגורם עצב? האם דיאטה והרזייה משפרים את חיי הנישואין או הורסים אותם?

מעגל קסמים

הדברים שנספר כאן מבוססים על מימצאי מחקרים רבים, שנערכו במוסדות מחקר רפואי בעולם. לכל מי שרוצה לדעת את הקשר בין הנפש, מצב־הרוח, הדיאטה הנכונה וההרזייה המוצלחת, מיועדת כתבה זו.

להם כך. ההצלחה בדיאטה מתחילה בראש ולא בגוף בלבד", הוא אומר.

המלצה לבריאים

אחת האמונות הנפוצה היא, שחייבים לאכול ארוחת־בוקר, אפילו בדיאטה הקיצונית ביותר, משום שבמשך היום שורפים את הקלוריות, במיוחד כאשר דיאטה זו היא דלת פחמימות ועשירה בחלבונים, כמקור לאנרגיה. „שטויות", קובע בפסקנות פרופ' ארנר לר בנדר, המומחה לתזונה מאוניברסיטת לונדון, שביחד עם עמיתו ד"ר נייגל דיקי, ערך מחקר בנושא זה. שני החוקרים פירסמו את תוצאות מחקרם בכתב העת "הירחון לתזונה של בריטניה" כי הם מרגישים, שאיש לא הוכיח תיאוריה זו. „מה שגילינו הוא, שאין שום ירידה בכושר הריכוז, או ביעילות בעבודה או בלימודים – אם מוותרים על ארוחת־בוקר", כתבו במאמרם. המחקר נמשך שלוש שנים, והקיף 800 סטודנטים. 50 אחוז מהם אכלו ארוחת־בוקר עשירה בחלבון, והשאר הסתפקו בכוס קפה או תה בלבד. נמדדו יכולת ההקשבה שלהם, הריכוז בלימודים, הזכרון והביצוע.

„ארוחת־בוקר היא יותר אירוע חברתי או צורך משפחתי. אין לאכילה או לאי־האכילה בבוקר, שום קשר לריכוז וליעילות. אדם יכול להיות בריא ולרזות, אפילו אם הוא מסתפק בשתיית נוזלים כל היום, וארוחה מלאה אחת ביום – ללא ארוחת־בוקר", קובעים החוקרים האנגלים. הם מדגישים, שהמלצתם זו מיועדת אך ורק לאנשים בריאים. מי שבריאותו לקוייה וצריך לרדת במשקל, חייב תחילה להתייעץ ברופא.

אמונה טפלה אחרת שמסתובבת בשוק המידע היא, שלשמור על דיאטה קפדנית, ולהתגבר מכל המאכלים האהובים אך המשמינים – גורמת דכאון לשומרי המשקל. „שטויות. ההיפך הגמור הוא הנכון", אומר הפסיכיאטר ג'ק לידי, שפירסם ספר "איך לאכול טוב, לרדת במשקל ולהיות מאושר". לדעתו, כל דיאטה מוצלחת מבטיחה ירידה במשקל, וכל קילוגרם שנושר, לא רק שאינו גורם דכאון, אלא משפר את מצב־הרוח. מימצאיו מבוססים על מחקר שנערך באוניברסיטת פיטסבורג, ארה"ב, בקרב 776 חולים. כולם השתתפו בתוכנית הרזייה קבוצתית. מספר החוקר: „כולם היו בדכאון בשל עודף המשקל. זו היתה נקודת ההתחלה. אך ככל שהקילוגרמים נשרו, אחד לאחר השני, החלו סימני הדכאון לחלוף, מצב־הרוח השתפר ושומרי הדיאטה קיבלו תמריץ להמשיך, למרות שנאלצו לוותר על מזון עשיר שכה אהבו."

החוקר שעקב אחר התנהגותם, הרגשתם, משקלם ומצב־רוחם של שומרי הדיאטה הנוקשה, טוען, שעודף המשקל הפך אנשים אלה לאומללים. „אם תזונאית מרכיבה תפריט דיאטה נכון ומאוזן, אפשר לצמצם גם את היתרונות הנדרשים משומר המשקל, ולסייע לו לרדת, במצב־רוח טוב. הדכאון תוקף רק את אלו שאין להם כוח נפשי להתחיל בדיאטה, והם סובלים – ולא להיפך", אומר החוקר. הוא מספר עוד, כי המקרים היחידים המוכרים בספרות הפסיכיאטרית, של דכאון על רקע דיאטה הם אותם מקרים שלשמנים אין הכוונה, הם כופים על עצמם דיאטת רזון של 500 קלוריות למשל, ללא ייעוץ רפואי, או שהם מחליטים על דעת עצמם להרבות בשתיית נוזלים בלבד, או לצום יומיים בשבוע. רק מצבים כאלה גורמים לנדודי־שינה, עצבנות ודכאון. מה גם, שבמקרים רבים אין משיגים הרזייה מהירה, והאכזבות מן הציפיות הגבוהות גורמות למשבר נפשי.

אפשר להתחיל במיתוס, שיש נשים צעירות הזוללות כל היום אוכל עשיר ורב־קלוריות, נהנות מלחם ועוגות ולא משמינות, לעומת צעירות אחרות המסתגפות בדיאטה דלת־קלוריות ודלת־פחמימות, והן שמנות־שמנות. מדוע? האם זה קשור למזון בלבד?

לדעת החוקר ד"ר ג'ורג' ווארינג, פרופיסור לחינוך גופני באוניברסיטת אונטריו, קנדה, סוד המשקל הנכון וההרזיה נעוץ אך ורק בפעילות הגופנית, ולא בצריכת הקלוריות בלבד, ומכאן החשיבות של שילוב פעילות ותזונה נכונה.

לצורך המחקר עקב המומחה אחר קבוצת נערות ונשים צעירות, כולן שמנות, שהתאמצו לרדת וצרכו רק 1200 קלוריות ליום. בקבוצה השניה היו צעירות רזות־רזות, שזללו מזון מכל הסוגים בתכולה של ובסך הכל 2500 קלוריות ליום.

טוען ד"ר ווארינג: „התברר, שאותן נשים שמנות, שצרכו מחצית הקלוריות רצו לרזות ורק מנעו מעצמן המון מזון טעים. אך הן היו חלשות, חסרות כוח ולא עסקו כלל בפעילות גופנית. השומן הפריע להן ודיכא את הדימוי העצמי שלהן, וזהו מעגל קסמים". לעומתן, הנערות הרזות והדקיקות, שתדמיתן היתה חשובה להן, שמרו על מנהגי אכילה נכונים, אפילו בתצרוכת כפולה של קלוריות, אבל הקדישו מספר שעות ביום לפעילות גופנית. הן לא המתינו שאיזה מעשה ילוש את גופן והשומן ייעלם. הן עמלו קשה, אבל חשו בטוב, אכלו יותר – ולא השמינו", טוען החוקר.

גם ד"ר ניל סלומון, המומחה של „שומרי משקל" בארה"ב, פסיכיאטר הבקיא במודעי ההתנהגות, טוען, שיש אנשים שמנים שהם חסרי מוטיבציה אמיתית לרזות, ולכן, כל דיאטת דלת־הקלוריות שלהם היא, בעצם, מס־שפתיים. „אילו השמנים האלה היו באמת רוצים לרזות, לא היו מסתפקים בדיאטה בלבד, אלא קמים ויוצאים לדרוך, לשחות או לעסוק בהתעמלות. עובדה שהם לא עושים זאת, בטענה שהשומן מפריע להם – מעידה שטוב

מוקש בטלוויזיה

האם חשוב באיזה שעה אוכלים את הארוחה הגדולה והמרכזית? – לא. אבל חוקרי אוניברסיטת מינסוטה בארה"ב, גילו, שאם הארוחה מכילה צלחת או כוס מרק דל־קלוריות – מרזים בקצב יותר מהיר. 1000 שמנים קיבלו אותו תפריט. קבוצה אחת שתתה כוס מרק בתחילת הארוחה, ובעקבות התרשת מלאות זו, לעסו לאט ואכלו פחות. הקבוצה שלא שתתה מרק, אלא ניגשה מיד למנות העיקריות, אכלה בלהט רב יותר, כמות יותר גדולה של מזון.

גם לאורח־החיים ולהרגלי בידור קשר ישיר להצלחת הדיאטה. עובדה היא, שחוקרים אלה מצאו, כי גם שומרי משקל הנאמנים ביותר לתפריט שנקבע להם, צורכים בשליש יותר קלוריות, כאשר הם צופים לפחות ארבע שעות ביממה בטלוויזיה. אלה הם מצבים בהם שוכחים את הדיאטה, נסחפים אחר המתרחש על המסך הקטן, וחוטפים מפה ומשם חטיפים קטנים, שתכולת הקלוריות שלהם גדולה. כאשר באים להישקל ולהיבדק, שוכחים זלילות קטנות אלו ומתפלאים מדוע לא יורדים במשקל.

„בלי טלוויזיה ופיתויים, מרזים מהר יותר", אומרת ד"ר מריה סימונסון, האחראית לפרוייקט „המתח וההרזיה", באוניברסיטת ג'ון הופקינס.

חשוב גם היכן אוכלים. לא די בספירת קלוריות, או במצב־רוח טוב. כאשר אוכלים בחדר שאורותיו עמומים, אוכלים פחות. בחדר מואר, זוללים יותר. כלי הגשה כהים מדכאים את התיאבון וכלים בהירים, מגבירים את התיאבון. בקיצור: בפינת אוכל חשוכה, עם נר אחד, בצלחת כהה, אוכלים 500 קלוריות פחות – ועדיין נשארים שבעים.

איך שומרים דיאטה ביחד עם מצב־רוח טוב? הכל תלוי בסוג המזון ממנו מורכב התפריט. לא רק קלוריות חשובות. יש מאכלים הגורמים מצב־רוח טוב, ויש שעושים "נאחס" על הנשמה. שני הסוגים הם בעלי אותן תכולת קלוריות. לא מאמינים?

לדברי ד"ר רוברט בנוביץ, מומחה לתזונה ולהרזייה, שפירסם את מחקרו האחרון בספר שהפך להיט, מכיל המזון שאנו אוכלים חומרים הגורמים לפעילות הורמוני־המוח, האחראים על התיאבון, הרעב והשובע. כך, למשל, הוא קובע, שכל המאכלים העשירים בכולסטרול, מדכאים את מצב־הרוח ומנטרלים את תחושות השובע והעליזות. ויתור בזמן דיאטה על ביצים, בשר בקר, חלב מלא, אלכוהול, סוכר, קפה, עוגות וגבינות צהובות – משפר את מצב־הרוח בעת דיאטה. עם זאת, טוען ד"ר בנוביץ, שבעת דיאטה חייבים להקפיד על קבלת ויטאמין בי־3, האחראי על מצב־הרוח, וזה חיוני להצלחת הדיאטה. ויטאמין זה מצוי בשפע בדג טונה, שמן זית, שמן בוטנים, שמן תירס, אבוקדו, בננות, אגוזי פקאן, כרוב, כרובית, תרד, יוגורט ואורז חום. הכללתם בדיאטה גם תורמת למאזן קלורי יעיל – וגם למצב־רוח טוב.

אומנם, יוצא מכך שרוב המזונות המעודדים מכילים שומן צמחי, אך כל דיאטה, ותהיה הקפדנית והדלה ביותר בקלוריות, חייבת לכלול קצת שומנים, מסכים החוקר, אך לא שומנים מן החי, אפילו ערכם הקלורי זהה לאלו של השומנים מן הצומח. פשוט, השפעתם על שומר הדיאטה היא המכרעת.

תגובת הבעל

האם דיאטה רצחנית יכולה להשפיע, למשל, על חיי הנישואין?

ד"ר פיאטרו פיטרנשיטנט, פסיכיאטר נודע מביה"ח סנט־וינסנט בניו־יורק מספר, כי במקרים רבים בהם נתקל חל קרע בין בני־הזוג, כאשר אחד מהם היה בדיאטה וירד במשקל. „השוני בתדמית החדשה של המרזה, הביאה לשינוי באישיות ובהתנהגות של בן או בת הזוג כלפיהם, ומכאן הסכנה להמשך חיי הנשואין", אמר. „במיוחד ניכרת התופעה, כאשר את הדיאטה עושה אשה נשואה. אומנם, בעלה תמיד העיר לה על זלילותיה ודחף אותה לרדת במשקל, אך עם נשירת הקילוגרמים, רכישת המלתחה החדשה, שריקות הגברים, המחמאות ומבטי ההערצה ל'אשה החדשה' – מאבד הבעל את הבטחון העצמי שלו", קובע גם ד"ר ג'ון הארסון, מאותו מרכז רפואי.

ד"ר הארסון, מי שהיה בזמנו נשיא האגודה האמריקנית לטיפול במשברי נישואין, טוען כי חובה על האשה לדבר מראש עם בעלה, על מה שמצפה לשניהם, כאשר תצליח בדיאטה ותיפטר ממשמניה. רק שיחה גלוייה כזו, יכולה למנוע אפתעות ומשברים בחיי הנישואין. "לא הייתי ממליץ לאף אשה נשואה ושמנה, לעשות דיאטה ללא התייעצות מוקדמת עם הבעל ובחינת תגובותיו", הוא אומר.

ומה יעשו השמנים שאינם מצליחים לרדת במשקל, למרות כל הדיאטות?

לאלה, אין עצה. לאחר שינסו הכל, רצוי שיעמדו מול הראי ויאמרו מאה פעם ביום: יש אנשים שזוללים, נהנים, ותמיד יהיו רזים, ויש המסתגפים וסובלים – ותמיד יהיו שמנים.

מרכאז – אך זו המציאות. כך עולה ממחקרים רפואיים, שבדקו את השעון הביולוגי ומבנה האישיות של כל אדם, ובמיוחד של השמנים. כמו שקבע ד"ר וויליאם בנט: „כאשר כל הדיאטות נכשלות – סימן ששפוט נולדתם להיות שמנים־לנצח". זהו המקרה העצוב, שהגוף מוכרח לאגור שומן כדי להתקיים ולשמור על הבריאות. האשם הוא בשעון הביולוגי. גם אם מרזים כמה קילוגרמים, מהר מאד חוזרים למשקל הקודם. לסטאטוס של שמן־לנצח.

ג'ורדן מכריזה על חודש בריאות השיניים.

מבצע
שוברים לג'ורדן
קנה ג'ורדן בחודש בריאות השיניים, וקבל
4 מברשות במחיר
6,864 ש'
~~9,254 ש'~~
זאת ההזדמנות לחדש את מלאי מברשות השיניים לכל המשפחה, לכל השנה!
יותר ג'ורדן
יותר כדאי!

הרופאים ממליצים
רופאי השיניים ממליצים להשתמש ב-4 מברשות שיניים במשך השנה: מברשת אחת לכל שלושה חודשים.
כך ניתן להבטיח צחצוח יסודי, ולמנוע פגיעה בחניכיים.

מברשת הבריאות
מברשת השיניים הבריאותית של ג'ורדן בנויה בעיצוב אנטומי, המתאים לחלל הפה ומאפשר צחצוח יסודי בכל חלקיו.
מברשת השיניים הבריאותית של ג'ורדן מיוצרת מחומרים מעולים, ובמבחר דגמים להתאמה אישית או רפואית.

מס' 1 באירופה
ג'ורדן היא המברשת המועדפת ע"י הצרכנים האירופיים, שהם בעלי מודעות גבוהה לחשיבות השמירה על השיניים.
גם בישראל — ג'ורדן היא מברשת השיניים המיובאת הנמכרת ביותר.

ג'ורדן לילדים
צחצוח בריא מתחיל מגיל צעיר. בין המברשות של ג'ורדן לכל המשפחה ישנה גם מברשת מיוחדת לדור הצעיר, שיהיה בריא!

צחצוח בריא
צחצוח השיניים בתדירות הנכונה, בכיוון הנכון ובמברשת הנכונה — מגן על בריאות השיניים. ג'ורדן מציעה לך עכשיו צחצוח בריא — במחיר מוזל.

ג'ורדן - צחצוח בריא לשיניים.

היבואן: בלמן בע"מ. הפצה: חב' עודית בע"מ.

איפה עלי־באבא?

חמש נשים ליד האופנה • מה הן בוחרות ללבוש כשהן לעצמן • הפנטאזיות נשארות על המסלול ובכל זאת – תוצאה לא רעה

מאת נורית בת־יער

צילם: מנחם עוז

על המסלול – האופנאים מפנטזים. עושים יד אחת עם עלי־באבא, גונבים את יהלום הכתר, חולמים על הברוקארים של לואי קאטורז.

ברחוב העניינים נחתכים בצורה מעשית יותר, ואפילו אצל נשים שאוכלות אופנה לארוחת־בוקר, נושמות אותה בטיול לאורך הטיילת, ולוקחות אותה איתן בלילה למיטה.

הנגיעה באופנה היא המכנה המשותף ליפות, שמצלמתנו קלטה על הטיילת של תל־אביב. המפריד ביניהן הוא חתך הגילים. אחת בת 16 הולכת על 17. שתיים בשנות ה־20 שלהן, ושתיים אימהות לחיילים וסטודנטים, בשנות השלושים והארבעים שלהן, למרות שאין רואים זאת עליהן.

מעצבת האופנה שבחבורה היא אלכסנדרה הקן (39), סנדרה – למכריה הזוכרים אותה מתקופה בה עבדה בבוטיקים של גדעון אוברזון ורפי יעקובזון.

סנדרה, שחידדה את חוש האופנה שלה עוד כשעבדה בפאריז ב„מאר", שם נמכרים דגמי השמות הגדולים של הפרט־א־פורטה תחת קורת־גג אחת – פתחה בימים אלה סטודיו עצמאי ברחוב בר־כוכבא (ליד דיזנגוף סנטר). „את חייבת את זה לעצמך", אמרו לה חברותיה.

אותה לא תתפסו בלי בגדים מהסטודיו הפרטי, כך שזהו גם מקור מעיל הזית המתוייס שלה עם הכיס התלוי, המתובל בברדס סרוג וממחטה בצבע פוקסיה.

עדייה מאירצ'יק מייצגת כאן את הדוגמניות. אבל צהוב־הלימון המעילי הזה, המיני השחור והצמוד מבד הפוטר, ואפילו צמידי העור הזהובים ונעלי הפאייטים – לא נרכשו אצל האופנאים הנוצצים, שעבורם היא מדגמנת. את אלה קנתה היפהפיה התמירה אצל חברתה, מעצבת צעירה בשם טליה נתנזון.

המראה הצעיר־זרוק החביב על בני התשחורת, משודר על־ידי נעמי בן־אמוץ. נעמי, שחקנית־קולנוע־בדרך, הולכת על שחור. מה שמציץ מתחת למיקטורן שלה, זו חולצת טי ארוכה המצויירת־ביד על־ידי רם יערי. את הצעיף הססגוני סרגה לה חברה, וחברה אחרת אחראית גם לכיסוח השיער שלה.

אפרופו חברות. נעמי ועדייה הן חברות טובות. הן הכירו אצל אבא של נעמי, דן בן־אמוץ, שעדייה היתה חברתו. הידידות הזו היא שהכניסה בנעמי חשק לנסות כוחה בדוגמנות־ צילום.

מי שלעומת זאת, מכירה את המסלול, אך מעדיפה לעסוק עתה בהדרכה אופנתית לנשים היא תמי שחורי. תמי תולה תקוות רבות בסטודיו „מאיה" בו תשתף פעולה עם המאפר ירין שחף. תמי בלבן, בעליונית מבד הפוטר של ג'קלין בי., משוכנעת שאפשר להתערכן אופנתית גם ללא הוצאות מרובות, באמצעות אביזרים ססגוניים כמו גרב סגולה, נעליים מכיכר השעון ביפו, תיק אדום ובעיקר דמיון.

ציפי ברנר־ברזילי, הקניינית הראשית של אופנת השק"ם, שהפיחה בו רוח חדשה ומקיימת בו מבצעים מיוחדים לבקרים – משוכנעת, שהדרך להתערכן מבלי להתרושש היא לנצל את המבצע העכשיווי שיזמה, המאפשר רכישת שני פריטים במחיר של אחד.

את ציפי עצמה פגשנו במשקפי־שמש „קאררה" כשלעורה שמלת־מעיל של „פיצי" מבד חאקי של מדים, המקושטת בטלאים של ג'ינס חלק וג'ינס חאקי שמכוניות נוסעות עליהן. פעם היא עבדה בתיאטרון ובטלוויזיה. כששואלים אותה מדוע נטשה אותם לטובת האופנה, היא עונה „מה שאני עושה עכשיו זה לא תיאטרון וטלוויזיה?"

משמאל: עדה מאירצ'יק במעיל ניילון צהוב, מיני שחור צמוד ונעלי בד רקומות פאייטים. למטה: אלכסנדרה הקן — במעיל צמר בצבע זית, כיס תלוי וברדס בוורוד פוקסיה

למטה: נעמי בן־אמוץ במראה זרוק – החולצה ארוכה מן המקטורן ושיער מכוסה עם קוקו זעיר בעורף.

מימין: ציפי ברנר־ברזילי בשמלת מעיל בצבע חאקי עם מגע אופנתי של טלאים. משמאל: תמי שחורי בעליונית ארוכה לבנה מבד פוטר, מעל מכנסי צינור ותיק גדול ואדום כתם צבע.

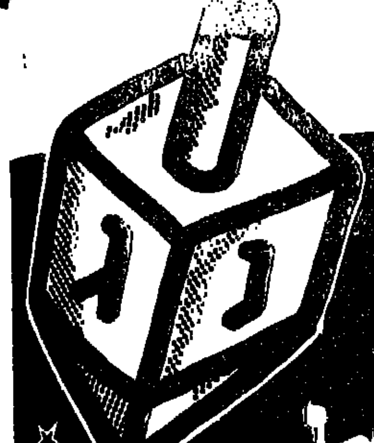

מבצע הנחות לרגל החנוכה

כל יום מתנה חדשה

הפתיעו את הילדים בחנוכה עם מתנה שלא נגמרת – מתנה שמגלים בה עניין בכל יום מחדש ונהנים לשחק בה שוב ושוב. תנו להם משחק שיש בו אינסוף אפשרויות לדמיון, ליצירה ולהנאה. שמחו אותם בחנוכה עם מתנה לכל השנה.

כל יום בובה חדשה עם ברבי

להלביש, לסרק ולאפר,
לצאת לנשף או לשחק טניס.
להיות יפה ושונה
בכל יום מימות השנה
עם מבחר בגדים,
אביזרים וחלקי ריהוט.

כל יום לכוכב אחר עם לגו חלל

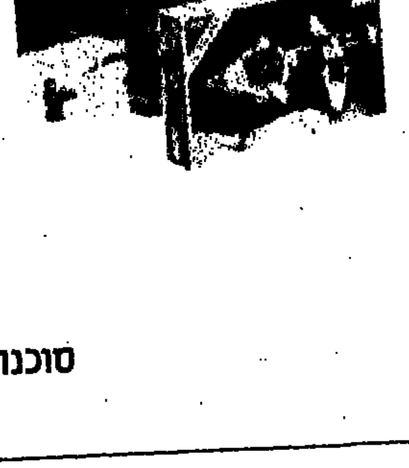

לבנות ספינת חלל חדשה כל יום,
לנחות על המאדים,
לגלות כוכבים חדשים
ועולמות מרתקים עם דמויות
וחלקים מגוונים ומרהיבים.

שיווק בלעדי:
סוכנויות קופמן בע"מ
מגרשי התערוכה הישנים, סוף דיזנגוף
(ע"י גלידה מונטנה), טל' 455141.

גיתם מערכות תדמית

אורה שם אור

אני סבתא חורגת

בנות חמישים־פלוס כבר לא מחייכות אפילו, כאשר הן נתקלות בכותרת „קשישה בת 55 נדרסה במעבר־חצייה..." או „קשיש בן 62 נשדד לאור היום". לא מועיל להזכיר לעצמם, שגברת תאצ'ר ומר פרס גם הם „קשישים", שלא לדבר על רייגן, פון־וייצקר, מיטראן, אדון וגברת גורבצ'וב, אבא אבן, רבין ומי לא. „הקשישים" למדו לדעת שהעולם חילק את הקשישים לשתי קטיגוריות: המנהיגים והזקנים־חסרי־ישע.

מה שאני רוצה היום לאוורר, זו בעיית קשישי ישראל במעגל המשפחתי. נניח, שהקשישים והקשישות לא נדרסים ולא נשדדים ולא נרצחים, ואפילו פתרו את עניין מניות־ההסדר. עדיין הם במילכוד.

•

לקשישים יש, מדרך הטבע, ילדים. ולילדים, גם בדרך הטבע, ילדים קטנים. בקיצור – הנכדים. בדרך כלל, המדובר בסבתא בת 50, אשה עובדת; אולי עובדת קצת פחות, אולי עייפה לעבוד שבע שעות ועכשיו היא עובדת רק עד הצוהריים; בעלה עובד, כמובן, במשרה מלאה.

•

יש לי הרבה ידידות כאלה. אני זוכרת את השיחות שלנו, לפני עשר שנים בערך, כאשר כולנו רקמנו תוכניות, על כל שנעשה כאשר הילדים ייצאו סוף־סוף מהבית, ונעבור לעבוד בחצי־מישרה, ואז – נוכל לעשות את מאה ואחד הדברים שניבצר מאיתנו לעשותם כאשר היינו צעירות והזמנים היו קשים וסחבנו חמישה־עשר קילו מהשוק לדירות בלי מעליות, ותפרנו וכיבסנו וגיהצנו וציחצחנו ומירקנו ובישלנו בערבים, כי ביום הלכנו לעבוד... כל אחת והחלום שלה: לכתוב ספרים. לחבר מוסיקה. לרכוש השכלה פורמאלית. להשתלב בחפירות ארכיאולוגיות. להתמסר לסריגה אומנותית. לגדל שושנים. למצוא את כל הקרובים. ללמוד ריקודים עממיים. לעסוק בפוליטיקה.

אני פוגשת אותן היום, את החברות שלי, ואני מרגישה מנודה. אין לנו עוד שפה משותפת. השיחה מתגלגלת סביב הנכדים שלהן. גם לי יש נכדים, אבל הם לא אצלי. אני לא בקשר יומיומי איתם.

•

החברות שלי, בשנות החמישים או השישים לחייהן, התחילו הכל מחדש: ההורים מביאים את הקטנים פעמיים או שלוש בשבוע לסבא־סבתא – אלה הימים שהבת מרצה אחרי הצוהריים באוניברסיטה, או עובדת במשמרת שניה בבית־חולים, או סתם רוצה אחר־צוהריים אחד חופשי לקניות ולמספרה. יש כל מיני סידורים והסדרים. יש לי חברות שמוטל עליהן לקחת את הילד מהגן, ולארח אותו עד שעה חמש, כאשר אמא באה לאסוף אותו. ויש כאלה שמתנדבות לבלות לפחות שני ערבים עם הנכדים, כדי שהבת ובעלה יוכלו לצאת ולראות את העולם. ויש המארחים את שלוש המשפחות (משלושה ילדים יש כבר תריסר, ברוך השם) לשבת. זהו אירוח מלא הכולל לינה, החל מיום שישי עד יום ראשון בבוקר, וסבתא עסוקה כל השבוע בהכנות ובסידורים. רק אני סבתא חורגת, מנצלת את השנים שאלוהים נותן לי לעניינים שלי – לא של ילדי ולא של נכדי. לכן החברות שלי מביטות עלי בעין די עקומה, וכבר שמעתי – דרך רכילויות – שהחליטו בינן לבין עצמן שאני סבתא חורגת...

משום מה, אינני חשה מוסר כליות. להיפך, אני מרגישה רגש חמלה כלפי חברותי המצהירות (תוך אנחה): „מה יש כבר בחיים, חוץ מנכדים?"

אנחנו לומדים מהריווחים, שבארצות שמאחורי מסך־הברזל, זוג צעיר אינו יכול להסתדר בלי בבושקה. היא מטפלת בילדים, עומדת בתורים, מכינה ארוחות. ואילו בעולם המערבי – בדיוק להיפך: הסבתא רואה את נכדיה, פעם בשנה, ב„כריסמס", ולי לא איכפת להיות כמוה.

יהודית אוריין

למה להכות בתמימות היפה

כשהיינו צעירים לימים, לא סבלנו את המבוגרים האלה, שהיו תמיד מנפנפים, בכל שיחה וויכוח, בעניין גילם, כאילו היה ערובה לצדק שלהם. פישרים, מה אתם יודעים; כשיהיה לכם נסיון, תהיה להם זכות לדבר; בגילכם לא פתחנו פה.

כבר אז היה לי ברור, כי מי שמשתמש בטיעון הגילי, כבר רוקן את כל אשפתו הדלה, מעיד שנגמרו לו כל הטיעונים ההגיוניים. היה ברור, שבעצם אין ביכולתו לשכנע, ואין ביכולתו לנמק, ואז הוא שולף את הנימוק הביולוגי שנותן לו יתרון שאין לנצח. כי לעולם הוא יהיה מבוגר ממך. הנימוק הביולוגי שיש בו אומנם יתרון של נסיון־חיים, הוא יחד עם זה, יתרון מפוקפק. כשאני משווה את כושר החשיבה, מקוריותה, רעננותה, זריזותה והנועזות שלה, זכור לי שהיתה בשיאה דווקא בגיל שכינו אותי פישמשינקע.

לבד מהצטברות חוכמת־החיים, כל מעלותיה של החשיבה פחתו והלכו מאז. היא פחות אמיצה, יותר איטית, לא סייפנית כמו אז. אבל באותו גיל לא ניצלנו את חולשתם של הגדולים, האמנו לתומנו, שיותר מבוגרים יותר משכילים, והירכנו ראש בפני כבודם – פרי החינוך של אותם הימים.

עם זה היה לי ברור כבר אז, שכל מי שמגייס את הנשק הביולוגי הוא זקן שכלית. הוא מפחד מפני חריפותו, זריזותו ותרותו של השכל הצעיר, ולכן הוא מגן על עצמו במיספר שנותיו. ואז הבטחתי לעצמי – כמו עוד מיני הבטחות בקשר להורות ולאימהות – כשאני אהיה גדולה, לעולם־לעולם לא אשתמש בנימוק הגילי, המעיד כאמור על עמדת חולשה. וגם היום במיפגשים של צעירים ומבוגרים, בני־נוער ומורים, כאשר מתעמתות שתי מישמרות גיליות, אני רגישה מאוד כשאחד הטוענים – גם כן איזה פישער בן שלושים, שכבר לא מבין את הנוער – כשהוא מעיר לצעירים בהתנשאות על תמימותם, ודורש רספקט בפני הנסיון שלו. כשאני שומעת קולות כאלה ברור לי, שכבר יש לו לבחור בעיות הזדקנות, שהוא כבר בתהליך שבו מתחילים לפחד מהראשים הללו בעלי השיער הסמיך.

במקום להסביר במה לקוייה חשיבתם, במקום למצוא נימוק־נגד, הוא מכה בתמימות היפה שלהם, בנקיון הזה שאינו יודע עדיין פשרות, באיזה אידיאליזם מבורך, שהם יאבדו כשייצאו לרחוב, המושים בדרישות גבוהות מעצמם ומהחיים.

וכמה הייתי רוצה, שמישהו מהגדולים ינזוף בו במשהו כמו תשתקי פישערקע, שיאמר לי; בעוד כמה שנים תהיה לך זכות דיבור. כמה מעליב הכבוד הזה לגילי ולנסיוני. הם לא מבינים, שעד היום כשאני נוסעת באוטובוס מלא, אני מרגישה שאני חייבת לפנות את מקומי למבוגרים. ועדיין אני מתכופפת להרים משהו נופל, משום כבודם של הגדולים, ועדיין יש לי הרגשת התגנבות מתוקה לסרט, שהוא למבוגרים בלבד.

שולמית גלבוע

קומנדו דת

המקום – מחלקת הריון בר־סיכון, בבית־חולים הסתדרותי גדול, במרכז הארץ. אחת היחידות שבה יש לשטפי־הדם פרי, ולכאב – תכלית. התמונה חוזרת על עצמה: נשים צנומות, שעיניהן בוערות בתחושת שליחות, נכנסות לחדר. במבט אומד הן מאתרות את המיטה שברגע מיקרי זה אין לידה אורחים ופונות אליך: „אחותנו את, האם את שומרת מסורת?"

ביד חלוקת את הכיסא, מלבינה בפרקיה, חסה מחייך: „שמירת המסורת תגן עליך, הרי אין אנחנו ככל הגויים". בערבי־שבת הן תבאנה נרות, בשעות של הרווחה הן תספקנה מישענת. „אחותנו את", „בת־ישראל שכשבתה".

•

[illegible]

[illegible]

•

[illegible]

ורדה רזיאל (ויזלטיר)

בוקר אחד, כשפתאום נמאס

בוקר אחד, את קמה על חיק בעלך ושלושת ילדיך ויודעת, שאת אשה עקורה וכוררת. את חשה, שהמסגרת שאל תוכה הערית את כוחותיך ואת תמצית נשמתך, איננה אלא סביבה אובייקטיבית, לפעמים גם עויינת, ואיננה מעניקה לך כוחות. את מרגישה מנושלת מכל.

יתכן שאת האשה העמלנית, הנקייה, שכל חייך נאבקת כדי לשמור על כך, שהבית יהווה סביבה אנושית שניתן לחיות בה, ולא אורווה מסריחה. והנה, יום אחד, את מגלה שילדייך ובן־זוגך רואים בך רס"ר משמעת, שנוכחותו מכבידה ומאולצת, על סף העויינות. את רואה אותם ומתכווצים כנגד החוקים שאת מנסה לכפות עליהם וכנגד קובלנותיך התמידיות. פשוט נמאס להם ממך. את מרגישה שטוב להם כשאת מתגרשת. ואז מתחשק לך לברוח מהם, או למות.

•

ויתכן שאת האשה החמה, המעניקה, שכל חייך רק היית עסוקה בלתת ולתת. ויום אחד קרתה לך תאונה, שהשכיבה אותך במיטה. או שמא הרשית לעצמך לחלות, וכמה ימים היית זקוקה שהם יגישו לך מרק חם. או־אז גילית, שבבית הזה, שלמענו את מוכנה לתת את נפשך, כולם עסוקים, טרודים ובהולים, ולאיש אין זמן אליך. את גילית שכל עוד את במצב־מעניק יש לך זכות קיום, אבל ברגע שאת זקוקה למשהו, את הופכת למיטרד והם אפילו כועסים עליך על שהעזת לחלות להם.

ואז את שואלת את עצמך שאלות שמעולם לא העזת לשאול, והתשובות שניתנות על השאלות הללו הן חמורות. את מגלה שמשפחתך איננה תעודת הביטוח החמימה והאינטימית אליה ייחלת, אלא גוף אנוכי ומתנכר. ואת מרגישה שכל חייך היו ביזבוז אחד גדול.

כך או אחרת, יום אחד את קמה ומבינה, שהמקום שאמור להיות המקלט המוגן מפני העולם, הוא שדה מערכה קשה. את מגלה שאין מפלט מפני מאבקי כוח והתחשבנויות. את מגלה שכל הטאקטיקות בהן נקטת כדי לברוח מפגיעתו הרעה של העולם החיצוני, אין בהן כדי לגונן עליך, ואת מרגישה כואבת, קורבן של נסיבות, מרומה וממורמרת, ולפעמים אפילו הרוסה.

•

עד לרגע בו את מבינה, שכל חייך קיווית, אבל לא הצלחת להימלט מן ההתמודדות עם מגבלותיך שלך ומחוסר מודעותך. יום אחד את מגלה, שהמשפחה איננה מגוננת עליך מחולשתך, או משתלטנותך, מתובענותך, או להיפך, מכניעותך, מחוסר הנכונות שלך להתמודד עם סחיטות רגשיות, מפחדי נטישה, וכל יתר הצרות הנפשיות שבהן כולנו לוקים.

יום אחד את מגלה, שאין לך ברירה אלא להתמודד אם מה שקיים או שאיננו קיים דיו בתוכך. את חייבת ללמוד לתבוע, להילחם, להמר, או לחילופין – להתגמש ולוותר. את חייבת ללמוד להלך אל החבל הדק של יחסי אנוש בלתי־מובנים־מאליהם, ותוך כדי כך לעבד את נוקשויותיך, תרדותיך, ושאר בעיות הילדות הבלתי־פתורות.

ואז תגלי, שבסך־הכל, משפחתך עדיין משפחה טובה ואוהבת, ואת – אדם בוגר, בשל וחזק יותר.

מגיע חנוכה, חג המתנות ● במקום לשבור את הראש ולסייר בכל החנויות – עשינו זאת במקומכם ● יש פירות כמו־אמיתיים, יפים וצבעוניים; יש שעוני־פלאסטיק בכל גוני הקשת, לנערות ● יש גם נעלי־בית מצחיקות וחמודות

מאת נורית ארד

פירות מפלאסטיק: כמו בחיים

נעלי־בית לקטנים: איזה צחוק!

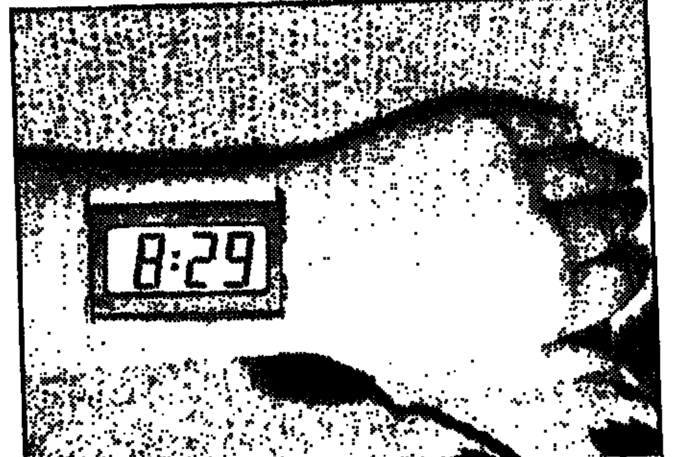

שעון לצעירות: בכל הצבעים

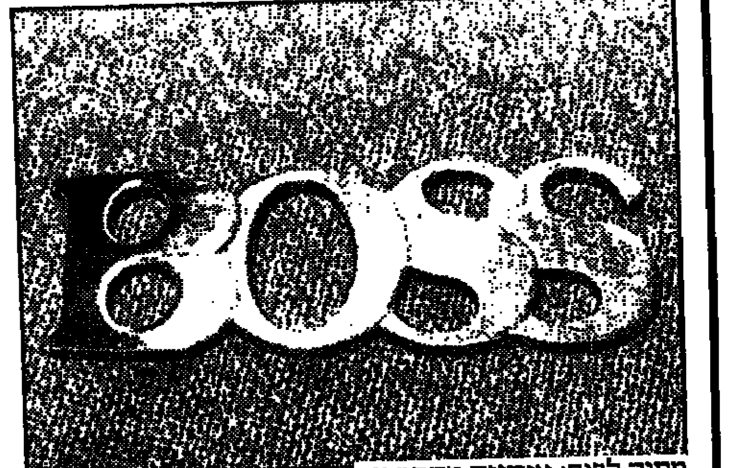

מתנה לבוס: אותיות מתחברות

חג החנוכה הולך ומקבל אצלנו אופי „חג־מולדי" מעט. כלומר, אם כבר החג ממילא יוצא סמוך לסוף השנה האזרחית, אז למה שלא נחגוג אותו במסיבות וארוחות חגיגיות ובהענקת מתנות לקטנים ולגדולים גם יחד?

מכל מקום, לא רק ראש־השנה ופסח מאופיינים אצלנו בהענקת תשורות. גם חנוכה מתחיל להיכנס למסורת חגי התשורות, וכל זמן שלא מציבים עץ אשוח משובץ נורות צבעוניות ונשארים בגבול התאריכים הנכונים, מי יעז להשמיץ שאנו מחקים את עמי העולם.

מתנות שמביאים לחנוכה אינן מתנות יום־הולדת. הן יותר דומות לאלה שמביאים למסיבה. הנה כמה דוגמאות שליקטנו, רובן מוצגות בחנויות רבות ואין בעייה להשיגן.

פירות וירקות מהונג־קונג

אם אתם אוהבים מתנה בשיטת הסאלאמי, כלומר, שאפשר להתחיל בקטנה וזולה ולהמשיך בהדרגה למתנה גדולה ומלאה, הרי שפירות וירקות פלאסטיים מהונג־קונג, הם מתנת חנוכה אידיאלית. ברשת חנויות „קלאס" מצאנו מיגוון גדול, עשרה סוגים ויותר, כאשר חלק מהפירות קשים וחלקם רכים למגע, כמו פירות אמיתיים.

כל פרי עולה 1500 שקל וכל ירק – 2000 שקל. ראש שום קטן עולה רק 500 שקל (יותר בזול משום טרי) ודובדבנים עולים 600 שקלים. כך, איפוא, אפשר להרכיב בקלות מתנה מרהיבה ולא יקרה. אם יש לכם כלי מתאים בבית – מלאו אותו. אם לא – כל כלי־זכוכית ואפילו כוס יתאימו. אם נגמר התקציב – אפשר להביא פירות וירקות נוספים, בפעם הבאה. אלה, לשם שינוי, אינם משפיעים על המדד...

שעון שהוא אופנה

מתנה לצעירות – שעון צבעוני, שהוא גם תכשיט, גם אופנתי וגם, לא תאמינו, מראה את השעה.

השעון הגדול הזה, הוא השגעון החדש של בני־העשרה ואפילו היותר־מבוגרים. הוא מיובא מהונג־קונג (כמובן) במיגוון צבעים, פועל על סוללה, שאפשר להחליף בקלות, ואין צורך להרכיב משקפיים כדי לקרוא את השעה. המחיר – זול יותר ממחירו של סווטש, למשל. 37.000 שקל. את זה שבתצלום מצאנו בחנות „קארוסל" שבקניון אילון.

נעלי־בית וכפפה תואמת

ילדים קטנים, שמידת הנעל שלהם עד 29, ישמחו, ללא ספק, לקבל את המתנה המשולבת שמצאנו ב„מרכס אנד ספנסר". אלה נעלי־בית חמות, בצורת שפן, בצבע בז', צהוב או וורוד, כאשר בצד הנעליים יש כפפה תואמת, בצבעה ובצורתה, שאפשר להלביש על היד ולהפוך לתיאטרון־בובות. השימחה גדולה במיוחד אם שני ילדים במשפחה מקבלים אותה מתנה ויכולים לשחק זה עם זה בכפפות־בובות האלה.

ביום התצלום היה מחיר החבילה 39.990 שקלים, אבל שבוע החנוכה יהיה ב„מרכס אנד ספנסר" „שבוע הילד" וגם נעלי־הבית האלה יוזכו להנחה.

מתנה לבוס

מתנה שתהיה גם מיוחדת וגם לא יותר מדי אישית: אפשר לקבל את המלה „בוס" מנחושת מבריקה. מצאנו את הכתובת בחנות „אוולין" למתנות שבקניון־אילון, בצד כתובת אחרת, מעניינת לא פחות: .v.i.p (אדם חשוב מאוד). אוולין אמרה לנו, שרבות מעדיפות לקנות את הוי.אי.פי. משום שזה מחמיא מאוד למקבל. אבל אם אתם רוצים לרמוז לבן או לבת המשפחה, מי הבוס בבית, זו בהחלט מתנה חביבה לחנוכה.

עץ משפחתי

אין כמו האנגלים המעריכים מסורת, ייחוס ושושלת. לכן אין פלא, שהם מציעים כמתנה את „עץ המשפחה". הכוונה לתכשיט מנחושת וקטיפה ארומה, שיש בו מקום לתצלומים קטנים של ההורים, האשה, הילדים.

העץ עולה 25.990 שקל ברשת חנויות „המשביר לצרכן", ונושא את הסמל „סנט מייקל" הידוע.

צילם: שאול גולן

מימין לשמאל: האב עודד זלצר, יוסף, חותנו של גיורא (החשמלאי), רוני (המינהלן), עדי (הצלם), גיורא ועופר הנהגים).

המשפחה על מסלול המירוצים

מישפחת זלצר מבאר־שבע, שלושה בנים פלוס אבא, הצטרפו לחובבי מכוניות המירוץ ● הם מגיעים להישגים בזכות נחרצות ותושייה, בתקציב: אפס ● תחביב יקר, אומר האב, עודד, ומקווה שיימצא מישהו שיעזור להם להמשיך ● רמז דק

מאת רמי נאורי צילם: אסף פוקר

הי מישפחה שנולדה עם הגה ביד. אין ספק כי זו ההגדרה הקולעת ביותר שאפשר לתת למישפחה מסויימת, שבה למד לנהוג במכונית כל ילד, מיום הגיעו לקלאץ' (מצמד). נא להכיר, מישפחת זלצר מבאר־שבע.

בגיל צעיר מאוד, יצאו בני המשפחה, גיורא (33), עופר (30), ועמיר (27), עם עודד (55) אביהם, רכובים על ג'יפים, כדי לצוד, חוגלות או ארנבות. משך הזמן בנה להם עודד, מכונאי במיקצועו, קרטינגים (מכוניות זעירות), כדי שישמשו אותם להנאתם. כך היו להם באמצע השבוע קרטינגים, ובסופי שבוע ג'יפים.

היה זה טיבעי כי כשיגיעו הילדים הללו לגיל רישיון על אופנוע (16) ירכבו גם עליו.

מכאן ועד למסלול מירוצי האוטוקרוס בישראל, ענף שהתפתח מאוחר יותר, הדרך היתה קצרה. מישפחה זו התחרתה, עם מכוניותיה, כמעט בכול המירוצים שהיו עד כה בישראל, כקבוצה עצמאית.

נדבק בחיידק

ה„רומן" עם הספורט המוטורי, מתחיל בגיורא, המבוגר שבבנים. לפני כשנתיים הוא שמע על מירוץ המכוניות, שאירגן בעפולה ירחון התחבורה „טורבו". הירחון דרש מכל המעוניינים להשתתף, לגשת למיבחנים. גיורא החליט לגשת עם מכונית האוטוביאנקי (מודל 79), שרכש בכספי חסכונותיו. למיבחן ניגש עם אביו. כשראה עודד את מסלול „הסללום" (משולשים צהובים המפוזרים במרחקים שווים, בצורה מזוגזגת, לאורך המסלול, כשעל הנהג לעבור ביניהם), גיבהל וביקש מבנו לא להשתתף. ענה גיורא: „עשרים שנה אני חולם על מירוצים, ועכשיו אתה רוצה שאתקפל ?". גיורא השתתף, אך לא הצליח לעמוד מול המכוניות האחרות, הגדולות והחזקות שהשתתפו במיבחן. בזה התחיל והסתיים נסיונו הראשון.

זמן קצר לאחר מכן שמע גיורא על מירוץ נוסף, שאמור היה להתקיים בבאר־שבע. עודד יעץ לגיורא ללכת לצפות במירוץ ולדווח על מה שיראה. הוא חש צביטה עזה בליבו, על שאינו בין המשתתפים, אלא רק צופה. לאחר המירוץ אמר לאביו: „אנו חייבים להכין מכונית למירוץ הבא", למרות שבאותה עת כלל לא היה בטוח, כי אכן יתקיים מירוץ כלשהו.

האב סירב בתחילה, אולם לאחר הפצרות רבות נדבק אף הוא בחיידק. „אצלינו כשאחד נדבק במשהו, כולם נדבקים אחריו", אומר עודד בחיוך רחב, המוסתר מעט, בשל השפם המעטר את פניו. כיצד מוצאים אב ובנו, מכונית למירוץ האוטוקרוס (מירוץ בדרך משובשת), כשאינם עתירי אמצעים ? נותנים משהו תמורתה. והמשהו הזה הם שני סכיני־ציד עתיקים, אשר ניתנו תמורת מכונית פרינץ (נ.ס.או) מודל 1968. הסכינים נשלפו מהאוסף האדיר והנדיר של סכינים וכלי־נשק עתיקים, מתקופת נפוליאון, עד למילחמת העולם הראשונה, המקשט את סלון המשפחה בבאר־שבע.

כדי להכשיר את הרכב למירוץ, פרקו את מושביו, מלבד מושב הנהג, ובנו קשת התהפכות בתוך הרכב. לעודד היו סוכנות ומוסך נ.ס.או. בבאר־שבע. הוא בדק את המכונית לנסיעת־מיבחן בשטח, והבחין, כי הרכב אינו די יציב בשדה, בשל צמיגיו הדקים. הוא ניגש למפעל הצמיגים „אליאנס" וביקש שיהיו הספונסרים שלו. שם סרבו לתת כסף, אך היו מוכנים לתת מערכת צמיגי־בוץ מיוחדים. הוא הסכים. בני המישפחה החליפו את הצמיגים, ערכו שינוי בקרבורטור. צבעו את המכונית באדום־לבן, כשהתוצאה מכונית מירוץ לתפארת. הבעיה שנוצרה אחר־כך היא כיצד תובא המכונית, שלא היו לה תוצאות מיבחן־רישוי, למסלול באשקלון.

נקודת פתיחה

עודד בעל התושייה הגדולה, נכנס לתמונה. הוא ניגש לאחד מחבריו, השותף במיפעל־מתכת בבאר־שבע, וביקש את עזרתו. בעל המיפעל נענה, ובנה לו עגלה נגררת (טריילר), בתמורה להכנסת שם מיפעלו על־גבי המכונית. כך הגיעה מישפחת זלצר למירוץ הראשון עם תגיים המישפחתי, שאליו היתה רתומה עגלה נגררת, ועליה הונחה המכונית.

באשקלון הם מצאו עצמם המומים לנוכח, מכוניות עם ארבעה מאיידים, מנועים שיובאו מחו"ל במיוחד לתחרות, צמיגי־מגנזיום, ושיכלולים רבים אחרים. אולם גיורא, ספורטאי לשעבר, ידע שגם כאן כמו בכל ספורט אחר, ישנם כאלה המגיעים למיגרש עם נקודת פתיחה טובה יותר, אשר מעניקה להם יתרון, אך לא את הניצחון. בינתיים קרה משהו שלא פיללו לא. יום לפני התחרות מודדים את הזמן שבו כל מכונית מקיפה את המסלול, כדי לקבוע את נקודת הפתיחה שלה בתחרות. באותו יום נפלה הפרינץ המישפחתית לבור, ושבקה חיים. המכונית ניגררה הצידה ובני המישפחה, שראו את חלומם הולך ומתמוסס לנגד עיניהם, עבדו עליה במרץ יומם ולילה, עד שהצליחו להחזירה למחרת לכשירות, שעה לפני המירוץ.

את המירוץ התחיל גיורא אחרון, כיוון שלא מדדו לו זמן. אך למרבה הפלא הצליח לסיים את המירוץ במקום השלישי, במיקצה חצי הגמר. לאחר מכן, בשעה שחגג את ההצלחות הבלתי צפוית, עם בני מישפחתו, הגיע אחד מחברי המועדון והודיע לו כבדרך אגב, שהוא צריך להתכונן למיקצה הגמר. הבשורה היתה בלתי צפויה לחלוטין. גיורא לא עצר בעד פרץ רגשותיו, והחל בוכה. גם עיניו של עודד האב, זלגו דמעות, בעת ששיחזר בפני שוב ושוב את מהלך המאורעות באותו יום, ועוד קודם לכן — בעת המירוץ.

את שלב הגמר סיים גיורא במקום השלישי. „אתה נוהג ברכב, שהברגת בו כל בורג, ובנית אותו לגמרי לבדך", אומר גיורא, „ואם הצלחת גם לזכות בפרס כלשהוא — זוהי גאווה לא נורמלית".

מהכיס הפרטי

למירוץ הבא הוחלט במישפחה לבנות מכונית נוספת, כדי שאם תקרה חלילה תקלה, כמו במירוץ הקודם, תהיה אלטרנטיבה. אם לא תהיה תקלה, יוכל אחד מבני המישפחה האחרים לנהוג בה. וכך היה. נרכשה מכונית הרוסה לגמרי, אף היא מסוג נ.ס.או. היא שופצה בחצר המישפחה, שהפך מוסך־השירות של הקבוצה.

כך הגיעה המשפחה למירוץ השני עם ציוד שמנה שתי מכוניות־מירוץ, שני נגררים, ג'ים, מכונית, שגררה את המכונית השנייה, וקרוואן, שנתרם למירוץ על־ידי תושב מקומי. הצוות המישפחתי כלל את האב עודד, גיורא, עופר (עמיר לא יכל לחגיע, בשל עבודתו מעבר לים), וכן עדי, קרוב־מישפחה, שתפקידו היה לתעד את האירוע, ורוני מכונאי משותק, שתרם את מכונית הטרנספורטר. הוא גם היה ממונה על ענייני השתייה והסנדביצים לחבריה.

בני המישפחה מספרים שהם חשים את ההתקדמות העצומה הקיימת בספורט המוטורי בארץ. בכל מירוץ משקיעים במכוניותיהם חברים במועדון, אלפי דולרים, ואילו הזלצרים נותרו עם אותם כלי־רכב מתוצרת נ.ס.או. אותם מנועים (לאחר אוברול) ואותו מרכב, בשל חוסר בתקציב. הם מצפים לתומך רציני היכול, לדבריהם להעלותם על דרך־המלך. עודד, אשר מימן את רוב ההוצאות שהיו עד כה מכיסו הפרטי, אומר שבמצב זה לא יוכלו להמשיך עד אין סוף. האם מתלוננת על כך שהתחביב הזה יקר מדי, ואילו עודד משיב, נרגש: „תמיד שאפתי שלי ולילדי יהיה תחביב משותף. אני מקווה, שנוכל להמשיך בכך". נחויק להם אצבעות.

אום כולת'ום של המרוקנים

זוהרה אלפסיה, בת 80, שכונת־עוני באשקלון ● פעם זמרת גדולה, עתירת־נכסים, אלילה שנישקו את קצות אצבעותיה – אבל אשה שנוייה־במחלוקת ● מצד אחד, אהובתם של מלכי מרוקו מצד שני, דחתה גזירות־רעות על היהודים ● שלמה בר: סמל לשבר תרבותי־חברתי ● ארז ביטון: אילו הייתה בארץ יותר פתיחות היה לה סיכוי

מאת אילן שאול

שלמה בר: המוסיקה שלה בנויה על הפרינציפ של החווייה

ארז ביטון: הכרתי אותה כשהייתי עובד־סוציאלי...

,,זוהרה אלפסיה / זמרת החצר אצל מוחמד החמישי בראבאט שבמרוקו / אומרים עליה שכאשר שרה / לחמו חיילים בסכינים לפלס דרך בהמון / להגיע לשולי שמלתה / לנשק לקצות אצבעותיה / להטיל ריאל לאות תודה / זוהרה אלפסיה / היום ניתן למצוא אותה באשקלון / בעתיקות ג' ליד לש־כת הסעד / שיירי קופסאות סרדינים על שולחן מתנודד בן שלוש רגליים / שטיחי מלך מרובבים על מיטות סוכ־נות / והיא בחלוק בוקר דהוי / שעות במראה בצבעי איפור זולים / וכשהיא אומרת מוחמד ה־5 אישון עיננו / אינך מבין ברגע הראשון / לזוהרה אלפסיה קול צרוד / אבל עיניים שבעות אהבה / זוהרה אלפסיה". (ארז ביטון, 1975).

עתיקות ג', שכונה קטנה, ענייה, בפאתי אשקלון. אף אחד לא יודע בדיוק איפה הרחוב והבית, שבו גרה הזמרת המהוללה, שכל מרוקני בארץ יודע את שמה. כשמצאנו את זוהרה אלפסיה היא לבשה קומבי־ניזון, לא מסורקת, בלי איפור. היא מתנצלת ורצה להתרחץ, להתלבש ולהתאפר. הפתענו אותה. שכנותיה הצעירות שכל אחת מהן חובקת ילד, פנינה חדאד, יפה סוויסה ו־יפה נחום מספרות שהיא היתה אום כולת'ום של המרוקנים, שאין מרו־קני שלא שמע עליה, כל העולם שמע עליה. הן רוצות להיות נוכחות בראיון, אך זוהרה מסכימה שרק יפה נחום, הדוברת מרוקאית רהו־טה, תשמש מתורגמנית לעברית ה־עילגת שלה.

עד שזוהרה מחליפה את הקומבי־ניזון הוורוד בשימלה מלכותית ש־חורה ומוזהבת, מספרת לי יפה נ־חום, גרושה עם ילד, מובטלת, עדיין בלי מזונות, שזוהרה יושבת כל הזמן לבד בבית, ,,24 שעות רצוף". לדירה הקטנה נכנס יהודה הרוש קרוב של זוהרה, בן 24, חשמלאי, חובש כיפה־סרוגה, בא לשמש כ־מתורגמן מטעם המישפחה.

לא אמרו לי שאם אבוא לישראל, אסבול

זוהרה יוצאת מהמיקלחת. נקודה שחורה גדולה על עצם לחיה הימ־נית, חיוך מלא אהבה. מציעה לנו עוגיות ורודות מלפני שבוע ותרכיז פטל בסודה. מבקשת ממני לבוא לראות את החדר השני, המלכותי, שבו דחוסים שמונים שנות חייה, שבו אוסף נדיר ויפה של כלי כסף ונחושת, שטיחי מלך מונחים על שלוש מיטות־סוכנות הממלאות את החדר עד אפס מקום. על הטפטים הוורודים, תמונות מוזהבות של פא־ריד אל־אטראש, חסן השני, תמונה עם נשיא־המדינה זלמן שזר, ו־תמונה מלפני שישים שנה כרקד־נית גלויית־בטן עם מחשוף נדיב. על המיטה המרכזית בובה גדולה, למרגלותיה נרגילה וכלי־זהב יק־רים. והכל בחדר של לא יותר מ־עשרה מטרים רבועים.

זוהרה עונה תשובות קצרות. נמ־נעת מלחשוף תמונה מפורטת על חייה. מסרבת בכל תוקף לתת לנו תמונות מהעבר הזוהר.

,,נולדתי בפז, לפני, בערך, שמו־נים שנה. לא יודעת בדיוק את הגיל שלי. לאבא שלי היה חנות של בשר. היינו שני אחים ושלוש אחיות. בגיל 12 התחלתי לשיר. חיתנו אותי. סטיב מייקה, זמר גדול בפז, שמע עלי, ולקח אותי להופיע בחתונה ובבר־מצווה. לא היה רמ־קול. הוא הביא אנשים מחצר־המלך כדי שישמעו אותי. התלהבו לאללה, והמלך רצה לשמוע אותי.

,,מההתחלה הייתי הצלחה גדולה. מגיל 12 אני שרה בחתונות. הייתי שם גדול בכל מרוקו, גם באלג'ירייה. שרתי בחאפלות. אמרו עלי שאני אום כולת'ום של מרוקו. אחר־כך נכנסתי לחיות עם המלך. נתן לי חצי מהארמון שלו, שמונה חדרים ב־ראבאט, והיה לי גם וילה של 7 חדרים בקזבלנקה, והיה שם דגל ירוק־אדום של מרוקו".

למה באת לישראל?

,,בתקופה הזאת שמעתי על ישר־אל. לא הייתי ציונית. אחותי גרה בארץ, בעלה היה כל הזמן חולה, ביקשה ממני שאבוא, לא אמרו לי שאם אבוא לישראל אני אסבול. אני אין לי פוליטיקה בראש. לא יודעת פוליטיקה. אני — רק אלוהים ו־צדיקים. היהודים לא סבלו במרוקו, עשו חיים טובים. היה שלום והמלך היה אוהב את היהודים".

שלוש בנות באמריקה ובן אחד לידי

,,באתי כמו שכולם באו. אני יהו־דיה. השארתי הכל במרוקו. במרוקו עשיתי הרבה כסף, עכשיו יש לי אלוהים. זהו.

רציתי לבוא לצרפת, לא ידעתי שישראל זה לא כמו מרוקו, במרוקו לא היה כמו פה. עליתי לפני 20 שנה, מכרתי את כל מה שהיה לי, חשבתי שאם אני אבוא לפה יתנו לי כמו הווילה שהיתה לי במרוקו. שם זה היה כמו ארמון. יש בננות, פרחים, עצי־לימון, כלום לא היה חסר. באתי, ופיתאום נתנו לי את הבית הזה באשקלון. דירה קטנה. בארץ־ישראל רק המארוקאים יוד־עים מי זאת זוהרה אלפסיה.

,,בהתחלה היו לי הופעות, אבל לא עשיתי הרבה כסף כמו במרו־קו. בעלי היה משחק קלפים. ביזבז כל הכסף שלי. אשכנזים לא הכירו אותי, אבל היו אנשים שהיו משוג־עים בשבילי. הופעתי בכל הארץ — חוץ מבאילת. עשיתי קסטה אצל אזולאי ביפו. את זוהו מוסא אתה מכיר? עשיתי איתו חאפלה. הייתי רוצה להצליח יותר. אין לי מזל".

מה דעתך על מה שקרה למארו־קאים בארץ?

,,כולם בסדר, ברוך השם, לא חסר כלום. אני תמ"י בגלל שאני אוהבת אלי דיין. זה הכל. איש טוב ומרוקאי. אם היה אשכנזי — גם הייתי אוהבת אותו. כולנו יהודים, אין הבדל בין יהודי ליהודי.

,,אני רוצה לנסוע למרוקו, עוד זוכרים אותי שם. אם אני באה לשם, יקבלו אותי כמו מלכה. אני שם ,נומרו־אוני' (מיספר אחד), מתים עלי. היו קוראים לי ,מלעמה (גברת) אל־פסיה'. עשיתי כמה שירים לכבוד מוחמד החמישי וחסן ה־2".

אני מבקש ממנה שתשיר למעני את אחד השירים. היא לוקחת מ־צילתיים ושרה ממעמקי הבטן בקול גדול ,,יא־ליל, יא־ליל, עיוני־עיוני". אחרי שתי דקות היא אומרת מס־פיק. ,,אין אף אחת שממשיכה את הדרך של זוהרה אלפסיה. אני לא מכירה ולא מעניין אותי זמרים יש־ראלים. מכירה רק שלמה בר, עשיתי איתו סרט, וארז ביטון. כשאני רו־אה את הזמרים בעברית, אני ישר מעבירה ירדן. לא אוהבת את הזמ־רים, לא מבינה גם שירים בעברית. יש טובים ולא טובים. אוהבת את... (מנסה להיזכר)... יהורם גאון, ו־את... (מאמצת שוב את זכרונה)... אבי טולדנו.

,,אחרי עשרים שנה בישראל אני עדיין מרגישה מארוקאית. גם בלב. אף אחד לא שוכח את החיים שלו. כולם הולכים עכשיו במרוקו. אני לבד. לא מעניין אותי כלום, רק בן שלי. אם באה חאפלה טובה או חתונה, אני הולכת. עובדת לעיתים רחוקות, פעם בחודשיים. חיה מקצ־בת־זיקנה של הביטוח־הלאומי. עכ־שיו שנתיים הייתי באבל אחרי שמ־תה הבת שלי (מוחה דמעה). היא היתה כמו פרח. נפטרה בגיל 36. פתאום לחץ־דם עלה לה לראש, שטף־דם גמור. היא היתה כמו בו־בה. יש לי שלוש בנות באמריקה ובן אחד לידי באשקלון. עתיקות ג' זה לא קזבלנקה".

הוא סירב לשבת יחד אתה על הבמה

לוקחת מצילתיים ושרה שיר נוסף שהוקדש פעם לכבוד חסן השני, מלך מרוקו. באחד הסילסולים ה־גבוהים נסתם קולה הסדוק, היא מת־נצלת. ,,בלי תזמורת אני לא יוצאת. פעם היו מופיעים איתי 30 נגנים".

את רוב השאלות האינטימיות היא פוטרת בתשובות קצרות ומשתמטות. אבל היא לא חדלה לחייך למצלמה ולשחק את מה שהיתה פעם, בזמן אחר, במקום אחר.

כאקורד סיום היא משחררת מיס־פר מילות תקווה אחרונות: ,,בעזרת השם אני נוסעת עוד מעט לאמרי־קה, לילדים שלי בלוס־אנג'לס, אחרי זה אני הולכת בצרפת, מכירים או־תי שם כולם".

כדי להרחיב מעט את התמונה אודות זוהרה אלפסיה פנינו לשלמה בר, מנהיג ,,הברירה הטבעית".

,,שמעתי עליה מילדות, חייתי עם השם הזה. אין ספק שבמשך הזמן היא הפכה לסמל, הזמן עושה את הסמל. אני יודע שבמרוקו היו עליה הרבה חילוקי דעות אצל היהודים, שכביכול החזיקו במסורת המוסיק־לית היהודית. היא לא שרה שירי קודש. היא שרה בעיקר שירי חול, שירי זימה. ובעיני אותם אנשים היא כפרה ביהדות. אני זוכר הופעה משותפת שלה איתי, עם ארז ביטון, ועם אביו של גבריאל בן־שמחון, עליו השלום, שהיה בונה כיסאות לאליהו הנביא בבתי־כנסת, ופייטן ידוע. הוא סירב לשבת ביחד איתה על הבימה.

היו עליה סיפורים עם ה־מלך, לא נכנס לפרטים. אולי היא השתמשה בכלי ביטוי שלה לטובת העם. אומרים עליה שהיא דחתה גזירות רעות על הקהילה היהודית. מה שידוע הוא שהמלך, חסן השני, אהב אותה מאוד, והיא הביאה ל־יהודים הרבה כבוד, וחיזקה את הי־דידות והסובלנות ההדדית שהיתה ליהודים עם הערבים.

לגבי המוסיקה שלה: היא שרה שירים קלאסיים מהמוסיקה המוסל־מית־מארוקאית. שילוב בין אנדלוסי (תרבות ספרד) ואפריקאי. זה נקרא במארוקאית ,עאלה'. המוסיקה ב־מזרח זאת לא מוסיקה שכותבים אותה, זאת מוסיקה שעוברת מפה לפה, כמו תורה שבעל־פה. כמו ש־ביהדות. המוסיקה הזאת בנויה על הפרינציפ של החוויה.

זוהרה אלפסיה היא סמל לשבר תר־בותי־חברתי שעבר על יהודי המזרח בארץ. אני לא אומר שיישמו עליה תורות חברתיות. אבל מתוך כורח המציאות נוצר חוסר הכיוון והיא נותקה מהורם הטבעי של תרבותה, ונשארה בעבר".

ברגע רדתה מהמטוס הפכה לבלתי נחוצה

ארז ביטון הוא האיש שלמעשה גילה אותה: ,,האמת היא שהנושא הזה יצא לי כבר מכל החורים. דיב־ברתי עליה כבר איזה 200 פעם בהופעות שלי. בסך־הכל היא הפכה מדמות אנונימית לדמות מוכרת ד־רך השיר שכתבתי עליה היא הפכה למיתוס.

איך הכרתי אותה? בשנות ה־60 המאוחרות הייתי עובד־סוציאלי ב־אשקלון ובאחד מביקורי־הבית שע־שיתי, ביקרתי גם אצלה. התרשמתי מהאישיות שלה, ומהפער המשווע בין החום ותחושת הכנסת־האורחים לבין המצב שלה. היא הקרינה אי־שיות של אדם שעבר הרבה טוב.

כשחזרתי למשרד אמרו לי החב־רים שבקרתי אצל זמרת החצר של מוחמד ה־5, והרעיפו עליה דברי שבח וזכרונות איך היא היתה ב־מרוקו כמו כוכב פופ, אלילת נוער, אלילת סקס. ספרו לי שהיא היתה אטרקציה רצינית.

אחרי חמש שנים פרצה בתוכי זרימה של חומרים מארוקאים ל־תוך תוכנות שיריות, וזוהרה אל־פסיה היתה אחד השירים הראשו־נים שכתבתי. השיר היה תחושותי שלי לגבי מפגש אישי מרוחק, מפגש קונקרטי־חיוני־חי — על החיים שלה. זאת לא היתה בדיה שבדיתי.

אחרי כמה שנים היא התפרסמה באמצעות השיר והיתה לנו איתה הופעה משותפת בכנס ,שורשים' ו־אנשים באו מכליהם, היא הלהיבה את הקהל בצורה בלתי רגילה.

השיר שכתבתי עליה הוא שיר אוניברסלי והוא מתאר נפילה של אדם שעובר מארץ לארץ והופך פתאום לאנאכרוניסטי. ברגע רדתה מהמטוס היא הפכה פתאום לבלתי נחוצה. זה גם יכול לקרות לזמרת שבאה מפולניה, אם כי אני זוכר כשנחמה ליפשיץ באה לארץ, עשו לה יחסי ציבור אדירים. אין לי מושג אם היא היתה שנויה במחלוקת במרוקו. אני משורר, לא היסטוריון, או פולקלוריסט... כשזוהרה הגיעה לארץ התחילו אצלה בעיות, היא נפגשה במנטליות אחרת, היא היתה צריכה להתכחש ליסודותיה התר־בותיים. זה קרה גם בתחום הרבי־נות, הפייטנות, אנשים היו צריכים לסגור עצמם בחדרי־חדרים.

אולי בשנים האחרונות, נוצרה ב־ארץ פתיחות מסוימת לתרבות הזאת, אבל תמיד זה מלווה במחלוקות מעצבנות על אם צריך להשמיע, חלוקות זמן וכו'. זאת כמובן תוצאה של קולוניאליזם תרבותי שלא מוכן לפתוח שערים. אילו היתה בארץ יותר פתיחות, נשים כמו זוהרה אלפסיה היו מרגישים יותר שיי־כים".

זוהרה אלפסיה: ,,אני נוסעת עוד מעט לאמריקה, אחרי זה אני הולכת בצרפת, מכירים אותי שם כולם"

(צילום: יוסי דאנה)

מועדון קוראי ידיעות אחרונות
בית ידיעות אחרונות דרך פ"ת 138 תל־אביב, טלפון 212213
פרטים והרשמה בימים א'–ה' בשעות 09.00 — 18.00 ברציפות
ההרשמה פתוחה לכל קוראי העיתון ללא תשלום דמי חבר
• בכל הארועים יודלקו נרות כרגיל

נותרו מקומות אחרונים לגברים פנויים
חוג פנ"פ — קרוב לבבות בחג הלביבות
דיפלומט י־ם 12־14.12.85
★ ★ ★ ★ ★
בתכנית:
★ שידוך ישיר – עם דודו דותן
★ הרצאה מפי הסקסולוג – עמי שקד
★ נשף ריקודים – יש סיבה למסיבה
★ מפגשי הרפיה והתרגעות, ותקשורת, שעשועי חברה, סרטים
★ צוות מקצועי ומנוסה הכרויות

חנוכה, 12–14.12.85
בבית הארחה בנהריה
באוירה מזרח אירופאית
עם שלושת השמואליקים
בתכנית:
★ ערב הומור יהודי.
★ מאכלים מסורתיים בפנסיון מלא
★ נשף ריקודים – ,,כמו פעם".
★ שחרית של שבת להומור ישראלי
★ לרשות האורחים משחקי שולחן
בריכת שחיה מחוממת, סרטים ועוד.
99,800 ש' בלבד – פנסיון מלא.
(אפשרות הסעה מת"א לנהריה ובחזרה)

מלון קאונטרי־קלאב
פעילויות משותפות להורים ולילדים.
תקשורת והכרות בין המבוגרים.
פעילויות יצירה, ספורט, סדנאות, שעשועים, שירה, ריקודים ועוד – תוך שימת דגש מיוחדת על המשפחה החד־הורית.

מלון מנדרין תל־אביב
12—14 דצמבר 85
חגיגה מתמשכת של ארועים מוסיקליים מיום חמישי אחה"צ עד מוצאי־שבת. עם:
★ עדנה בוכמן בבבל + מלווה בחליל צד
★ אהרלה קמינסקי ולהקתו במוסיקת גאז ובלוז ★ חידון מוסיקלי בהשתתפות הקהל ★ ,,רביעיה" – במוסיקה קאמרית
★ להקת ,,הקברטים" בערב ריקודים בסגנון שנות השישים ★ עמוס מלר אמן החליליות בטיול מוסיקלי מסביב לעולם
★ מוסיקה קלאסית קלה לצלילי פסנתר.
חוויה שאסור להחמיץ!!

חופשה ונופש במחירים מיוחדים
פרטים במועדון
★★★★ נהר־הירדן — טבריה
★★★★ גני־חמת – טבריה –
★★★ אלמוגים – אילת –
★★★★ אריאל – ירושלים –
★★★★ מנדרין – תל־אביב –
★★★★ קיסר – אילת
★★★★ קאונטרי־קלאב ת"א
★★★★★ דיפלומט – ת"א/י־ם
★★★★ גרנד־ביץ' – ת"א –
★★★★ מרינה – ת"א/בת־ים
מועדון הנופש קלאב־אין אילת

במחיר הפתעה 599$
11 ימים, כולל טיסה ת"א—פריז, פריז—לונדון, לונדון—ת"א בחברת תעופה סדירה, העברות, אירוח בבתי מלון מדרגת תיירות טובה, ארוחות בוקר, סיורי היכרות בפריז ובלונדון, מלווה ישראלי
ת"א, רח' בן־יהודה 32; י־ם, אגף מלון המלך דוד; חיפה – דרך העצמאות

יציאות סדירות בכל שבוע
9 ימים, עם אפשרות הארכה
כולל: בתי־מלון ארוחות בוקר אנגליות העברות, כרטיס נסיעה חופשית ברכבת תחתית ובאוטובוסים סיור הכרות בלונדון
62; טבריה – מרכז מסחרי לב־הגליל; ק. שמונה – מלון הצפון.

לחברות, לאנשי עסקים למטייל העצמאי
אשרות כניסה • בלעדי בישראל — כרטיסי רכבות JAPAN • RAIL PASS • מידע וייעוץ ניתן לקבל חינם. במשרדי טמסה טורס (1975) בע"מ
משרד ראשי: כפר־סבא. טל. 052-25825 • תל־אביב:

קניה קמפינג בחנוכה
9 ימים, 5/12–15/12
בהדרכת עמיהוד נאור.
טיול לודגיים 19/1—2
טיול קמפינג 19/1—2
טיול לודגיים 6.2.86

מצרים
הטיול המקיף
8 ימים
תאריכי יציאה:
7.12 — חנוכה, 25.12

מחלקת טיולי חו"ל
החברה להגנת הטבע פרטים והרשמה: ת"א, השפלה 3 טל' 03-375063

מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות אחרונות

טרזן מבת־ים

מאת גילה אקרמן

צילם: ניסים דרעי

רקי־שמעון בתוך המערה: המעריצות כותבות שהוא חתיך, סקסי, מדליק

אין לו תעודת־זהות, אין לו חשבון בנק. הוא לא חבר קופת־חולים ולא משלם שכר־דירה. אין לו בעיות עם חשבונות חשמל, מים, גז וטלפון. הוא קורא לעצמו „פליט של החברה".

פעם קראו לו שמעון נקש. אבל כבר שנתיים מכנים אותו בשם רוקי מרציאנו, נער־ים. נער־טבע. או אם תרצו — טרזן ישראלי. הוא בן 27, גופו שרירי אתלטי, שזוף. רק טנגה מסות־עור מכסה את איזור־חלציו. הוא גר ב־מערה שחצב במו־ידיו בחוף ה„סי־פאלאס" בבת־ים.

במערה שישה חדרים, כיוון־אוויר אחד (בינתיים). הכל בנוי ומתוכנן כך שהיא לא תתמוטט. שבילים צרים המובילים לחדרים רחבים. התיקרה מקושטת ומחוזקת בקורות־עץ. החדר הפנימי הוא חדר־השינה, ובו שני מיזרונים ישנים. אל ה„סלון" יורדים במעין מדרגות המובילות עמוק יותר לתוך המערה. בפנים, באפלולית הטחובה, מונחים כריות מרו־פטות ודרגשי־עץ נמ־כים. התאורה היחידה במערה — עששיות.

רוקי חי אומנם בלי חשמל, מים טלפון וגז, אבל הוא לא ברברי. „אל תקראו לי איש־המערות. אני בנאדם עירוני" הוא מצהיר. לדבריו, שרידי הביתיות במערה והצורך המת־מיד שלו בקשר עם אנשים, מצביעים על כך, שהוא נאלץ להגיע למצב הזה מחוסר ברירה.

רוקי גדל במישפחה דתית חרדית, עם חמישה־עשר אחים ואחיות. בגיל 14 נתפש בקריאת „פלייבוי" וגורש מהבית. או הפך את חוף הים למגרש הטיבעי שלו. בתחילה עבד ברחיצת מתים. אחר־כך חי עם ברואים בחוף ראש־ן־לציון.

לצבא התגייס בשימחה כי חשב להשתקם בו. אך המיסגרת הצבאית הנוקשה לא התאימה לדימוי שיצר לעצמו, של נער־טבע אוהב־חופש. לכן, ערק במשך שנתיים. כשנתפס, נשלח למקום שבו משאירים את החופש בחוץ — לבית־הכלא.

לאחר השיחרור התנסה בדוגמנות, היה ג'יגולו, ועכשיו הוא חי במערה. רוקי לא חי לבד. יש לו עשרות מעריצות שאת תמונותיהן הוא תולה בפינה מיוחדת לצד תמונות ותצ־לומים שלו. בפינה זו מונחים גם עטים ודפים. כל מי שבא למערה מוזמן לכתוב את התרש־מותו ממנה ומבעליה. הנוסחים הרבילים: „אני מתה עליך", „אתה חתיך", „סקסי", „מקום מדליק" וכו'. חוץ ממחתיכות שורצים במערה כ־20 חתולים וכ־7 כלבים.

עכשיו הכין ביתו לחורף ודואג ליחסים ט־בים עם העירייה. הוא חושש מרעידת־אדמה יותר מאשר מהאיום של העירייה, שנציגיה יבואו להרוס לו את המערה. „אני לא מפריע לאף אחד. להיפך, החלום שלי הוא להפוך את המקום לאתר. שהעירייה תתגאה בו".

החידוש העולמי בהגנה על עור הידים.

שמפו לכלים

סוד סדרת נוזלי הניקוי החדשה

נא להכיר: יורם שמיר המלצר האקדמאי הראשון.

יורם שמיר הוא סטודנט שנה ב' לפסיכולוגיה. אנחנו הכשרנו אותו בתורת האירוח והמלצרות והוא הוסיף לכך את הידע שלו ביחסי אנוש. התוצאה: יורם זוכה לתשבחות רבות מזוגות צעירים אשר הוא שרת בחתונתם.

יורם הוא רק אחד מצוות המלצרים והמלצריות היחיד בארץ המורכב רובו ככולו מסטודנטים. כולם הוכשרו לתפקידם כמלצרים מיומנים ויחד עם זאת יחסם אל האורחים הוא חם וספונטני. מלצרים כאלה יכולים להיות כל ההבדל בין אורח מרוצה לאורח בלתי מרוצה. אל תשכחו זאת בבואכם לבחור את האולם בו תחגגו את היום הגדול בחייכם.

מזון חמישה כוכבים

לא רק שרות יחיד במינו בארץ תמצאו באולמי בר־אילן. כל התפריטים המגוונים העומדים לרשותכם הורכבו ע"י שף מנוסה אשר עבד שנים רבות במלון חמישה כוכבים.

קייטרינג בר־אילן

אם תרצו לחגוג אירוע בביתכם תוכלו להשתמש בשרותי הקייטרינג רבי המוניטין שלנו. החל מן השף שלנו, דרך כלי־האוכל המהודרים וסיים במשאית הקירור ובמלצרים המיומנים, הכל מיועד לספק אירוע מושלם.

הצעה מיוחדת!
5 תשלומים שיקליים שווים!

במסגרת מבצע מיוחד תוכלו לקבל את שרותי הקייטרינג של אולמי בר־אילן ב־5 תשלומים שיקליים שווים. כך תהנו מהאירוח הנפלא בלי להכנס ללחץ כספי. מגיע לכם ביום חגכם, לא? אולם או קייטרינג: אם אתם מחפשים חגיגה באוירה אחרת,

צלצלו עכשיו 03-763412

בר־אילן
אוניברסיטת בר־אילן

אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן.
קווי תחבורה: 68, 69, 70, 64, 43, 45, 87, 164, מירושלים קו 400.

המוזה של איש השדים

אלמה בשביס־זינגר, רעייתו של הסופר היהודי הכותב ביידיש, בעל פרס נובל ● כשנשואים לגאון, צריך לדאוג לענייני יום־יום, בין השאר – לפרנסה, היא אומרת ● בעבר היתה נשואה ברווחה לאיש אמיד ואם לשניים, כשפגשה את בשביס־זינגר ● היא התגרשה למענו, כי „לא תמיד נוהגים בהגיון קר"

מאת חוה קארין, פאריז

אלמה בשביס־זינגר: כמה צדיקים מאחור.

יצחק בשביס־זינגר: אובייקטיביות מול התיאורים המיניים

אלמה, היא כנראה השם האהוב על המוזות. אלמה מאהלר, היתה המוזה ומקור ההשראה, לא רק לגוסטאב מאהלר, ה־מלחין המהולל, אלא לדור שלם של יוצרים, ציירים, אדריכלים ומשוררים. אלמה זינגר ידועה פחות, למרות שזה 45 שנה היא רעייתו ושותפתו לחיים, של הסופר יצחק באשביס־זינגר. מדוע לא שמענו עליה? מפני שאיש לא הת־עניין בה. רק עתה, אחרי שזכה בא־שביס־זינגר בפרס נובל לספרות, יצא הזוג מרשות הפרט והזרקורים האירו גם את דמותה של אלמה זינגר.

אלמה ויצחק באשביס נפגשו במקום־נופש בארצות־הברית, בסוף שנות ה־שלושים. אלמה ווסרמן, אישה צעירה, נאה ואם לשניים, נשואה לאיש־עס־קים, באה לשם לשאוף מעט אוויר צח. באשביס־זינגר, רווק עני ובודד, בא למ־צוא השראה לספרו „בודד באמריקה", היה עסוק בכתיבתו, לא היה דבר ש־יכול לגשר בין השניים, אפילו לא שפה. אלמה, שגדלה במינכן כבת ל־מישפחה מתבוללת, לא ידעה מלה יידיש, ויידיש היתה השפה היחידה שבה מסוגל זינגר להתבטא ממש, מאז ועד היום.

ובכל זאת משהו נדלק ביניהם. עד מהרה התגרשה אלמה מבעלה, עזבה בית מרווח וחיי־מותרות נוחים, ועברה לגור עם סופר אלמוני בדירה קטנטו־נת. כאשר שואלים אותה היום מדוע עשתה זאת, היא עונה בפשטות: „אילו נתנהגנו תמיד בהגיון קר, כמה עלובים היו חיינו".

מהגרים בארץ זרה

יצחק בשביס־זינגר, היה סופר חסר־כל, פרט לאמונה שיום אחד יאיר כוכבו. „היי סבלנית", נהג לומר לה, „I'm going to make it". ההצלחה איננה רחוקה.

אלמה מודה, שלא תמיד היתה שו־תפה לאמונתו. בימים שבהם החסרון הכיס היה מורגש ביותר, מדי פעם נחלצה המישפחה לעזרת הזוג. זינגר ניסה להשתכר מעט כסף בכתיבת סיפורים לעיתון היהודי „פארווארד". אלא שהשכר היה זעום [illegible]

רפאים. „כל חברינו היו עניים באותם הימים", נזכרת אלמה, „כולנו היינו מהגרים בארץ זרה, אבל אנחנו היינו עניים מכולם". היום היא משוכנעת, ש־אילו היה עליה לחזור לחיות בתנאי עוני כאלה, לא היתה מחזיקה מעמד.

כיוון שאי־אפשר לאכול תקוות ל־ארוחת־בוקר או ערב, החליטה אלמה לקחת על עצמה את עול הפרנסה. היא היתה חסרת־מקצוע וחסרת־נסיון, אך בזכות התמדתה ותריצותה טיפסה בסו־לם התפקידים, עד אשר היתה קניינית ראשית לכל־בו הניו־יורקי „לורד אנד טיילור". חייה לא היו קלים. האשה שגדלה בבית עשיר ואחר־כך נישאת לאיש־עסקים, נאלצה לקום השכם ב־בוקר, לנסוע לעבודה ברכבת־תחתית ולחזור באותה הדרך הביתה, מאוחר בערב. יצחק באשביס לא היה לה ל־עזר רב. לדבריה הוא אמן אמיתי, ש־אינו מסוגל להכין לעצמו ארוחה, לרחוץ כלים או לערוך קניות. הוא גם לא מבין דבר בביזנס, אפילו לא בעניינים הקשורים בהוצאה לאור של ספריו. שלושים שנה היתה אלמה המפרנסת של הזוג. לפני זמן לא רב יצאה ל־גימלאות, והחלה ליהנות מהזמן הפנוי שברשותה. כל שנות עבודתה היה ה־זוג בודד ומנותק, פשוט לא היה להם פנאי לחיי־חברה. כיום פותחת אלמה את דלתות ביתם בפני ידידים, והיא שמחה להיווכח לדעת שהם רבים.

כמה צעדים מאחור

קבלת פרס נובל שינתה את חייהם באופן משמעותי. מאז פירסום ספרו הראשון בתרגום אנגלי, בשנת 1950, רכש אמנם זינגר קהל קוראים גדול, ורבים מספריו יצאו לאור. עם קבלת הפרס תורגמו ספריו לשפות רבות, ו־אלמה היא שמטפלת בכל הנוגע ל־חוזים עם המו"לים.

פרס נובל הביא עמו, נוסף לכבוד, גם סכום כסף נכבד, וזה איפשר לזוג לדאוג לימי זיקנתם (שניהם עברו כבר את גיל ה־80). הזוג קנה לעצמו דירה קטנה במיאמי־ביץ', שם הם נוהגים לב־לות את החורף. באשביס־זינגר ממשיך לכתוב בהתלהבות [illegible]

החלה אותות בעט, וכתבה כמה סיפורים. מובן שהיא מהססת להראותם לזינגר או למוציא לאור כלשהו. היא יודעת ש־לעולם לא תגיע לרמה של בן־זוגה.

אלמה גאה מאוד בהישגיו של בעלה ומודעת למקומו החשוב בספרות העו־למית. היא גם איננה מוטרדת מכך ש־כמעט כל ספריו מספרים על תקופה, כ־שעדיין לא הכירה את הסופר. „רבים הם המסוגלים לכתוב על הנעשה היום באמריקה", אומרת אלמה, „אך מעטים הם אלה המתארים לפנינו את העולם שנעלם ונשאר אך ורק בזכרונם". אלמה מנסה גם להתייחס באובייקטיביות ל־תיאורים המיניים העזים, המופיעים ב־ספריו של זינגר, ואינה רואה בהם כל פגיעה בה או בחייהם המשותפים.

היו תקופות שהיה לה קשה להתרגל לעובדה שהיא „אשתו של", וחיה בצילו של בן־זוגה. במשך הזמן השתחררה מ־הרגשת אי־נוחות זאת. „מה אפשר לע־שות, כאשר את חיה עם גאון?" היא אומרת בצחוק. הרגשת האי־נוחות הת־חלפה ברגש השותפות. היא יודעת ש־הצליחה ליצור תנאים שאיפשרו לבא־שביס־זינגר לכתוב ולהצליח. זינגר עצ־מו אמר לא פעם, שכל יוצר זקוק ל־שותף מבין ולבית חם, כדי שיוכל לע־סוק באומנותו. „אחרי נישואי לאלמה", אמר, „נגמרה תקופת יאוש־הרווקות שלי". כאשר שואלים את אלמה כיצד זה להיות נשואה ליצחק באשביס־זינ־גר היא עונה: „אני מרגישה כמו הנסיך פיליפ, הנשוי לאליזבט, מלכת אנגליה. הוא תמיד הולך כמה צעדים מאחוריה".

אלמה איננה האשה היחידה שהשפיעה על חייו ויצירתו של זינגר. האשה הנ־וספת היא אחותו, אסתר זינגר־קריי־טמן. אסתר זינגר, אחותם הבכורה של שני אחיה, יצחק וישראל־יהושע, גם היא היתה סופרת. ספרה הראשון „ית־לומים" פורסם בלונדון בשנת 1944. סיפורה האחר הידוע יותר, „דבורה", פורסם ביידיש בוורשה, עוד לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה. ספר זה ב־תרגומו של בנה של הסופרת, זכה ל־פירסום נוסף בשנת 1983, ובימים אלה יצא לאור בארצות־הברית. „דבורה" הוא סיפור אוטוביוגראפי של הסופרת. אסתר זינגר, שגדלה בבית אורתודוכסי, בין אם משכילה ואב חסיד, חולמני. דבורה, גיבורת הספר, שואלת את אביה: „מה אהיה כשאגדל?" והאב עונה בפש־טות: „כלום. את לא תהיי כלום". דבר זה עצמו התרחש בחייה של אסתר. היא לא הורשתה ללמוד, בעוד שאחיה זכו להשכלה. השיאו אותה לאיש, הזוג חי בעוני ואסתר לקתה במחלה נפשית שמקורה, ללא ספק, בדיכאון ובתיסכול על רקע תסכוליה בשל היותה אשה.

אלמה סיפקה לבאשביס־זינגר חיים שלווים, אך אחותו שימשה לו השראה לסיפוריו. אין ספק שאסתר היא ש־שימשה מקור לדמות המיוחדת בסיפורו הידוע של באשביס־זינגר „ינטל, [illegible]".

מפעלי ידיעות אחרונות - מחלקת הספרים

זה עתה הופיע

רפואת ילדים בשבילכם

מאת ד"ר דני וולף

בחלקו הראשון מתאר הספר את יסודות הטיפול, ההזנה והחינוך של התינוק ושל הילד הבריא. בחלקו השני הספר דן במחלות התינוק והילד. הוא מקיף את רוב מחלות הילדים, על ההיבטים הקליניים־הטיפוליים שלהן ועל דרכי מניעתן וכל זה בשפה בהירה ומובנת לכל. ההנחיות בספר מבוססות על הממצאים האחרונים ברפואת תינוקות וילדים כשבמהלך הכתיבה עמד לנגד עיני המחבר — העובד כרופא ילדים בארץ — ההורה הישראלי הצעיר על התלבטויותיו והדאגות שמקורן, לא במעט, בהעדר מידע מספק ומרגיע.

לספר הקדמה מאת פרופ' יהודה מטות.

בספר 360 עמודים, עם מפתח שמות, בכריכה קשה

המחיר 17,600.– שקלים

לגזור הספח:

לכבי ידיעות אחרונות,
ת.ד. 37744 תל־אביב 61376

נא לשלוח לי הספר „רפואת ילדים בשבילכם"
אני מצרף המחאה/המחאות דואר
בסך ______ שקלים

השם ______ הכתובת ______ מיקוד ______

מוסף ידיעות אחרונות

אפיה ביתית

השאופים לבית רוצים עוגה גדולה, זולה וקלה להכנה. שתי העוגות שנביא עונות על כל הדרישות, הן גם טעימות, ומשאירות רושם של עוגות יוקרה. אם רוצים לחתוך אותן למיספר גדול יותר של מנות, אופים אותן בתבנית מלבנית של 27×35 ס"מ, וחותכים למרובעים. שיטת ההכנה של שתי העוגות זהה, אבל השימוש בחומרים אחרים ובציפויים שונים עושה אותן שונות לגמרי.

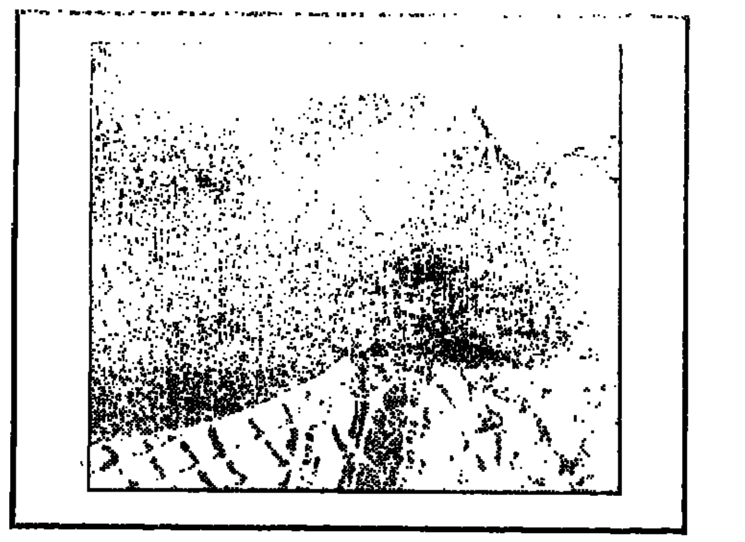

עוגת פרג

המצרכים: לעוגה: 6 ביצים; 1½ כוסות סוכר; קליפת מגוררת ומיץ מ־½ לימון; כפית תמצית וניל; 1/3 כוס שמן; 1½ כוסות קמח; כפית אבקת אפיה; 100 גרם פרג טחון; ½ כוס מים.

המצרכים לסירופ: 2 כפות מיץ לימון; 1 כף סוכר; 1 כוס מים חמים; 4 כפות רום.

המצרכים לציפוי: 2/3 כוס סוכר; כף גדושה אבקת קקאו; כפית אבקת קפה נמס; 2 כפות מים; 100 גרם מרגרינה בלי מלח.

מפרידים את הביצים. שמים את החלמונים בקערה גדולה, ו־מוסיפים כוס סוכר, מיץ וקליפת לימון וניל. מקציפים במקצפה חשמלית במהירות גבוהה עד ש־מתקבלת תערובת קיצפית סמי־כה מאוד ובהירה, וכל הסוכר נמס. מוסיפים את השמן בזרם דק, תוך הקצפה.

מנפים יחד קמח ואבקת א־פיה, מערבבים עם הפרג ומוסי־פים לקערה. מוסיפים את המים, ומקציפים במהירות איטית עד לקבלת תערובת אחידה.

בקערה נקייה מקציפים את ה־חלבונים לקצף נוקשה עם שאר־ית הסוכר. מקפלים את הקצף לתוך תערובת הפרג. מעבירים לתבנית משומנת מיספר 28, ו־אופים בחום בינוני במשך כש־עה.

מוציאים את העוגה מהתנור, מצננים 5 דקות, מערבבים יחד את כל חומרי הסירופ, ויוצקים על העוגה החמה.

להכנת הציפוי, שמים סוכר, קקאו, קפה נמס ומים בסיר, ובוחשים מעל להבה נמוכה, עד שהסוכר נמס. מרתיחים בלי לב־חוש במשך 2 דקות נוספות, ו־מסירים מהאש. מוסיפים מרגרי־נה, ומערבבים עד שהיא נמסה ל־גמרי. יוצקים את התערובת על העוגה הקרה, ומקררים במקרר עד שהציפוי מתקשה. העוגה ט־עימה יותר לאחר השהיה של יום.

עוגת קוקוס עם קרם תפוזים

המצרכים לעוגה: כמו בעוגת פרג, אבל במקום פרג 100 גרם קוקוס.

המצרכים לקרם: 1½ כוסות מיץ לימון; ½ כוס סוכר; 2 כפות עמילן תירס; 100 גרם מרגרינה בלי מלח.

מכינים את העוגה לפי ההוראות להכנת עוגת פרג, ומשתמשים בקו־קוס במקום פרג. אופים במשך כ־שעה, עד שהעוגה קפיצית למגע. מצ־ננים לגמרי, וחוצים את העוגה ל־שתי שכבות. (רק אם אופים בתבנית עגולה).

להכנת הקרם: מסננים את מיץ התפוזים ומיץ הלימון לתוך סיר (לא סיר אלומיניום), ומוסיפים את ה־סוכר. מחממים עד שהסוכר נמס, ו־מביאים לרתיחה. בוללים את עמילן התירס במעט מים קרים, ובוחשים לתוך המיץ הרותח. מבשלים תוך בחישה, עד שהתערובת סמיכה וש־קופה. מסירים מהאש, ומוסיפים מיד את המרגרינה. מערבבים עד ש־המרגרינה נמסה לגמרי. יוצקים מח־צית מכמות הקרם החם על השיכבה התחתונה של העוגה, מכסים בשיכ־בה השניה, ויוצקים למעלה את שארית הקרם. מצננים עד שהקרם נקרש. אם רוצים, אפשר לעטר למע־לה בפתיתי קוקוס.

■ רנית סלומון

פיג'ואה – גואייבת האננס

יש הקוראים לה "פרי התאווה", ויש המכנים אותה "גואייבת האננס" — זוהי הפיג'ואה. היא נראית כביצה ירוקה, חלקלקה וריחנית, וניתן למצאה בדוכני הפירות מאמצע אוקטובר ועד אמצע ינואר.

הפיג'ואה היא פרי סובטרופי, שהתגלה רק לפני כמאה שנה, באיזורי הגבול בין ארגנטינה ואורגוואי. היא גדלה על עצים המזכירים בצורתם עצי זית, אך ריחה שונה. ריח הפיג'ואה מזכיר תערובת של גואיבה ואננס. וטעמה חמצמץ־מתוק. כשהפיג'ואה מבשילה, היא פשוט צונחת מהעץ אל בין הידיים, או על הארץ, ומשם מלקטים אותה.

בארץ היכרנו את הפיג'ואה כעץ מסוכות, שהילדים נהגו לאכול את פירותיו. חוקרי המכון הוולקני בבית־דגן מצאו זן שפירותיו גדולים במיוחד, פיתחו אותו והפיצו אותו.

בארץ יש למעלה מאלף דונם של מטעים. עיקרו הפרי מיועד לייצוא, ורק בשנים האחרונות מופנה חלק מחיבול לשווקים המקומיים.

כדי לאכול את הפיג'ואה, חוצים אותה בסכין, ואוכלים את בשרה הלבן בכפית, או קולפים בסכין את הקליפה, חותכים ומוסיפים לסלט פירות, לסלט גבינות, לליפתנים, או לעוגות גבינה. הפרי מכיל מעט סוכר ושפע של וויטמין סי.

■ דליה ניר

ליפתן פיג'ואה

המצרכים: 5 כוסות מים; ½ כוס סוכר; 10 פיג'ואות; שקית ג'לי־פוק אדום.

מרתיחים את המים בכלי ד־כוכית חסין אש, יחד עם הסוכר. קולפים את הפיג'ואות ופורסים אותן לפרוסות דקות. מוסיפים את הפרוסות למי הסוכר, ומבש־לים כ־15 דקות. מסירים מהאש, ומוסיפים מיד את אבקת הג'לי. בוחשים היטב כדי להמיס את הגושים. מצננים ומקררים ב־מקרר.

(6 מנות)

כריכוני פיג'ואה

המצרכים: קרייקרים מרובעים; פרוסות דקות של גבינה צהובה; פיג'ואות קלופות ופרוסות; חצי אי פקאנים.

מסדרים את הקרייקרים ב־מגש. מניחים על כל קרייקר פרו־סה של גבינה צהובה, ועליה פרוסת פיג'ואה ולידה חצי פקאן. אפשר להשתמש בפרוסות של גבינה מלוחה, ולעטר בזנה ש־חור ליד הפיג'ואה.

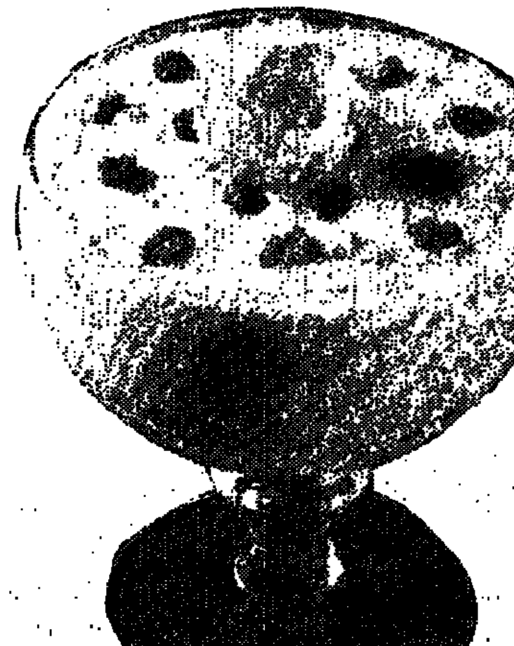

קציפת פיג'ואה

המצרכים: 6 פיג'ואות; שקית שמנת מתוקה; 4–5 כפות סוכר; צימוקים או סירופ שוקולד לעי־טור.

קולפים את הפיג'ואות, ומרסי־קים אותן למחית במעבד מזון או במַמחה. מקציפים את השמ־נת עם הסוכר לקצפת יציבה. מקפלים את הקצפת לתוך מחית הפיג'ואה, ויוצקים את התערובת לקעריות הגשת שקופות. מעטרים בצימוקים, או בסירופ שוקולד.

(4 מנות)

זמנים במטבח

מערכת זמנים מודרניים עורכת מבצע מיוחד במינו: מדי שבוע, יוקדשו ארבעת העמודים המרכזיים של מוסף זה ל:–

- מתכונים ותפריטים לכל יום, לחגים, לעונות השנה, לאירועים מיוחדים, למסיבות ולאירוח;
- למאכלים מיוחדים לשומרי־משקל;
- לעצות שימושיות לעבודה במטבח;
- לקוקטיילים ומשקאות;
- למאכלי עדות ועמים;
- לתרבות ולנימוסי־שולחן;
- להרכבם של מזונות שונים;
- לסיפורים מרתקים על הולדת מתכונים מפורסמים;
- למבחר מתכונים ממטבחו של האשף זאב קרן ולפירסום יצירות קולינאריות חדשות שלו, שטרם עלו על שולחננו;
- למתכונים ממטבחה של דליה ניר;
- לצמחונות ולטבעונות.

גזור ושמור!

המוסף "זמנים במטבח" תוכנן במיוחד לאיסוף ולתיוק. אוגדן מיוחד יוכן בעתיד ע"י מערכת "ידיעות אחרונות", כך שבסופו של דבר יהפוך "זמנים במטבח" לספר־בישול מגוון, מלהיב ושימושי.

מה עושים?

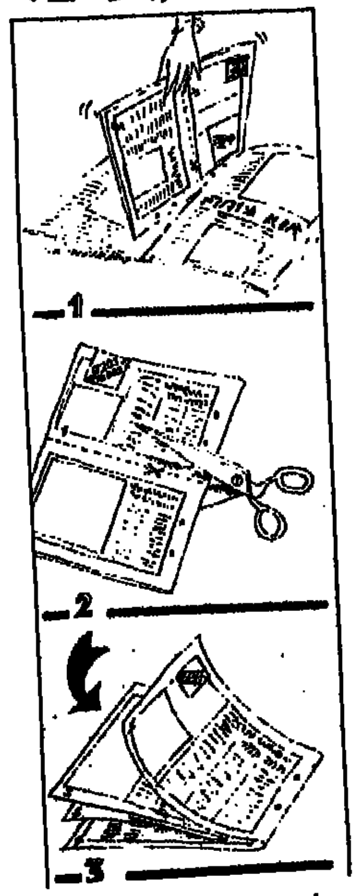

1. תולשים את ארבעת העמודים המרכזיים של מוסף "זמנים במטבח";
2. גוזרים במספריים – לאורך הקו המקווקו המסומן לרוחב העמודים;
3. מכניסים את החלק התחתון של העמודים לתוך החלק העליון, לפי המספרים העוקבים של העמודים;
4. שומרים בתיק מיוחד ומצפים בקוצר־רוח ל"זמנים במטבח" של השבוע הבא.

"זמנים במטבח" – המוסף המלהיב – שכל אחד ירצה לשמור!

האקס של איגלסיאס

אליזבט פרייסלר: פאם־פטאל של חוג־הסילון האירופי • עד עכשיו נפלו ברשת: אליל־הזמר, מרקיז, ושר בממשלת ספרד

היא בת 34 בסך־הכל, אם לארבעה ילדים, פי־ליפינית ממוצא ספרדי ויפהפיה משגעת. במיד־חד היא משגעת בימים אלה את חוג הסילון הבינלאומי ואת החברה הגבוהה בספרד. למהז כי הפאם־פאטאל הזו, אליזבט פרייסלר, גרוש־תם של שניים מן הגברים המקסימים ביותר שאפשר למצוא – עושה זאת שוב: מסחררת את ראשו של גבר שבגברים, עד כדי כך, שוויתר למענה על מישרה של שר בממשלה.

מספיק עם הרמזים הדקים. ניגש לשמות: אליזבט היפה נשלחה על־ידי המשפחה הפילי־פינית, ללמוד פקידות, בבירת ספרד, מדריד. למרות שהמוצא המשפחתי־ספרדי שלה הוא איכר־משהו, הנתונים הטבעיים שלה איפשרו לה להסתכל ישר אל הצמרת, ולקטוף משם כמה פירות עסיסיים: ראשון בתור, הזמר־האליל חו־ליו איגלסיאס. מה יכול להיות יפה יותר מיפה־פה, יפהפייה, שנולדים להם שלושה ילדים יפהפיים? מה שיותר יפה זה, שלצד השם הפרטי ושם המישפחה, יש גם תואר אצולה.

אליזבט שיחקה בתפקיד גברת־מאושרת־אי־גלסיאס די הרבה זמן, עד שהחל פרק האצילות שבחייה. הרשת שטמנה למארקיז דה־גרינון, אציל ספרדי אמיתי, הפילה אותו שדוד. הגברת הנאווה היתה למארקיזה, ילדה לו בת חמודה, נכנסה לא רק לחוג הסילון אלא גם לאצולה הספרדית, התגרשה עם דמי־מזונות מכובדים למדי, ובימים אלה היא חדרה גם לפוליטיקה. הכא בתור שלה הוא מיגל בואיה, שר האוצר לשעבר בממשלת ספרד. האיש החזק הזה, בן ה־48, מנהיג במיפלגה הסוציאליסטית הספר־דית, התאהב ביפהפיה שחומת־העור ומחוטבת הפנים, וכדי להיות כמה שיותר קרוב אליה, אפילו התפטר ממישרדו.

■ דבורה שביט

	המחיר לצרכן	המחיר במבצע
קמח **אסם** תופח מאליו 350 גרם	~~540.00 ש'~~	480.00 ש'
קמח **אסם** תופח מאליו 1 ק"ג	~~1380.00 ש'~~	1210.00 ש'
קמח **אסם** תופח מאליו עם קקאו 350 גרם	~~750.00 ש'~~	660.00 ש'

קמח אסם במבצע

קמח אסם תופח מאליו
וקמח אסם תופח מאליו עם קקאו
במבצע מיוחד
עד סוף חנוכה

סופגניות נפלאות מהירות הכנה

חומרים:
חבילת קמח אסם תופח מאליו, (350 גר')
2 ביצים, 2 גביעים לבן, 2 כפות סוכר, שקית אבקת וניל, מעט מלח.

אופן ההכנה:
לערבב היטב את החומרים ובעזרת כף (המשמשת כמידה) לצקת לתוך שמן עמוק רותח בלהבה נמוכה. אפשר גם לקשט בסוכר ובריבה.

פרסום ורדים

רבבות עוגות מצליחות יום יום עם קמח **אסם** תופח מאליו

זה טוב - זה **אסם**

סופגניות — אפשר גם בבית

סופגניות הן מהדברים הקלים, הזולים והפשוטים ביותר להכנה, ואין שום צורך לשלם מחיר גבוה ולקנותן בחוץ. גם הילדים ישמחו לעזור בהכנתן, דבר שיגדיל את ההנאה (ואת הליכלוך). אפשר להכין כמות גדולה, ולהקפיא חלק מהסופגניות המוכנות — לפני שבוזקים עליהן אבקת־סוכר! לפני ההגשה, מפשירים, מחממים בתנור, ובוזקים אבקת־סוכר.

סופגניות

המצרכים: 1 ק"ג קמח; 60 גרם שמרים; 2 כוסות חלב פושר; ¾ כוס סוכר; 10 חלמונים; 200 גרם חמאה או מרגרינה מומסת; כוסית רום; קורט מלח; כפית קליפת לימון מגוררת; שמן לטיגון עמוק; ריבה למילוי; אבקת סוכר.

מכינים „ראש עיסה" מ־1 כוס קמח, שמרים, חלב וסוכר, ומערבבים לבצק דליל. מכסים ומתפיחים מספר דקות במקום חמים.

מוסיפים לעיסה את שאר החומרים, ומערבבים לבצק חלק. מכסים את הבצק במגבת מטבח נקייה, ומשהים במקום חמים עד שהבצק תופח ומכפיל את נפחו. טופחים על הבצק כדי להוציא ממנו את האוויר, ומחלקים אותו ל־30 כדורים בעלי גודל אחיד. מניחים את הכדורים על מגש מרופד במפה מקומחת, מכסים ומניחים להתפחה שנייה.

מחממים שמן עמוק, ומטילים לתוכו מספר כדורים. מטגנים עד שצד אחד משחים, הופכים בכף עץ ומשחימים את הצד השני. מוציאים ומספיגים על מגבת נייר.

ממלאים שקיק או מזרק עיטור בריבה מרוככת במעט ליקר, דוחפים את הצנתר לתוך הסופגניה, מהצד, וממלאים בריבה. בוזקים על הסופגניות אבקת־סוכר ומגישים. (30 סופגניות).

■ זאב קרן

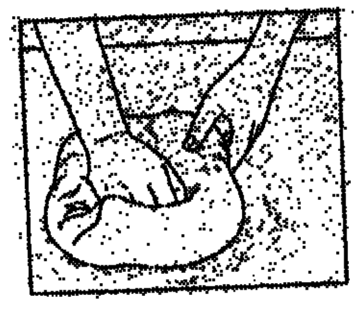
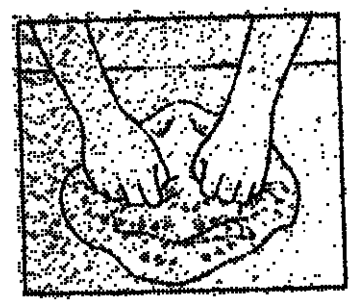

ציפויים לסופגניות

אפשר לגוון את הסופגניות עם ציפויים בכל מיני טעמים וצבעים. כדאי לנסות:

- שוקולד מומס עם מעט מרגרינה או חמאה.
- 100 גרם אבקת סוכר מנופה מעורבבת עם 2 כפות מים ומעט תמצית וניל.
- 100 גרם אבקת סוכר מנופה מעורבבת עם כף תרכיז פטל וכף מים.
- 100 גרם אבקת סוכר מנופה מעורבבת עם 2 כפות מיץ לימון ומעט קליפת לימון מגוררת דק.
- שזף סוכר עשוי מ־½ כוס סוכר וכפית מים, מבושלים מעל להבה נמוכה, ומרתיחים עד שהסוכר משחים. יוצקים מיד על הסופגניות.

בצילום השער

עוזי קורנהאוזר ויוסי מרטין מ„הילטון" מטגנים סופגניות

צילום: יוסי רותם

בסין כבר היית?

דג חמוץ־מתוק

המצרכים: קרפיון במשקל 750 גרם; 3 כפות עמילן תירס מתובל במלח ובפלפל; שמן לטיגון רדוד.

המצרכים לרוטב: כף קטשופ; כף חומץ; כפית סוכר; 1¼ כוסות מים; 2 כפות עמילן תירס; מלח ופלפל; 3 כפות שמן; בצל קטן קלוף וחתוך לפלחים; 2 שיני שום מעוכות; ¼ פלפל ירוק חתוך לרצועות דקות; עגבניה קלופה וחתוכה לפלחים; ¼ כוס חתיכות אננס משומר מסונן; פלפלון אדום חריף חתוך לרצועות דקות; ¼ כפית זנגביל טחון.

לעיטור: עלי כוסברה ותלתלי בצל ירוק.

מנקים את הדג, ומשאירים את הראש ואת הזנב (אפשר גם להשתמש בפרוסות קרפיון, אם אין חשק לנקות דג שלם). שוטפים היטב את הדג, ומייבשים במגבת נייר. מצפים את הדג בעמילן התירס. מחממים מעט שמן במחבת, ומטגנים את הדג במשך 5 דקות מכל צד, עד שהוא משחים ומתרכך. מוציאים את הדג בזהירות, ומניחים בכלי הגשה. שומרים חם.

להכנת הרוטב, מערבבים את הקטשופ עם החומץ והסוכר. בוללים את עמילן התירס במעט מהמים, מוסיפים את שארית המים, ובוחשים לתוך תערובת הקטשופ. מתבלים במלח ובפלפל. מחממים את השמן במחבת, ומטגנים את הבצל והשום בלי להשחימם. מוסיפים פלפל, עגבניה ואננס. מערבבים היטב, ומוסיפים את תערובת עמילן התירס. מערבבים בזהירות עד שהתערובת מסמיכה. מוסיפים פלפלון וזנגביל, וטועמים את התערובת. משפרים את התיבול. יוצקים את הרוטב על הדג, ומעטרים בעלי כוסברה ובתלתלי בצל ירוק.

(3־4 מנות)

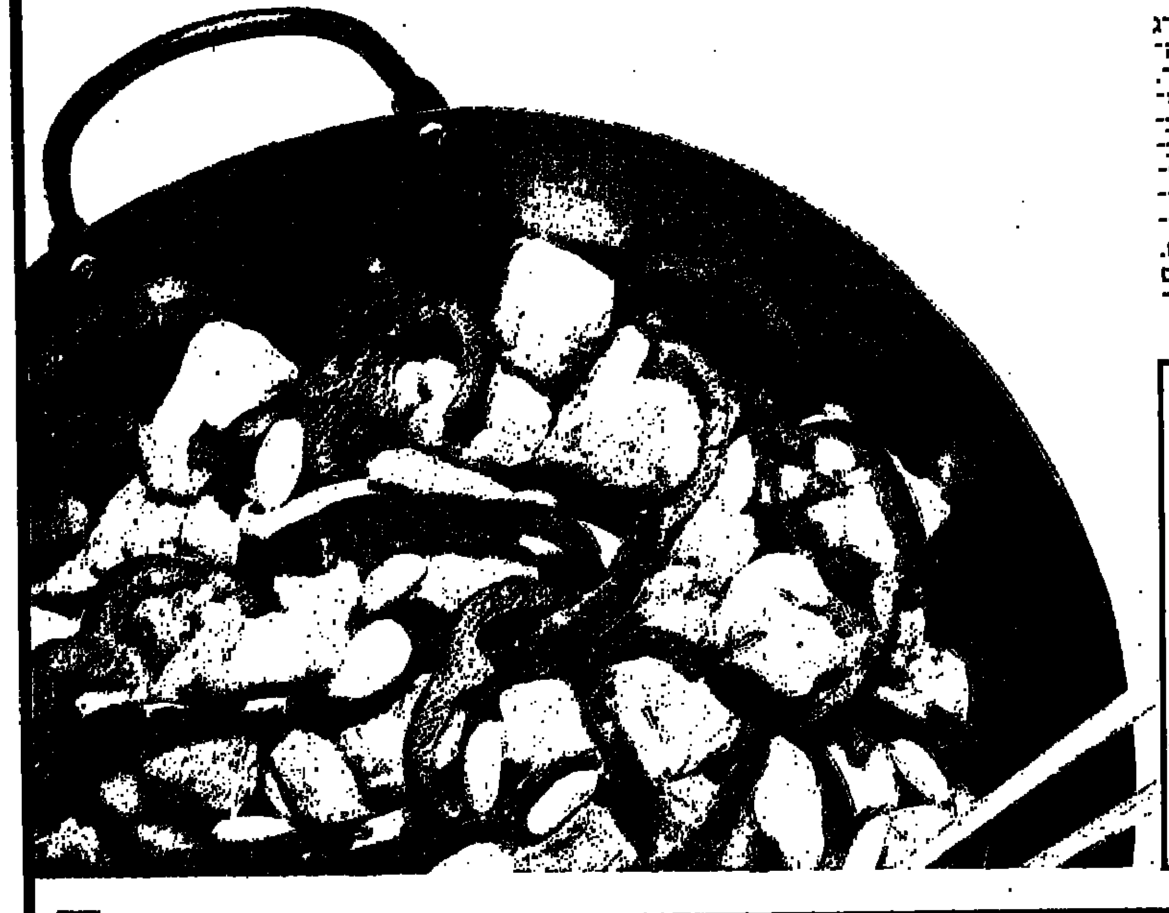

עוף בטיגון־עירבוב

המצרכים: 4 חזות עוף; 2 כפות עמילן תירס; 3 כפות רוטב סויה; 5 כפות שמן; 2 שיני שום קצוצות דק; 4 פלפלים ירוקים, חתוכים לרצועות דקות; 3 כפות שקדים מולבנים; מלח ופלפל.

חותכים את חזות העוף לקוביות קטנות, ומקפיצים אותן בעמילן התירס, בוחשים פנימה 2 כפות מרוטב הסויה וכף מהשמן.

מטגנים את השום, את הפלפלים ואת השקדים בשמן הנותר, מעל להבה בינונית, במשך 3־4 דקות. מוציאים את התערובת מהווק, או המחבת, בכף מחוררת ושומרים חם.

מטגנים את חזות העוף, ומטגנים־מערבבים בשמן החם עד שהחתיכות משנות את צבען ומתקשות. מחזירים את תערובת הפלפלים והשקדים לווק, עם שארית רוטב הסויה והתבלינים, ומערבבים היטב. מגישים חם, עם אורז לבן, או עם איטריות מוקפצות במרגרינה מומסת עם פטרוזיליון קצוץ.

(4—6 מנות)

טעמי בצל

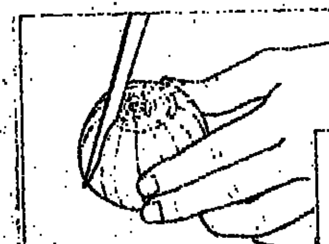
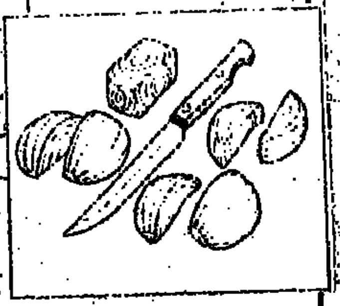

כך מכינים בצל

- **בצל קצוץ:** קולפים את הבצל, וחוצים אותו לאורכו. מניחים את חצי הבצל על קרש חיתוך כשחתכו כלפי מטה. אוחזים בבצל בצד השורש, ועושים בו 3־4 חתכים אופקיים, ומשאירים את הפרוסות מחוברות בצד השורש. עושים בבצל 5־6 חתכים לאורכו, מבלי להפריד את הרצועות עד הסוף. עכשיו חותכים את הבצל לרוחבו, בניצב לחתכים הקודמים — ככל שהחתכים צפופים יותר, הבצל נקצץ דק יותר.
- **בצל מטוגן:** קולפים את הבצל, ומשכיבים אותו על צידו על קרש חיתוך. אוחזים היטב בבצל, ופורסים אותו לפרוסות דקות לרוחבו. מפרידים את הפרוסות לטבעות. בוזקים מלח ומעט קמח על הטבעות, ומטגנים אותן בשמן חם מאוד עד שהן משחימות. מספיגים על מגבת נייר, ובוזקים מעט מלח. משתמשים בטבעות הבצל לעיטור מאכלים שונים.
- **בצל מזוגג:** קולפים בצלים קטנטנים. ממיסים מעט מרגרינה או חמאה במחבת, ומוסיפים את הבצלים. מתבלים במלח ובמעט סוכר, מכסים ומאדים מעל להבה בינונית. מטלטלים את המחבת לעיתים קרובות, כדי שהבצלים יהיו מזוגגים ושקופים באופן אחיד. מגישים כתוספת.

אומצת בקר ברוטב בצל

המצרכים: 4 נתחי כתף בקר (150 גרם כ"א) משוטחים מעט; כוס קמח; כף פלפלת מתוקה; מעט שמן לטיגון; 3 בצלים חתוכים לרצועות; 2 גזרים חתוכים לרצועות; ראש שלרי חתוך לרצועות; [illegible] שיני שום מעוכות; ¼ כפית מיורן; מלח ופלפל; שקית אבקת רוטב צלי; כוס יין אדום יבש; 2½ כוסות מים.

טובלים את נתחי הבשר בקמח מעורב בפלפלת, ומטגנים אותם בשמן חם עד שהם מזהיבים [illegible]

(4 מנות)

[illegible]

صورة عن الأصل

מישל וורי: מלב אל לב
(צילם: אמיר וינברג)

לחיות קרוב ללב

מישל וורי (50), רווק, נוצרי שקשר את גורלו בקיבוץ מישמר הנגב, חי כמעט שנה כשבלבו לב מושתל ● הוא חי חיים זהירים מאוד, ועצבים שנתכו בניתוח לא מאפשרים „לקחת ללב" תופעות שונות ● לדברי מנתחי־לב ישראליים, רמת הרפואה בארץ מצדיקה שניתוחים כאלה ייערכו בישראל

מאת שלומית טנא

בספטמבר אשתקד חזר מישל וורי (רווק בן 50) לקיבוצו, מישמר־הנגב, ובחזהו לב חדש. מאז חוזר מישל שוב ושוב בסיפוריו אל „היום שבו קיבלתי את הלב"...באפריל 1984 בוצע ניתוח ההשתלה בבית־החולים ארזמוס שבבל־גיה, בעיר הולדתו בריסל. „בסתיו – הוא אומר – כשחזרתי הביתה, התחלתי מייד לנהל חיים נורמאליים, במתכונת שמותרת למי שהחליף את הלב".

כמעט שנה מישל החויק בבלעדי־ות: הוא היה שתול הלב היחיד שחי בישראל. לפני שלושה חודשים חזר לארץ ישראלי נוסף, שגם ליבו הוחלף על־ידי הפרופסור פרימור, באותו בית־חולים, בבריסל. מישל מעודד חו־לי לב נוספים שיילכו בעיקבותיו. אנ־שים חורדים ואכולי לבטים באים אליו לקיבוץ שבנגב, לבקש עצות וחיזוקים. „המיקרה שלי מוכיח שלכל חולה־לב יש תקווה", אומר מישל. למרות זאת, לא תמיד יש בפיו עצות. „כי מה יעשה מי שאינו אמיד ואינו בר־מזל כמוני, עם גב ועורף של קיבוץ. מי יראג ליל־דיו כשבך זוגו נוסע איתו לניתוח? איך יסתדר בארץ זרה בתקופת ההמתנה ללב מתאים? הקיבוץ איפשר לי לא לדאוג לכלום. השאירו לי תפקיד אחד: לנסות לחיות. אף פעם לא שאלתי כמה עלה כל המיבצע. בקיבוץ אינך שואל על מימון. ברור לך ולכולם שא־תה חלק מהחברה".

חולשה מוחלטת

שישה שבועות הוא שהה בבית־החולים אחרי הניתוח. הוצאות האישפוז והניתוח הסתכמו ב־20 אלף דולר. מי־של לא שאל כמה שילם הקיבוץ כדי להטיסו לבלגיה ולשלוח אליו אחות. „הקיבוץ הוא מולי הגדול", הוא אומר, והסיפור שלו רצוף כולו מזל: בסוכות, לפני כשנתיים, אירע התקף הלב הרא־שון. ההתקף השני תכף ובא אחרי חו־דש ומוטט אותו כליל. „למזלי – הוא אומר – שני ההתקפים קרו בבית־החו־לים, כשהייתי שם בבדיקות". אביו הישיש חי בבריסל ומישל שהה, כמובן, בביתו בתקופת ההמתנה ללב מתאים, שיישלח מהבנק האירופי של איברים להשתלה. חודש וחצי נמשכה ההמתנה. מישל הגיע למישמר־הנגב כמתנדב נוצרי, אחרי מילחמת ששת הימים. הוא סירב להתגייר, ובעיניו גם זה מזל: השתלת הלב לא היתה כרוכה בצרות עם הרבנות. חצי שנה בלבד אחרי ההתקף הראשון, כבר עליתי על שולחן הניתוחים".

אחרי שני ההתקפים הוא היה שרוי בחולשה מוחלטת. האיש הנוטה להר־בות בדברים, בקושי דיבר. כעבור זמן קצר פסקו רופאיו של מישל ב„הדסה" ירושלים: השתלת לב – זה הסיכוי היחיד" ואז, הוא אומר, „לא הייתי מוכן להמשיך בחיים שאינם חיים".

„עכשיו אני חי! אני חי" חוזר מי־של ומכריז. חי כמעט כמו בתוך צמר־גפן, חיים זהירים מאוד. עובד שעות אחדות, כשהוא חש בטוב, בתעשייה המקומית של מוצרי אלקטרוניקה קלים. העבודה מתנהלת בישיבה, ליד שולחן. הוא לומד במיכללה האיזורית הסטוריה וסוציולוגיה. הלילה של מי־של ארוך. ב־7.30 או ב־9 בערב הוא פורש לישון. רק פעם בשבוע הוא יוצא מביתו בערב, לאסיפת הקיבוץ. על מעורבות בציבור, כדבריו, אינו מוכן לוותר. מישל וורי, איש דק ותמיר וה־זותו רעננה. יש לו תלתלי־שיבה וקולו רדעם במיבטא צרפתי בולט. במיצוות הרופאים הוא שומר על מישקל מינ־מאלי, ממעט בשתייה ומסתפק בשתי ארוחות ליום.

דפיקות־לב

בקריו של מישל נפתחים בסידרה של בדיקות: הוא נשקל, ומודד לעצמו חום, להקדים. כשמופיעה סטייה קלה, הוא ממהר ל„הדסה", להיבדק. כי לג־ביו כל דלקת עלולה להיות קטלנית. התרופה שהוא צורך, הציקלוספירין, מונעת דחייה של הלב המושתל, אבל גם מדכאה נוגדנים.

ואת תרופת־פלא, אומר מישל וורי.

לפני כארבע שנים נכנסה התרופה לשימוש, ומאז השתיל הפרופסור פרי־מור 25 לבבות. כל מושתלי הלב שלו עדיין חיים: הוותיק שבהם מהלך עם לב חדש כבר ארבע שנים. לפני עידן הציקלוספירין, מזכיר מישל, היו בארץ כמה מושתלי לב, עכשיו הם מתחת לאדמה.. לפני הניתוח הוא התחייב להתייצב מדי פעם בבית־החולים „ארז־מוס", כדי לעמוד לרשותם של חוק־רים. בחודש יוני האחרון שהה בבריסל ומילא את ההתחייבות.

„אף רגע – הוא אומר – לא רציתי לדעת מי האיש שקיבלתי את ליבו. משונה לחשוב, שאלך ללכת להודות למישפחה של בעל הלב, שבזכות מותו אני חי. ייתכן שאותפתה לברר אם האיש היה שתיין, או שמא מכור לס־מים. מוטב שלא אדע כלום, אני מע־דיף לסמוך על הרופאים".

בעת ההשתלה נותכים לבלי השב עצבים שמחברים את הלב למוח. מישל שוב לא יכול לחוש כאבים באיזור הח־זה הרגיש. התרגשות גדולה, מאמץ ורוגז, לא גורמים לו „דפיקות לב", כי המוח לא מעביר פקודות ואזהרות ללי־בו. לכן עליו לנהוג במתינות ולחשב בעצמו כל פעולה. לדבריו, „לפני הה־שתלה הייתי יוצא מהכלים בוויכוח. אני וכחן גדול. היום אני ממשיך להת־ווכח בלי רוגז וצעקות ובלי דפיקות־לב".

לפני שחלה היה תמיד אץ, רץ ומתרוצץ. נסע הרבה והחליף עבודות. היה חשמלאי ופרדסן, מנהל ייצור במיפעל המקומי. יצא להדריך את המתיישבים הצעירים בקיבוץ גלגל שבביקעה. המחלה תפסה אותו בתקופה שבה התרוצץ בכל הארץ ואירגן גרעין של „הצופים".

אני חי!

הרומן שלו עם הקיבוץ התחיל באפריקה, בגיניאה, שבה עבד מישל כמהנדס תעשייתי. ישראלים שהכיר שם אמרו לו: „אתה כל־כך מתאים לקיבוץ"... אחר־כך חזר לבריסל ולא מצא שם את מקומו. אחרי מילחמת ששת הימים בא כמתנדב למישמר־הנ־גב, וכעבור זמן קצר היה ברור לו שהוא נשאר.

כאמור, מישל רווק בן 50, וגם נוצ־רי, וזאת תופעה נדירה בקיבוץ. על הריגותו הכפולה הוא מדבר בקלילות: „היו פה חברים שפחדו מן הגוי יתפוס את הבת שלהם. נו, זה לא קרה.. סירב־תי להתגייר כי בעיני אין הבדל ממשי בתכנים בין הנצרות ליהדות. יש הבדל בצורות, בטקסים ובמינהגים. ואני איש זורק, אף פעם לא החשבתי צורות". ועל כן, כדבריו, הוא לא ייכנס למוסד הנישואין רק משום שקץ בחיי רווקות. בלשון עתיד הוא אומר: „אם אנשא יום אחד, זה יקרה כשאמצא את האשה המתאימה".

על תוכניות לעתיד הוא מדבר בז־הירות גדולה. אולי עוד יחזור להדריך נוער, אבל בינתיים הוא נימנע מהתח־ייבויות, עדיין אינו די בטוח שיוכל להמשיך בדברים שהתחיל. „אני – הוא אומר – עוד צריך להתרגל לאורח־ה־חיים החדש שלי. אולי בעוד שנתיים־שלוש אתחיל לממש תוכניות. בינתיי־ים, אני חי! אני חי!".

סיכויי הצלחה מצויינים

בליל חורף גשום, ב־5 בדצמבר 1968, ביצע פרופסור מוריס לוי מבית־החולים „ביילינסון", את השתלת הלב הראשונה בישראל. מאז לא בוצעו כאן השתלות־לב. כיום ידוע שעשרות ואולי מאות חולים, ששריר הלב שלהם הרוס, זקוקים להשתלה. כנו, מרביתם נפטרים. רק בודדים נוסעים לנ־תוח כזה בחו"ל.

השתלת הלב היחידה שבוצעה בביילינסון עוררה סערה ציבורית והדיה הגיעו עד לכנסת. המנותח, יצחק סולם מיפו, בן 41, נשוי ואב ל־5, הובהל בשקט־לילה לחדר־ני־תוח. בחזהו הושתל לב שנילקח מנופגע תאונת־דרכים שמת מוות קליני. ליבו ניבר בעורף פעם. הניתוח כשלעצמו עבר בהצלחה, אך כעבור כמה ימים מיתו המנותח סיבוכים ונפטר.

עם הכנסתה של התרופה ציק־לוספירין לשימוש שיגרתי בכל בתי חולי ההשתלות בעולם, התחילו שוב לבצע השתלות־לב רבות. הת־רופה מנטרלת במעט לחלוטין דחי־יה של האיבר המושתל. לדברי המ־נתחים הישראליים העוקבים אחר החידושים, השתלת הלב היא נתונה פחות מסובך מהשתלת כבד. מחי־ריר הנרדש בחו"ל נע בין 50 ל־30 אלף דולר.

מושתל הלב הוותיק ביותר בעולם עבר את הניתוח לפני כ־13 שנה. סיכויי ההצלחה כיום מצויי־נים, ותוחלת החיים של מושתלי הלב היא לפחות חמש שנים, והיא נעה בין 60 – 70 אחוזים. אילו היו מבצעים בישראל השתלות־לב בב־תי־החולים הציבוריים ולא במיסג־רת רפואה פרטית יקרה בחו"ל – היתה ההוצאה לניתוח נעה בין 8000 ל־6000 דולר.

מנתח־לב בכיר שביקש להיש־אר בעילום־שם אמר לנו: „הגיע הזמן, שגם אנו נעלה על המפות. למעשה, ניתוח השתלת־לב פשוט יותר מאשר ניתוח מעקפים (ביי פאס). גם התמותה בניתוח כזה היא מיזערית ונעה בין אחד אחוז לשני־ים. כל מי ששריר הלב שלו אינו מתפקד יותר, מתאים להשתלת לב. הבעיה העיקרית שלנו היא למצוא את התורם".

דבורה נמיר

שיפוצים ברמה גבוהה!

צריך לשפץ בנין, משרד, דירה?
פנה למישהו שאפשר לסמוך עליו,
אנשי חברת ד.נ.י. יבצעו בשבילך
עבודות בניה, הריסה, צבע, טפטים,
אינסטלציות מים וחשמל, בדיקות
ובמחיר הוגן.

ד.נ.י.
שרותי תיקונים
ותחזוקה בע"מ
03-734933, 734710
רח' ביאליק 59, ר"ג

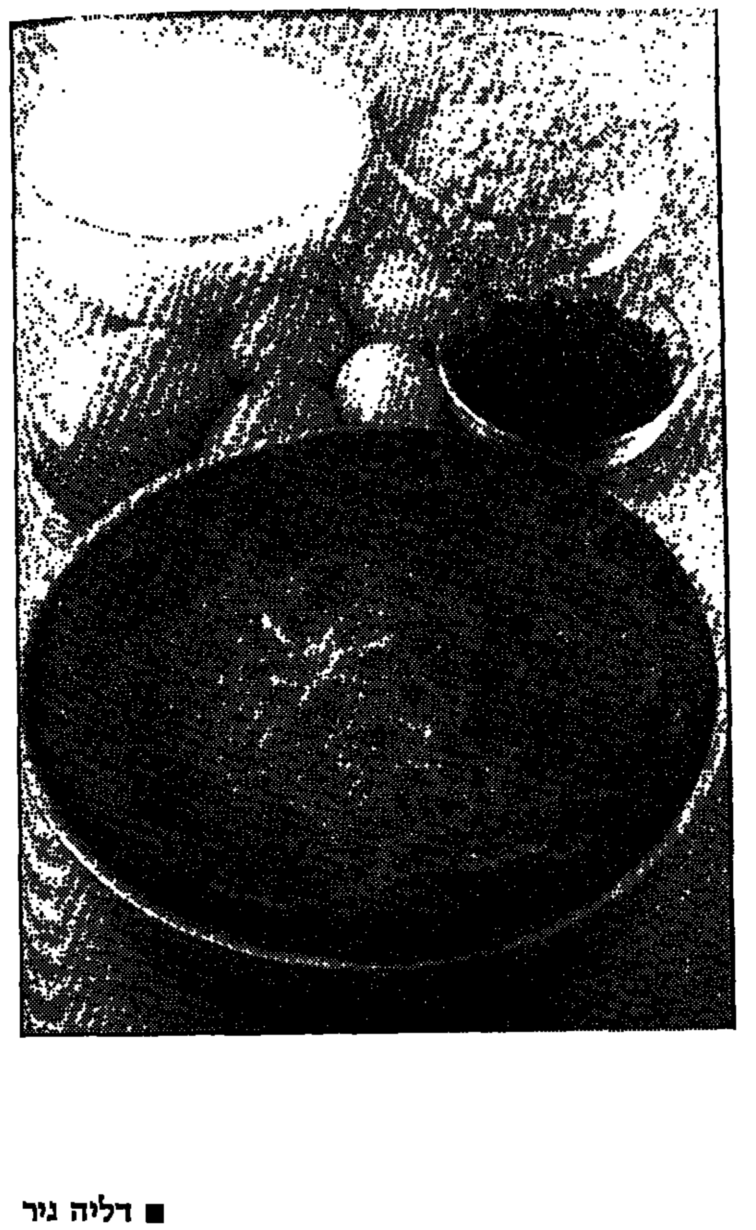

■ דליה גיר

עוגת תפוחים

גם את העוגה הזאת ואשר להקפיא וטעמה משתבח.

המצרכים: 2 כוסות תפוחי עץ מגוררים על קליפתם (מגן גרנד או סמית); כוס צימוקים; חצי כוס אגוזים או שקדים קצוצים גס; 1½ כוסות קמח מלא, כוס סוכר חום (או לבן); כפית אב־קת סודה לשתיה; 2 כפיות קי־נמון; ½ כפית מלח; כפית גרו־שת אבקת קפה נמס בלולה ב־¼ כוס מים חמים; חצי כוס שמן; ביצה; כפית תמצית וניל.

מחממים תנור לחום בינוני. משמנים היטב תבנית אפיה קפי־צית שקוטרה 23, מניחים במרכזה כף קמח ומנערים בזהירות את התבנית כך שהקמח יכסה את התחתית והדפנות. הופכים את התבנית כדי לסלק קמח מיותר. שמים את תפוחי העץ, הצימוקים והאגוזים בקערת המערבל. בקערה נפרדת מערבבים קמח, סוכר, סו־דה לשתיה, קינמון ומלח. מפעי־לים את המיקסר, ומוסיפים ב־הדרגה את תערובת הקמח. מו־סיפים ביצה, מוסיפים לסירוגין שמן וקמח, להשוף מתבלים ב־תמצית וניל. משטחים את ה־תערובת בתבנית אפיין ואופים כשעה בחום בינוני. מצננים היי־טב ומקפיאים. לפני ההגשה מ־חממים מעט בתנור. אם רוצים, מגישים בתוספת גלידה וניל.

מתכונים מעולם אחר

חברתי, מרים קטהיין, היא גם תזונאית וגם אמריקנית, שני דברים העושים אותה מודעת למאכלי בריאות. נוסף על כך, היא גם נשמה טובה. לפני שנידבה לנו את המתכונים, הביאה דוגמאות לטעימה!

עוגיות מלאות בריאות

את העוגיות האלה כדאי ל־הכין זמן רב מראש ולהקפיא. טעמן משתבח בכל שהן שוהות יותר בכפור.

המצרכים: 2 כוסות קמח לבן; 2 כוסות קמח מלא; 2 כוסות סוכר חום; 2 כוסות סוכר לבן; חבילת מרגרינה, 2 כוסות שיבולת שועל מלאה בלתי מבושלת; 2 כוסות פתיתי־תירס (קורנפלקס); 4 ביצים; כפית סודה לשתיה; 2 כפיות אבקת אפיה; 2 כוסות צימוקים (או תמרים קצוצים, או פתיתי שוקולד); 2 כפיות תמצית וניל.

בקערה גדולה שמים מרגרינה וסוכר. מקציפים לתערובת אוו־רירית. מוסיפים ביצים בזו אחר זו וממשיכים בהקצפה. מוסיפים שיבולת שועל, פתיתי תירס סודה לשתיה, אבקת אפיה, צימוקים ו־תמצית וניל. מערבבים בכף עץ גדולה תוך תוספת הקמח הלבן והקמח המלא לסירוגין. מבלי־עים את כל הקמח בתערובת. משמנים היטב תבניות אפיה שטו־חות. לוקחים כפיות גדושות מן התערובת, ומחליקים על התב־נית במרחקים של 2 ס"מ. אופים בחום בינוני עד שהעוגיות מש־חימות קלות. מצננים 2 דקות ו־מסירים בעדינות מהתבנית בעז־רת מרית מתכת. מצננים על רשת ומאחסנים בכלי סגור בתא ה־הקפאה.

הערה: אם מסירים את העו־גיות בעודן חמות מדי הן עלו־לות להישבר, אם מסירים אותן כשהן קרות מדי הן עלולות ל־הידבק לתבנית. לכן יש להחזיר לתנור לשלושים שניות ורק אז ל־הסירן. יוצאות — המון עוגיות.

采居 福祿居飯店 福祿居飯店

הנימוס מחייב

לאכול כמו סיני

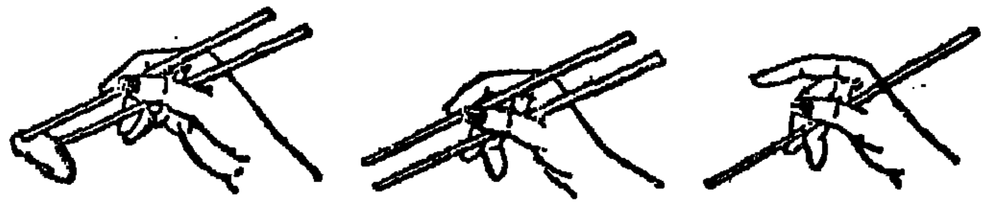

■ ב. א. ברקאי

רוצים לאכול במסעדה סינית, כמו הסינים! אין דבר קל מזה. תוך שלוש דקות אימון בלבד — ותאכלו כסיני מבטן ומלידה:
- מחזיקים את המקל הראשון בצורה בה מחזיקים עפרון.
- את המקל השני מחזיקים בין האצבע האמצעית והקמיצה.
- בעוד שהמקל הראשון מופעל, השני נשאר ללא תנועה.

זאת ועוד: המנות העיקריות, שמגישים במסעדות הסיניות גדולות ועשירות. זוג אורחים סיני נוהג להזמין מנת אורז לכל אחד, ומסתפק במנה עיקרית אחת לש.י.ו.ם.

1000 קלוריות ליום

אם רוצים לרזות ולא יודעים איזו דיאטה לעשות, כדאי לדעת, כי בדיאטה בת אלף קלוריות מרזים נהדר, וגם לא מוכרחים פיקוח רפואי צמוד — דבר הכרחי ב־דיאטה של פחות מאלף. בתנאי, כמובן, שהבריאות ב־סדר.

כך נראית דיאטה בת 1000 קלוריות על הנייר. אם מיישמים אותה, היא תיראה הרבה יותר טוב.

● **ארוחת בוקר —**
190 קלוריות
חצי אשכולית
ביצה קשה
2 קרקר פריך
קפה
רבע כוס חלב דל שומן

● **ארוחת צהריים —**
400 קלוריות
1 כוס מרק דל קלוריות
תפוח אדמה בינוני מבושל
רבע עוף עליון מבושל או בגריל
300 גרם ירקות טריים
כפית שמן
תפוח עץ

● **ארוחת ערב —**
380 קלוריות
2 קרקר פריך
150 גרם גבינה לבנה חצי־שמנה
300 גרם ירקות טריים
גביע לבן
קפה
רבע כוס חלב דל שומן

■ דליה גיר

טיגון־עירבוב מהו

טיגון־עירבוב היא שיטת בישול סינית, שיש לה יתרונות רבים, המזון מתבשל במהירות, ושומר על מירב ערכו התזונתי.

הסינים מבצעים את ה־טיגון־עירבוב בווק — כלי שנראה כחצי כדור, והוא עשוי ממתכת כלשהי; בר־זל, נחושת, או אלומיניום. צורה זו התאימה לתנור העצים הסיני, אבל כצורך בישול על כירה מודרנית, העמידו את הווק על טבעת מתכת המעניקה לו יציבות. דפנותיו המשופעות של הווק מקלות על פעולת העירבוב בזמן הבישול. ה־מזון נדחף מהתחתית, ש־היא המקום החם ביותר, אל הדפנות, ואחר־כך נד־חף חזרה אל התחתית. ב־דדן זו, נמצא המזון בתנו־עה מתמדת ואינו נחרך.

שיטת הטיגון־עירבוב היא גם חסכונית מבחינת אנרגיה. רוב סוגי המזון מתבשלים בדרך זו תוך פחות מ־10 דקות, אם מק־פידים על חיתוך נכון של החומרים.

הכנת המזון לבישול היא החלק הממושך ביותר ב־תהליך, משום שחותכים את המזון לחתיכות קטנות בעלות גודל אחיד. צורת החיתוך תלויה בסוג ה־מזון. בשר, עוף ודגים חות־כים לפרוסות דקיקות, או לקוביות קטנות. ירקות פורסים דק, או חותכים לי־רצועות דמויות גפרורים. העיקרון בבישול בשיטת ה־טיגון־עירבוב הוא להכניס את המזונות לווק (או ל־מחבת) לפי משך הבישול הדרוש לכל אחד מהם. יר־קות הזקוקים לבישול מ־מושך יותר — נכנסים ראשונים, ואלו הזקוקים ל־משך בישול קצר בלבד נכנ־סים אחרונים. תבשילי ט־גון־עירבוב עשויים עם מעט מאוד שמן, וגם זה יתרון חשוב.

נורית ארד

השדכן הקטן

ילדים אוהבים אבזרים של שולחן־כתיבה ומישרד בדיוק כמו הוריהם. יעידו על כך כל היצרנים של נייר־כתיבה, מעטפות וכל מה שצריך לעבודת־הילד עם ציורים ועיטורים מיוחדים לקטנים.

באחת החנויות מצאנו „שדכן" מיוחד לילדים. המיוחד בו, שהוא מכוסה במעטה פלסטי, שמונע כל אפשרות שהילד ייפצע בשעה שהוא מחבר את דפי־המחברת. ה„שדכן" קטן במיוחד ונוח להחזקה. הוא נמכר במיגוון צבעים ומחירו כשל כל „שדכן" אחר.

מה חדש?

כף מכדררת

בשוק יש הרבה כפיות־כפות מיוחדות לגלידה. זו שראינו ב„איטן" ברמת־השרון היא כף חכמה.

יש בתוכה מעין לשון המסייעת לכדור־הגלידה לצאת בשלמותו לצלחת.

בחורף אפשר להשתמש בה להכנת כדורים יפים של אורז, מחית תפוחי־אדמה, או מה שבא.

בקבוק בייגלע

אחת הבעיות המטרידות אמהות טריות בלילות, היא חוסר־עצמאות של התינוק. תינוק שיכול לשתות לבדו מבקבוק, מקל על אמא ונותן לה לישון בנחת. תעשיה שלמה בארץ ובעולם מנסה לפתח פטנטים בנושא הזה.

ניקי וביל קמבל מאוקלהומה שבארה"ב מפתחים אבזרים מיוחדים לעוללים. אחד מהם הגיע ארצה, בקבוק דמוי בייגלע. מרכזו של הבקבוק הוא חלל־ריק, שמאפשר לתינוק להחזיק בו בקלות.

החברה המיסחרית שמייצרת את הבקבוק היא „אנטה". הוא נמכר בשלל צבעים בבתי־המרקחת ובסופר־פארם. ניתן בקלות לניקוי.

180 בלינצ'ס בשעה

הבלינצ'ס הפכו לחלק מהתפריט הישראלי. הם צורכים בהדרגה אבזרי־מיטבח מיוחדים לו כמו מחבתות מיוחדות חשמליות ולא־חשמליות. במיסעדות ובמיזנונים רבים המתמחים במזון־מהיר מציעים בלינצ'ס, בסיגנון ה„קראפרי" הידוע בפריס.

חברת „ג'רמק" המתמחה בציוד למיסעדות, פיתחה מכונה קטנה וקומפקטית להכנת בלינצ'ים במיזנונים ובמיסעדות. המכשיר מסוגל לייצר בלינצ'ים בשלושה גדלים (יש לכוון אותו) ובמישקלים שונים. ההספק שלו 180 בשעה.

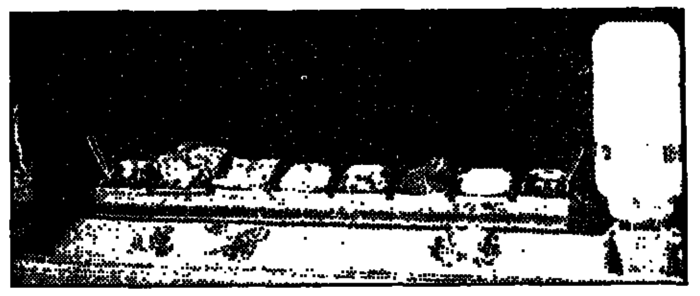

מיטה גמישה

מצאנו אותה ב„דניש־מרקט" בנתניה. קוראים לה „מיטת־פטנט". יודעת להיות גם מיטת־לתינוק, גם לנוער וגם שולחן־כתיבה לכותב המתחיל (כיתות א־ב). עם שינויים קלים ניתן להפוך אותה כעבור שנים אחדות גם לשולחן־כתיבה לגדולים יותר. יחד עם המיזרון עולה המיטה־הגמישה הזאת, 250 אלף שקל.

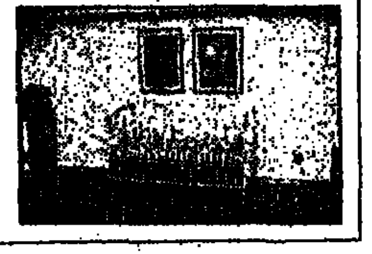

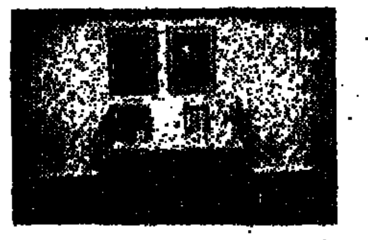

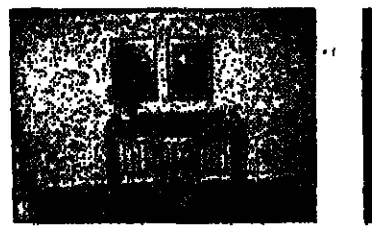

דבורה נמיר

העיקר הבריאות

סרטים כחולים – תמריץ לאונס

ריבוי מקרי האונס בעולם, הביא את הפסיכיאטרים באוניברסיטת פנסילבניה לערוך מחקר מיוחד. הם גילו, שצפייה בסרטים פורנוגרפיים עלולה לגרום לשינוי באישיות הצופה ולאובדן כושר־השיפוט, שעלול להסתיים בביצוע פשעים בצורה בלתי־מודעת.

ממצאים אלה פורסמו לאחרונה בכתב־העת של האוניברסיטה. הם התבססו על ניסוי שנערך בקרב קבוצת־סטודנטים, שצפתה במשך שבוע בסרטים פורנוגרפיים כחמש שעות ביום. לאחר מכן רואיינו הסטודנטים בנושא האונס. כולם טענו שהעונש על מעשה כזה צריך להיות קל, כי זהו חטא לא נורא.

קבוצה שניה של סטודנטים צפתה בסרטים לא אירוטיים, אלא בנופים. כאשר הם נשאלו מה דעתם על האונס ועונשו, הם טענו שזהו פשע אכזרי מאוד, ושצריך להעניש אנסים גם במאסר־עולם.

בניסוי השתתפו 80 גברים ו־80 נשים, בני אותו גיל. לדעת החוקרים, נמצא קשר־ישיר בין התנהגות וחשיבה־משמעותית לגבי אונס, ובין החשיפה לסרטים פורנוגרפיים.

קרינה מיזערית

פלישת המחשבים לכל תחומי־החיים, וחשיפתם של מיליונים לקרינת המסופים, מעוררת חשש שמא העיסוק בהם עלול לפגוע בבריאות. מתברר שבינתיים לא צריך לדאוג.

ועדת־חקירה פדראלית, בראשה עמד ד"ר אדוארד ריינאלדוצי, ממישרד־הבטיחות־התעסוקתית, פירסם דו"ח הקובע, שאין סכנה בחשיפה למסופי־המחשבים והווידיאו.

„אם לעובדים יש תלונות כלשהן, אלו קשורות במאמץ של עבודה בתנאים בלתי־מתאימים, ולא בציוד עצמו. התלונות על טישטוש־ראייה, כאבי שרירים וצוואר שבאו מצד פקידים, נגרמו בגלל תאורה לקויה וכיסאות לא־נוחים ולא בגלל המסופים", קובע הדו"ח.

באשר לסכנת הקרינה, שעובדים תבעו בגינה במיקרים רבים תוספת־שכר בגלל סיכון־מיקצועי, נקבע שהקרינה הנפלטת מהמסופים היא מיזערית, ואינה מסוכנת יותר מאשר מנורת־ניאון או קרני־השמש. לכן אין סכנה בעבודה זו, גם לא לנשים הרות.

איבחון מיידי

הופעת גוש חשוד בשד, מכניס כל אשה לחרדה ולמתח רב. בדרך־כלל נמשך תהליך האיבחון, עד שמתקבלות כל התשובות, כמה שבועות מורטי עצבים. בימים אלה נפתחה במרכז־הרפואי „הדסה" בירושלים מרפאה כירורגית מיוחדת, שתפעל כל יום שני ובה יבוצעו כל הבדיקות, לרבות ביופסיה במחט עדינה. את התשובות יקבלו ביום הבדיקה.

לאחר תקופת־הרצה תיקבע הערכה לגבי שביעות־רצון הנשים, ואם יהיה צורך ויהיה גם ביקוש, תופעל מרפאת־איבחון זו גם בימים נוספים. כל אשה יכולה לפנות בין השעות 9־12 בבוקר בכל יום שני.

הסדר זה מופעל בתיאום עם כל קופות־החולים. כל אשה שתבקש בדיקות איבחון אלו, תקבל טופס־התחייבות כספית מהקופה שלה, ללא שאלות ויכוחים.

פעולה מבורכת זו התאפשרה הודות לתמיכה ממישפחת סיימון מאנגליה ופעילותה של גוגה רגואן מירושלים העומדת בראש עמותה המטפלת בנושא.

החיים במתנה

על ג'יימי גאבין בן ה־3, אומרים הרופאים שהוא לוחם קטן אמיץ. את הניתוח המסובך שעבר, להשתלת לב וריאות, עבר בשקט ובאיפוק, למרות הכאבים העזים.

ג'יימי הוא התינוק הצעיר ביותר בעולם שעבר השתלת לב וריאות, והחלים. האברים החדשים מתפקדים ללא דחיה.

את מערכת הלב והריאות קיבל מהמנוחה מילדה בת שלוש, טינה בראון, שנפלה בבית ונהרגה במקום. הניתוח המסובך נמשך 30 שעות.

קיצור־קיבה באילת

נשים וגברים שסובלים מעודף של עשרות קילוגרמים, למרות כל הדיאטות, ומעוניינים לקצר את הדרך לניתוח של קיצור־קיבה, יכולים לארוז את מזוודותיהם, ולרדת לאילת. בבית־החולים „יוספטל", אפשר להתקבל לניתוח ללא המתנה.

בראש המחלקה־הכירורגית עומד ד"ר דימיץ, שביצע עד כה מאות ניתוחים מוצלחים לקיצור־קיבה.

קופת־חולים־הכללית, מעודדת את מבוטחיה הזקוקים לניתוח כזה, לפנות לבית־החולים באילת.

עוגיות יבשות

כדאי לחוץ

מאת נורית ארד

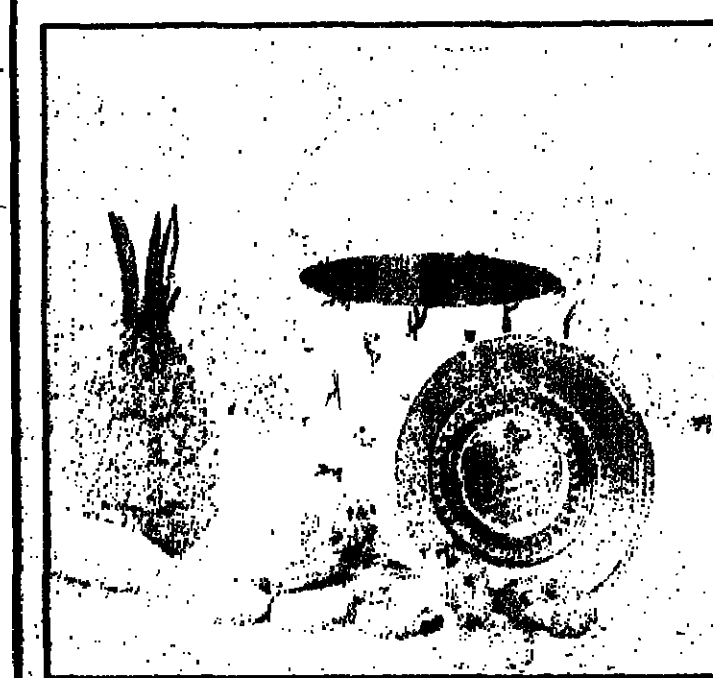

הפטנט שמצאנו ב„פטיר" כבש אותנו, משום שהוא בא לענות על צורך אמיתי. מיכל לעוגיות, השומר עליהן מפני לחות. המיכל עצמו נאה ונראה ככל מיכל אחר. אבל ייחודו במיכסה, שבתוכו פילטר המכיל גרגרי פחם. אחת לשישה חודשים יש להוציא את הפילטר ולייבש אותו בחצי שעה בתנור. לאחר הייבוש מחזירים את הפילטר למקומו והוא ממשיך לספוג בנאמנות את הלחות שבעוגיות.

מחירה של קופסה כזאת 15,650 שקלים והיא מוצעת בשלל צבעים.

המלה האחרונה

מאת נורית בת־יער

הרביד הססגוני הזה לא עבר שיפוץ ב„ריספונס" („תגובה"), מחשב־הדפוס המופלא של „סאייטקס". גם ככה הוא יפה ומעורר תגובות. לפעמים אחראית לכך האקזוטיקה המרומזת שהוא משדר, והרי אין זה פלא: ארץ מוצאו הרעיונית היא אפריקה.

לפעמים מה שעושה טוב על הלב הוא הניגוד החריף בין הססגוניות של הרביד לרקע הצח שלו, כלומר, הבגד הלבן. מה שבטוח, לדבר הצבעוני הזה יש הרבה אופי וסיגנון, ומהסרטים דמויי הראפיה הפולקלוריסטית נושבת רוח רעננה אחרי כל הבריליינטים.

כן, ואפשר לענוד אותו גם על שמלה לבנה בטקס במשכן הנשיא, וגם על סוודר שמותחים על מכנסים ביום־שישי־את־יודעת.

צילם: מנחם עוז
דוגמנית: רחל כהן
איפרה: ג'וסלין ברוך

מיסטר אירוח

מישהו מדליק

מאת נורית צוריאנו

כשמייקל שטרן מסתובב על הגג של גלריה הוראס־ריכטר ביפו העתיקה באירוע פרטי, או במסיבה אלגנטית בהרצליה־פיתוח, וטורח ומפקח על הכיבוד האסתטי־דקורטיבי – אנשים מתקשים להאמין שהיפה התמיר הזה הוא אכן איש־הקייטרינג. ואין זה פלא כי לפני שננעל על מקצוע המלונאות־טבחות־אירוח, שאותו למד במלון „תרמור" – הספיק מייקל להיות גם דוגמן וגם מעצב אופנה.

את עיצוב האופנה עזב מאחוריו בניו־יורק, כשעלה לישראל לפני מספר שנים. בדוגמנות המשיך קצת גם כאן. מייקל הוא אחד המתלבשים המרשימים ביותר שלנו. כל שנה הוא מעשיר את המלתחה שלו במיקסורן מחוייט חדש אשר נראה במבט ראשון כמשהו קלאסי. לעומת זאת, במבט שני תמיד מגלים בו מגע ייחודי כלשהו, כתפיים מודגשות במיוחד, קפל מסוגנן הנובע מהמתק, דשים שונים, סיכת מרגליה צמודה, וכדומה.

כמי שיודע להבחין באיכות ושיק, גם כשהוא נתקל בהם בחנות לבגדים מיד־שנייה, וכמי שמעריך את הקווים והגימור של בגדי שנות ה־20' – מייקל אינו מהסס לגוון את תכולת ארונו בבגדים נושנים. וכאשר האופנה היא נעילת נעליים בלי גרביים – גם זה מקובל על מייקל, ואפילו נראה עליו שנון.

צילם: מנחם עוז

עץ בהזמנה

קודם הם פרשו לנו מרבדים של דשא מוכן בגינות, אבל למי שיש דשא רוצה גם עץ, שיתן לו צל, יופי ואולי גם פרי, ומה שיותר מהר.

על שטח של 40 דונם בקיבוץ גבעת־ברנר, צומחים למעננו 25 זנים של שיחים־מעוצבים, דקלים ועצים שונים. השיחים המעוצבים בצורות גיאומטריות שונות הם מסוג המטפסים: כמו היביסקוס, הרדוף ובוגונוילה. מתאימים למקומות קטנים, לא תופסים הרבה מקום.

עד היום העתיקו עצים ביד או בעגלה ותפור. עכשיו הסכנה לנזיקה הוקטנה: יש מכונה „מעתיק עצים", שהביאו מארה"ב.

המכונה תחל רק באביב, וגם עדיין לא נקבע מספיק.

החידוש העולמי
בהגנה על עור הידים.
סוד
לשטיפת רצפה + ווקס

סוד סדרת נוזלי הניקוי החדשה

בית השמש העולה

אפשר לבנות בתים שינצלו את חום השמש לחימום בחורף, ויעניקו אווירה בקיץ ● כבר ביוון וברומי רתמו את השמש לארכיטקטורה ● משבר האנרגיה נחלש קצת, ולכן זנחו את המאמצים לפתח את הנושא ● ישראל – אידיאלית לפיתוח ולבניית בתים סולאריים

מאת צפורה דוד

פנים החממה בביתו של פרופ' דוגלס בלקומב: חיסכון באנרגיה

לפני שנים אחדות הופיע במישרדם של זוג האדריכלים ריג־להב, מרצה לכלכלה מן האוניברסיטה העברית, כשהוא רכוב על אופניו. לאנשי המישרד הוא הסביר שהחליט למכור את מכונית ה„וולבו" שלו ולרכוב על אופניים, בגלל משבר האנרגיה שהיה אז בעיצומו. ייתכן שאותו מרצה נכבד היה ממשיך לנהוג במכוניתו, אילמלא מיקרה שקרה: בארוחת הבוקר התברר לו שאין לחם בבית. הוא נכנס למכונית ונסע להביא לחמניות. כששב ועשה חשבון כמה דלק צרכו הלחמניות, נדהם והחליט להמיר את המכונית באופניים.

תופעה דומה התרחשה גם בעולם הארכיטקטורה, בעיקבות משבר הדלק של שנות ה־70. לפתע החלו אנשים לגלות שהאנרגיה שאנו מקבלים כדבר מובן מאליו, אינה בלתי מוגבלת, וכדאי לחשוב על פיתרונות לבית עצמאי, שיכול לספק בעצם בנייתו את צרכיו, במה שנוגע לחימום ולקירור.

אותו מרצה לכלכלה התעתד לבנות לו בית. מכיוון שהיה מודע לצורך בחיסכון באנרגיה, ביקש מהאדריכלים ריג־להב, מומחים לבנייה סולארית, לתכנן עבורו בית שיוכל לנצל את תנאי הסביבה, כדי לחסוך באנרגיה. בסופו של דבר נאלץ המרצה לוותר על רעיון בניית בית סולארי, מכיוון שלא היה מוכן שיהיו בבית חללים פתוחים המאפשרים זרימה חופשית של אוויר, שהם מרכיבים חשובים בבית סולארי.

לא נזקים לחימום

משפחת הגדוש הירושלמית בנתה בית לפי עקרונות התיכנון הסולארי, לאחר שקנתה בית קטן בעיר־גנים ורצתה להגדילו. בני המישפחה פנו לאדריכלים ריג־להב שיתכננו עבורם בית. המחשבה הראשונה היתה לתכנן בית סולארי אקטיבי (שימוש באנרגיות נוספות כמו מאווררים, משאבות וכיו"ב). לאחר התייעצות עם חברים בארה"ב, שבה הנושא מפותח יותר, הוחלט על תיכנון בית סולארי־פאסיבי המבוסס על האנרגיה הטבעית, אגירתה וניצולה בתוך המיבנה, בלי סיוע אנרגיות נוספות.

בכך הפכה מישפחת הגדוש לחלוצת הבנייה של בית מסוג זה בישראל. בתים אחרים שניבנו קודם לכן תוכננו בשיטת הבית הסולארי האקטיבי, ונמצאו יעילים פחות. התקציב שהושקע בהם לא הצדיק את התוצאות. עתה, לאחר שהם גרים בדירה ארבע שנים, אומרים ציפורה ואלכסנדר הגדוש, שהם לא נזקקו לחימום באמצעים אחרים משך כל תקופת החורף, למרות העובדה שבירושלים הטמפרטורות בחורף נמוכות ביותר. גם הוצאות הבנייה לא היו גבוהות מהרגיל, שכן הם חסכו את מחירה של מערכת־הסקה מרכזית.

השיטה פשוטה ומבוססת על שלושה מרכיבים עיקריים: קליטה, אגירה ושיחרור או פיזור. בית הגדוש תוכנן כך, שחדרי המגורים פונים כלפי דרום וחדרי השירותים כלפי צפון. קליטת השמש היא ישירה, ונעשית דרך הפתחים הגדולים המזוגגים בצד הדרומי. חדר השינה בקומה העליונה אוגר חום בחורף ומוגן מחום הקיץ, בעזרת טרומבוול (קיר מאסיווי הנמצא מאחורי זיגוג שקוף, שתפקידו לקלוט את החום ולאגרו). מאגר נוסף של החום הוא מישטח של אבני־סלע הנמצא מתחת לבית. משם מועבר האוויר החם בעזרת קולטי־אוויר תרמוסיפוניים פשוטים, לכל חללי הבית.

בעיקר בבתי־עשירים

השיטה כל־כך פשוטה, שאי־אפשר להבין למה בעצם לא השתמשו בה עד כה. היא אינה תופעה חדשה. בני תרבויות קדומות: היוונים, הנבטים, הרומיים, האינדיאנים, הסינים ועוד, ידעו עליה והשתמשו בה כבר מאות שנים לפני הספירה.

היוונים אף הם סבלו מבעיה של משבר־אנרגיה, שנגרם לא על־ידי המדינות החברות באופ"ק, אלא על־ידי העזים שחיסלו את היערות והביאו למחסור בעץ. כתוצאה מכך נאלצו היוונים לבנות את בתיהם תוך ניצול תנאי הסביבה, לשם חיסכון באנרגיה. הבית היווני במאה החמישית לפנה"ס היה בעל חדרים הבנויים בצורת ר' או ח', עם מעברים מקורים להצללה בקיץ, מסביב לחצר פנימית הפונה לדרום. בדרך זו התאפשרה קליטת השמש בקירות הפנימיים בתקופת החורף, כאשר מהלכה של השמש עובר בזווית נמוכה דרך הכיוון הדרומי. ובקיץ, כאשר השמש נמצאת בזווית גבוהה מעל הבית — יוצרים המעברים המקורים הצללה המונעת את התחממות הקירות.

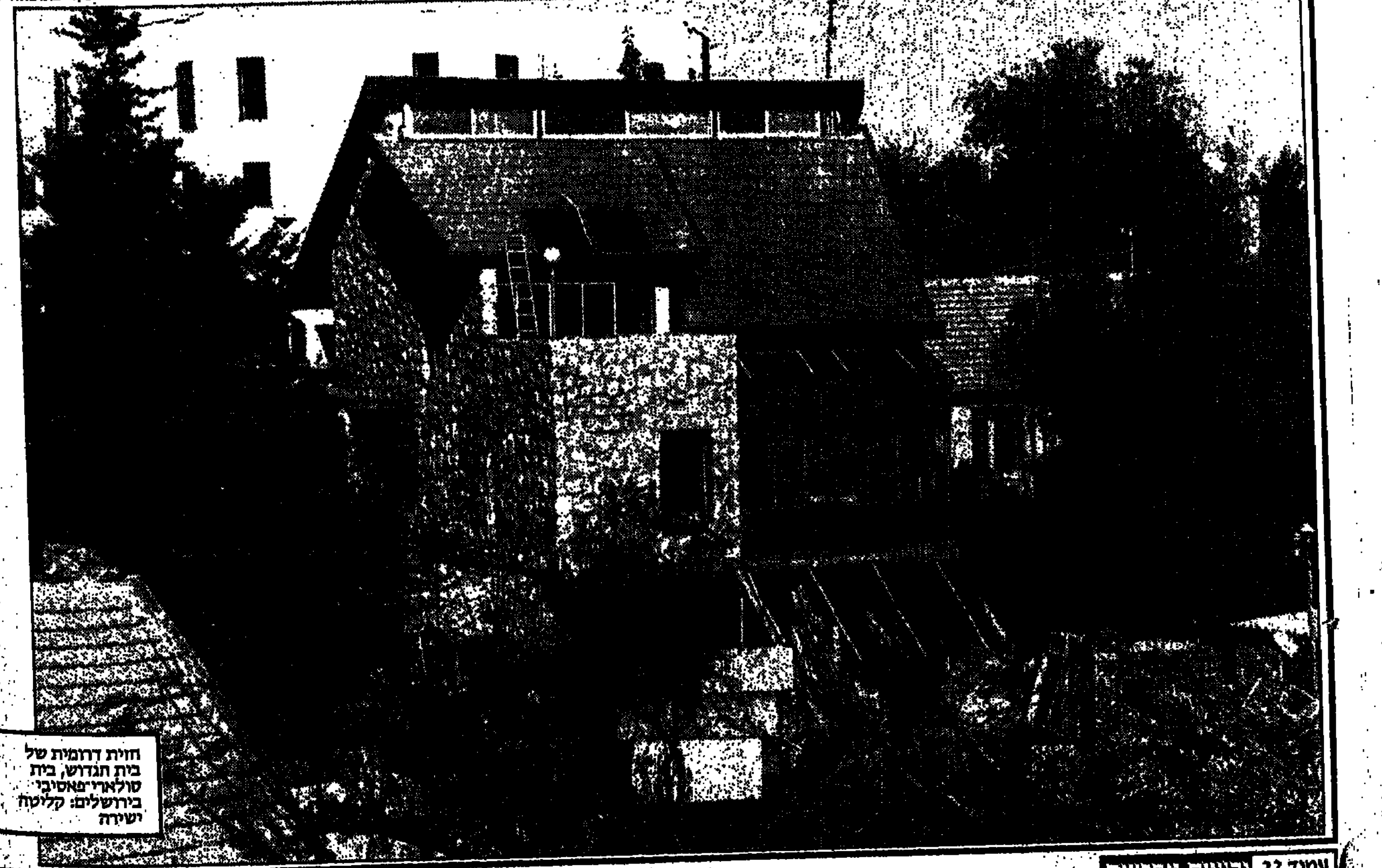

חזית דרומית של בית הגדוש, בית סולארי־פאסיבי בירושלים: קליטה ישירה

תיכנון סולארי של בית־אבות בנופים, ע"י אדריכלים ריג־להב: בידוד טוב

באדריכלות הרומית נוצלה השמש בעיקר בבתי העשירים, במרחצאות ובבתי־הציבור. ברומא העתיקה, שגם בה היה מחסור בעצים, השתמשו בשיטה היוונית ופיתחו אותה. הפתחים היו סגורים בזכוכית או באבן־מיקה, ובכך הם המציאו את שיטת החממה.

השמש תפסה מקום חשוב בתיכנון הבית, כדי כך שהמישפט הרומי עוסק בנושא זכויות־השמש: בקובץ החוקים הרומי מן המאה השישית לספירה, ישנה פסיקה שלפיה — אם גוף כלשהו מטיל צל במקום שבו השמש נחוצה, יש בכך משום הפרת זכויות־השמש...

כמה אתרי פואבלו בדרום־מערב ארצות־הברית מצביעים על כך, שהאינדיאנים ידעו לבנות את יישוביהם בצורה שתאפשר נוחות אקלימית מירבית. הבתים אורגנו כך שתהיה מינימום של חשיפה למיזרח ולמערב. מיבנה מדורג ושמירה על מרחקים מתאימים המונעים הסתרת השמש מהבתים שמאחור, איפשרו חשיפה מירבית לקרינה בחורף. באירופה של ימי־הביניים נשתכחה תורה זו.

מירפסות־שמש לדרום

בכמה אזורים של הים־התיכון המשיכו לבנות סביב חצר פנימית, והיו גם כמה נסיונות של אדריכלים אירופים לשוב ולהשתמש באדריכלות הסולארית. אלא שנסיונות אלה לא מצאו להם הד רב, בפרט לאחר מילחמת העולם השנייה, עם ירידת מחירי הדלק.

ההתפתחות הטכנולוגית של המאה ה־20 הביאה לרגרסיה בצורת המחשבה האדריכלית. האדריכלות המודרנית למדה להסתמך על השימוש באנרגיה והתעלמה לחלוטין מתנאי האקלים והסביבה. הבניינים המודרניים של קירות־מסך מזכוכית — אין להם זכות־קיום ללא מיזוג־אוויר כל השנה, ובמשך כל שעות היום. משבר האנרגיה העולמי של שנות ה־70 הביא למהפכה בצורת החשיבה. הן המחיר הגבוה של הדלק והן הידיעה שהוא אינו בלתי־מוגבל, עודדו את התפתחותה של האדריכלות הסולארית.

בארה"ב היתה התעניינות רבה בנושא. בתחילת שנות ה־70 היו רק 10 בתים סולאריים. בשנת 1982 דווח על 160,000 בתים המנצלים את אנרגיית השמש. המיספר הולך וגדל וההתעניינות הולכת ורבה. דווקא בישראל, שבה כל הדלק מיובא, ולעומת זאת הקור אינו עז ואפשר לנצל את קרני השמש לחימום בחורף; דווקא בישראל, שהיא ללא־ספק אחת המדינות המובילות בנושא של אנרגיית השמש, נעשה בינתיים מעט מאוד בתחום הבתים הסולאריים: מיספר מועט של בתים פרטיים, בית־אבות, בית־ספר, מרכז חינוכי של הגדנ"ע ועוד מיבנים אחדים.

בית־האבות, שתוכנן על־ידי האדריכלים ריג־להב, מבוסס על בידוד טוב של המיבנה, מירפסות־שמש פונות לדרום, עם אפשרות של פתיחה לאיוורור, וחצרות פנימיים המאפשרים חדירת אור ושמש.

בבית־ספר בירוחם, שתוכנן על־ידי צוות מ„המכון לחקר המידבר" בשדה־בוקר, בראשותו של פרופ' ברוך גבעוני, חומם החלל המרכזי של המיבנה על־ידי קיר־זכוכית עליון. מאווררים העבירו את האוויר החם לכיתות. בקיץ הוסר קיר הזכוכית והמאווררים שפעלו בשעות הלילה, קיררו את חללי חדרי הכיתות ליום הלימודים. ההצלחה של בית־הספר הביאה בעיקבותיה הזמנות למיבנים ציבוריים נוספים.

עדיין בשלבי נסיון

תנופה אדירה עדיין אי־אפשר לראות, אבל תוווה בכיוון האדריכלות הסולארית כבר מסתמנת. אחד הצעדים החשובים נעשה על־ידי מישרד השיכון, בשיתוף עם מישרד האנרגיה: בשנת 1983 נערכה־תחרות על תיכנון שכונה סולארית במיצפה־רמון. במקום הראשון זכו האדריכל אריה רחמימוב ואנשי צוותו. הרעיון היה להתחשב בנתוני הסביבה ובתנאי השטח, ולפתח שכונה ובניינים שינצלו תנאים אלה בצורה הטובה ביותר. בתיכנון השכונה שבה הוכתבה צפיפות גבוהה למדי, הצליח האדריכל רחמימוב לשמור על זכויות השמש של כל בית. חישובי המרחק בין הבתים נעשה בקפדנות. גם פה חדרי המגורים והשינה פונים לדרום.

חלונות דרומיים גדולים ומירפסת סולארית — חממת זכוכית — הם מקור הקליטה העיקרי של השמש. בקיץ אפשר לפתוח חלונות אלה, וביחד עם חלונות מצפון הם נותנים לבית איוורור מפולש. הקירות העשויים חומר מבודד, מונעים את איבוד החום בחורף ואת חדירתו בקיץ. פרגולה מכוסה גפנים מקשרת בין כל הבניינים ומצלה מפני שמש הקיץ. להגנה מפני סופות החול ממערב תוכננו סוללות חול וצמחייה מתאימה, שתסנן את החול והאבק אבל לא תמנע חדירת אוויר.

הנושא של הבית הסולארי נמצא עדיין בשלבי־נסיון. אם וכאשר תיבנה השכונה במיצפה־רמון, אפשר יהיה לבדוק את יעילות השיטה והכדאיות הכלכלית. יעילותם של כמה מן המרכיבים כבר הוכחה; ואחרים עדיין נבדקים. אזורי האקלים המגוונים אצלנו דורשים התייחסות שונה לכל אזור. נראה שהפיתרונות שנמצאו מתאימים, טובים בפרט לאזורים שבהם קיימים הבדלי טמפרטורה גדולים בין היום והלילה, הקיץ והחורף. קשה יותר לפתור את בעיית החום השורר באזורים מסויימים בכל שעות היממה. אפשר רק להפחיתו בעזרת בנייה נכונה.

תפקיד של מזגן

בבית־האדמה שנבנה על־ידי היחידה לאדריכלות והיחידה לחישובים סולאריים ב„מכון לחקר המידבר" בשדה־בוקר, נעשים נסיונות נוספים בחיפוש פיתרונות לחימום או לקירור על־ידי אנרגיה טבעית. לפני שנה הוחל בניסוי מעניין בעזרת חומרים המשנים מצב־צבירה: לתוך צינורות הנמצאים מאחורי זיגוג, הכניסו חומר ההופך מוצק בטמפרטורות שמתחת ל־25 מעלות צלסיוס, ומותך בטמפרטורה שבין 25 ל־30 מעלות. בתהליך ההפיכה למוצק הוא משחרר חום, וכשהוא מותך הוא קולט חום. בעזרת תכונות אלה הוא ממלא, למעשה, תפקיד של מזגן המנצל את אנרגיית השמש.

בעיות תקציב וההפוגה שחלה במשבר האנרגיה, מאיטים במידת־מה את תנופת הפיתוח, אבל לא מרפים את ידיהם של המאמינים בשיטה. האם בשנות ה־2000 נוכל לבנות בתים שיהיו משוחררים מתלות באספקה חיצונית של אנרגיה? בתים שיוכלו לנצל את אנרגיית השמש ותנאי הסביבה לחימום או לקירור, ואולי אף יכילו פיתרונות להפיכת אנרגיית השמש לחשמל ותאורה? ימים יגידו.

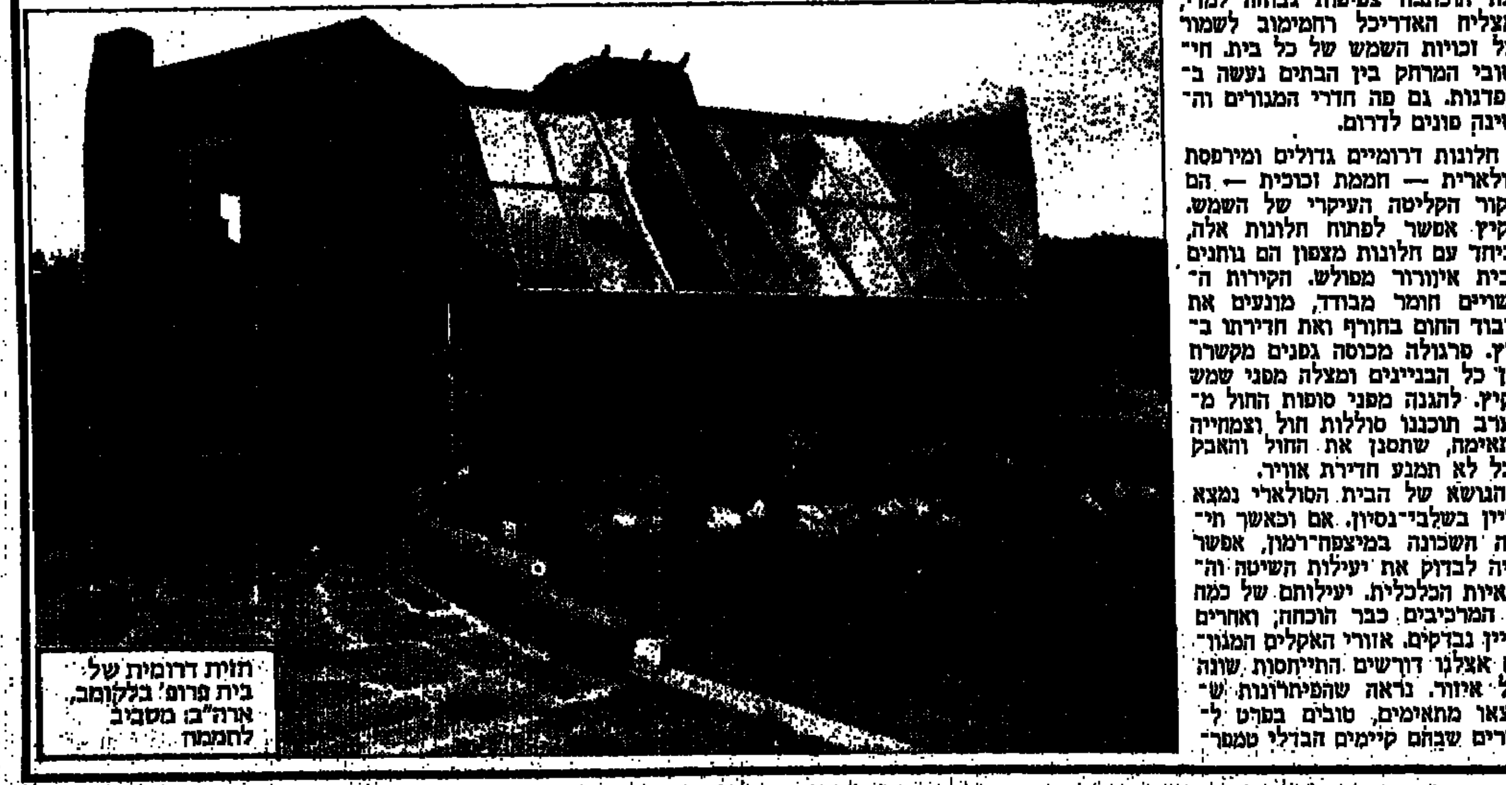

חזית דרומית של בית פרופ' בלקומב, ארה"ב: מסביב לחממה

مكبرة من الأصل

כל הסקס הזה

הרהורים במקום ביצוע

מאת זיוית אברמסון

נניח שמישהו מנסה לדבר בפני קהל, ותוך כדי כך הוא מהרהר בלבו כל הזמן בחרדה, הירהורים כמו: איך אני נשמע? מה חושבים עלי השומעים? האם אני מדבר טוב כמו האחרים? יותר טוב? פחות מעניין? האם הביצוע הלשוני שלי מבריק כפי שהייתי רוצה? האם תוכן הדברים עשיר ומרשים? האם דיבורי רהוט?

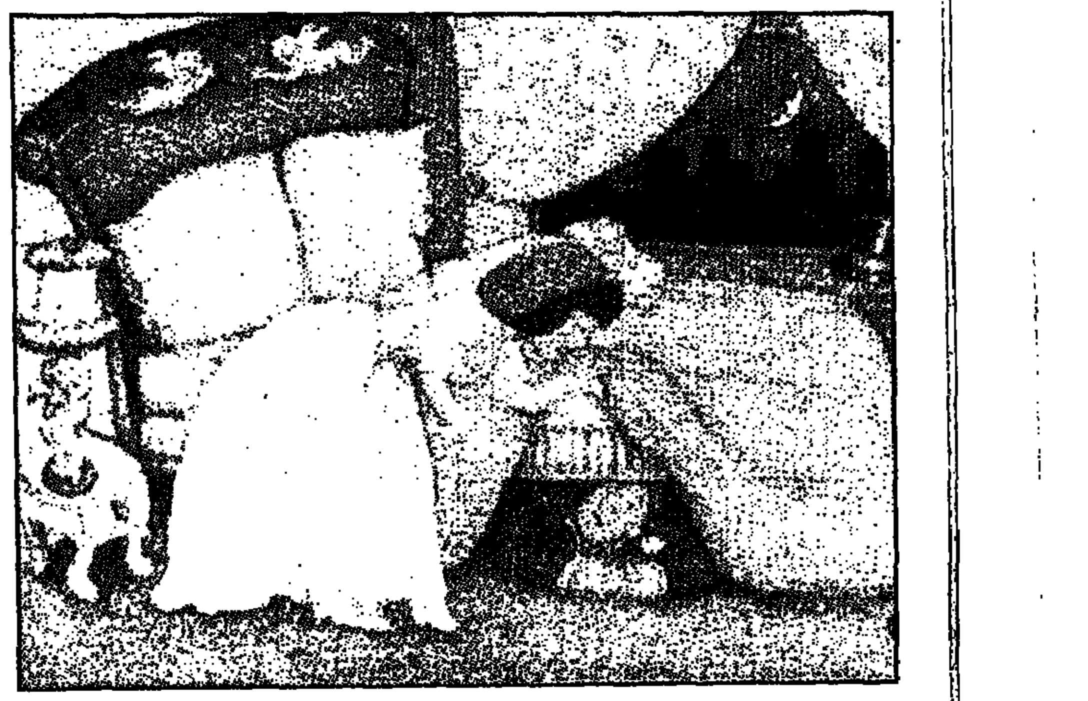

מיותר לומר, שמי שיהיה עסוק בכל השאלות הללו לא יוכל לדבר. הוא יאבד מדי פעם את חוט המחשבה ולא יצליח לבטא רעיון. ברגעים שבהם הוא ישתוק, יעלו על דעתו מישפטים שהוא רוצה לומר, אבל אם ברגע שיתחיל לומר אותם יוטרד שוב על־ידי השאלות ההן — לא יוכל להביא את הדברים לידי סיום.

זהו בערך מצב הדברים אצל מי שסובל מאובדן זיקפה, ברגע שהוא רוצה לבצע מישגל. הזיקפה במיקרים כאלה קיימת בעת הזיות, אוננות או התעלסות, אבל היא נעלמת בדיוק בעת הנסיון לבצע חדירה או לאחר שזו בוצעה.

השתלשלות העניינים הנפוצה היא, שבעיקבות אירוע אחד מיקרי של איבוד זיקפה, נתפס הגבר לחרדה גדולה, שהנה־הנה הוא הופך לחסר כוח־גברא. בחרדתו זו הוא נזכר כל אימת שהוא רוצה לבצע מישגל, ואז מופיעות במוחו שאלות כמו: האם תהיה זיקפה או לא תהיה? מה היא חושבת עלי? איך מצטיירת דמותי בעיניה? מה היו חושבים עלי כל האחרים אילו ידעו? מה בכלל קורה אתי ומה בכלל אני שווה?

ממש כמו הנואם, מי שעסוק בהירהורים כאלה איננו מרוכז בעניין עצמו ואיננו יכול לבצע את מה שהוא מנסה לעשות. הזיקפה היא רפלקס, המופיע כתגובה, כאשר הגבר נחשף לגרוי מיני. הגבר העסוק בדאגות איננו נתון להשפעת הגרוי המיני; המחשבות מהוות מחסום המונע מן הגרוי לפעול עליו ולכן אין התגובה יכולה להופיע.

אותו מצב עצמו קיים, כמובן, גם אצל נשים המתקשות להגיב לגרוי מיני, ומודאגות בשל כך. שוכבת לה אשה עם גבר ושואלת את עצמה בחרדה: האם אתרגש? האם אגמור? כמה זמן זה יקח לי? יותר מדי? מה הוא יחשוב עלי אם לא אגיב בעוצמה ובמהירות? עוד היא שקועה במחשבות אלו, והנה מתברר לה, לחרדתה, שהיא אומנם לא מגיבה לגרוי המיני — והסיבה ברורה.

עקרונות רבים, הנכונים לכל תחומי החיים, באים לידי ביטוי בהיר וממשי בתחום חיי המין. היעדר יכולת לתיפקוד מיני דווקא כשרוצים כל־כך — מהווה, למשל, ביטוי לעיקרון כללי פשוט: או שאתה ממוקד בעניין עצמו ובאחרים המעורבים בו, ואז אתה פשוט עושה את הדבר; או, שאתה ממוקד בהערכת הביצוע וההצלחה שלך, ובקיצור בעצמך — ואז אינך פנוי להתרכז במשימה, וייתכן מאוד שהיא לא תצלח בידך.

יוצא מזה, שלא שאפתנות־יתר היא הדרך להשגת תוצאות, אלא דווקא הנכונות לצאת מתוך עצמך ולהשקיע את כל־כולך במושא ההתעניינות שלך, בלי חשבון — היא שתוציא ממך את מכסימום הפוטנציאל, גם המיני. הדרך לתיפקוד מיני תקין היא לא המישאלה להיות „מאהב השנה”, אלא המוכנות הפשוטה להיות ביחד עם אדם אחר, לקחת ולתת חמימות ועונג.

מי שלכוד כבר, במעגל של חרדה מכישלון, יכול לנסות להשקיע את עצמו במה שקורה במיפגש המיני, להשתדל להנות את בת הזוג וליהנות בעצמו, בלי בדיקה ומדידה עצמית, וייתכן שיצליח לצאת מזה. אבל לעתים קרובות קשה לצאת מזה בכוחות עצמיים, וכדאי להיעזר באנשי מקצוע. ליד רבים מבתי־החולים בארץ פועלות מירפאות לטיפול וליעוץ מיני, שם מתמחים בחילוץ הלכודים במעגל הקסמים של הכשלה עצמית.

האיש שבא לסעוד

לא צריך להוסיף

סוקי יאקי הוא יפאני. אבל מיסעדת „סוקי יאקי”, בקצה דיזנגוף, היא גם יפאנית, גם סינית ועכשיו, גם תאילנדית.

למי שעדיין אינו יודע, זה חלק מאופנה חדשה בארצות המערב, שהיא מיסעדות המיזרח הרחוק בכלל, שבהן אגפים לכל ארץ עם תפריט של כל ארץ ואפשר, כמובן, גם לערבב הכל. אנחנו התיישבנו בפינה הסינית.

בחוץ, עסק צייר סיני־יפאני־תאילנדי בציור השלט באותיות זהב, עם עיטורים נאים מאוד מסביבו, והיה קשה שלא להתפעל מן הדייקנות והעדינות של עבודתו. אני מניח שבין שלט לשלט הוא פשוט מלצר או טבח, אולי הבעלים.

על קיר שלם של המיסעדה ראי גדול, ועליו הגדלה מרהיבה, מאוד נקייה ומדויקת, של כמה מחיתוכי העץ היפאניים הנודעים. ציור על ראי הוא תמיד יפה, ראה האר־נובו של פאריז. הכיסאות בעיצוב יפאני, כמוהם השולחנות, ואני מניח שפשוט יובאו הנה. המיסגרת, אם כך, היא חלק גם הכרחי גם נעים, של האווירה.

היינו כל המישפחה, ביחד ארבעה. אבל התברר שגם אם מזמינים תפריט אחיד לשלושה, יש הרבה מה לקחת הביתה.

התחלנו במרקים. חמוץ־חריף לעבדכם, ירקות לאשה ומרק וונטון לשאר.

בעיני, מרק סיני טוב הוא זה שאינך צריך להוסיף מאומה לתיבול שלו. לא חמוץ מדי ולא חריף מדי, ובתחתית הוונטון צריכה להימצא פרוסת הבשר, ומרק הירקות צריך להכיל ירקות שלא התרככו. עד הנה היה טוב.

האג־רול היה טרי מאוד, לא פריך־קשה אלא פריך־רך. עשיר מאוד בירקות. הוגש, כמובן, תה. ואז באו הבשרים. עוף בחמוץ־מתוק, קלאסי, במעטפת פריכה שיצרה מפיסות העוף עיגולים כמעט מדוייקים. פיסות בקר בבצל ירוק ושאר ירקות ירוקים. שתי המנות טעימות להפליא, לא מרוככות ולא שמנוניות, מתובלות בעדינות. ההפתעה היתה העוף התאילנדי, בטעם עדין מאוד של קארי, עם חלב־קוקוס שהוסיף שמץ דקיק של מתקתקות.

לא היה כוח לגמור. המנות היו גדולות. עמדו להן על מגשים מחוממים והפצירו בנו לאכול עוד, אבל באמת לא היה אפשר. לקחנו הביתה.

אכלתי ליצ'י כמנה אחרונה, בליצ'י אין משהו מיוחד מלבד היותו לא מורגש למי שאכל יותר מדי, ולאשה עדיין עמד הכח לאכול אננס בשלהבת.

מקום שקט ומהודר, שירות דיסקרטי אך מהיר. המחיר היה 49,000 שקלים.

מומלץ.

לוקולוס

כלב מי שמדבר

חסד אחרון

זה שאני מקבל מכתבים למערכת כבר התרגלתי. כותבים לי כל מיני דברים: על בעיות בבית, על מזון, ספורט, כיסוחים עם הבעל'בית. ובעצם על מה לא... לפני כחודש קיבלתי מיכתב יוצא־דופן אשר באמת צבט לי את הלב הקטן שלי. המיכתב ששלחה ענת רולניק מראשון־לציון, מספר על מיקרה שקרה לה אבל בעצם יכול לקרות לכולנו, גם כלבים וגם בעל'בתים. כתבה לי הבחורה הצעירה על כלבה הזקן אשר חלה כה קשה, עד שלא נותרה ברירה אלא לגאול אותו מייסוריו ולהעניק לו זריקה שהיא בעצם המתת־חסד. האמת היא שכבר מזמן רציתי לגעת בנושא הזה, אבל אתם יודעים איך זה, בבעיות האמיתיות והרציניות מפחדים לטפל. מדחיקים אותן מתחת לשטיח, איכשהו, וממשיכים לחיות איתן. אבל עם בעייה זו קשה לחיות, ותאמינו לי. אני מדבר מניסיון אישי. הייתי גם רוצה שאת הדברים שאני אומר תקבלו בצורה נכונה משום שהם יוצאים מפיו של כלב, ולכן הם גם אמיתיים יותר. בקיצור, מה כבר יש לומר על כלב זקן שהגיע לימיו האחרונים. את מירב שנותיו הוא בילה בבית בעליו היחיד או משפחתו, הוא היה נאמן וחבר טוב, עבר רגעים קשים עצובים ושמחים, בקיצור... חתיכת־חיים.

אבל כמינהגו של הטבע, גם לחיי־כלב יש סוף ועל זה, רבותי, אין לי פיתרון, וגם לכם לא. לכן נשאלת השאלה עד מתי? איך? ולמה? איני רוצה לקבוע חוקים בנושא המתת־חסד, אבל לפחות אביע כאן את רצוני אני מהבעל'בית שלי. אני לכשיגיעו ימי ושוב לא אהיה כתמול־שלשום, וביום שבה כבר לא אביא תועלת לסביבה שלי, כל שאבקש הוא לסיים את חיי בכבוד.

לא שהדבר נתון לשיקול דעתי כי הבעל־בית שלי, הוא מי שמחליט בנושא. אבל אני יודע שהוא יעשה את הדבר הנכון. כי אלון אוהב אותי וזהו בעצם העניין המרכזי. אלון יטפל בי עד יומו האחרון. אני בטוח, הוא ייסע לבית־החולים הרחוק ביותר על מנת לרפא אותי ולהעניק לי שיבה טובה. אבל כמו שאני מכיר אותו הוא ידע מה הגבול. לכן ביום שבו אתחיל להתנהג כמו „בוגי” הזקן של שמיר — יבין הבעל'בית שלי שפרק חייו של ציף תם ונישלם. כי, ביום שבו כבר אתקשה לגרור את עצמי המדולדלות במעלה המדרגות ומגרעותי תעלנה על מעלותי, ידע אלון שזה בעצם אות משמיים ודרכו של הטבע.

ביום הזה שבו יבין הבעל'בית שלי כי ציף הגדול מיצה את חייו, הוא לא יהסס. וכך אני בטוח שהוא יתן לרופאים להחליט ולהעניק לי זריקת־חסד. זה אולי נשמע איום אבל הייתי חייב לומר זאת, כי מזה לא אוכל לברוח אף פעם. למעשה זהו ההבדל העקרוני בינינו החיות לבין בני־האדם אשר הם אדונים לעצמם, ואנחנו כלים ביד היוצר אשר יכול להחליט עבורנו הכל. במיקרה זה גם לקחת את חיינו.

דמעה מלוחה אולי תיבש באיחור רגע, בזווית עיניו של אלון וידו תיגע בלטיפה אחרונה על עורפי החלש. הוא לא יאמר מילה, אני יודע שהוא ישמור על הפנים. את כל שיש לומר הוא אומר לי היום, ואני מחכה ליום האחרון. כך הוא יעדיף לזכור אותי לתמיד, ציף כלב אשר גם בנשימתו החטופה האחרונה והכנועה אהב אותי — ובמותו לקח עימו חלק מליבו של בעליו לגן־עדן.

ציף של אלון

יש עתיד

חלום השלום

מאת יבשם עוגד

אתם יכולים לצאת מן המיקלטים. המילחמה העולמית הגרעינית בוטלה. את הדולרים הירוקים ששמרתם מתחת לבלטות, אפשר לזרוק לים. גם הם בוטלו. הלך החבל אחרי הדלי. בעצם, במיקרה הזה, הלך הדלי אחרי החבל. הכסף, לדעתו של הכלכלן האמריקני סטיוארט ספייזר, אינו מסובב את העולם, כי אם את גלגלי מכונת המילחמה. הוצא את המירוץ המטורף אחרי הכסף מן השיטה הכלכלית המערבית, והוצאת את הרוח ממיפרשיהם של הגנרלים תאבי־הקרבות. אורח־חיים רגוע ושפוי יותר במערב יבטל, כמעט לחלוטין, את סכנת המילחמה. הניגודים האידיאולוגיים החריפים בין מיזרח למערב מהווים, לדעתו של ספייזר, את הדלק העיקרי המזין את פעולות האיבה. הדלק הגרעיני ממלא כאן תפקיד משני בלבד. מילחמה: אפשר לנהל גם בלי פצצות גרעיניות, אבל אי־אפשר לקיים אותה בלי שינאה הדדית או, לפחות, חילוקי־דיעות חריפים מאוד בין הצדדים.

ספייזר סבור כי הניגודים האידיאולוגים בין המערב למיזרח הולכים ומצטמצמים בהדרגה. החברה המערבית הולכת ונסחפת, לדעתו, אט־אט, אל הקוטב הסוציאליסטי. שיטת היוזמה החופשית המקובלת במערב, מזכירה לו מבוך, ובני־האדם הנאבקים על מקומם, נראים לו כמו עכברים בניסוי פסיכולוגי. רובם נאנקים תחת עולה של חברת הצריכה המשעבדת, רק כדי לאפשר למעטים את הסיכוי „לטפס בסולם” וליהנות ממנה. יום אחד יסרבו האנשים להמשיך ולחשב את ערכם על־פי עקומת התמורה וחוקי ההיצע והביקוש. זה ודאי. עניין של זמן בלבד. ההמונים יסרבו להמשיך ולנהל את „מילחמת הכל בכל” למען ה„הצלחה”. הם יפסיקו להילחם, ויוציאו בכך את ה„שטקר” של מכונת המילחמה העולמית.

הסנאטור האמריקני מהוואי, ספארק מאטסונאגה, מזכיר בהקשר זה את המחוייבות האמריקנית המעוגנת בחוקה, לפעול למען שלום העולם. השלום, לדעתו, אף שהוא מלהיב פחות מן המילחמה, ייכון לבסוף על־פני האדמה. מאטסונאגה מסתמך באמונתו זו על מחקריו של ספייזר ועל... לא אחר מאשר השכל האנושי הפשוט, הישן והטוב. הסיכון העצום הכרוך בעימות הגרעיני, וחוסר ההיגיון הכלכלי שבמילחמות הבלתי פוסקות, יביאו לדעתו, במוקדם או במאוחר, לכינון המדינה הכלל־עולמית. הרעיון נראה הגיוני ופשוט, אלא שלאמיתו של דבר, יחייב קיום השלום מציאת פיתרונות לכמה בעיות דוחקות.

המילחמה מהווה, זה אלפי שנים, שסתום־ביטחון חברתי־כלכלי־דמוגרפי. צריך יהיה למצוא לה תחליפים של שלום. יש לקיים כבר כיום מחקרים וצוותי חשיבה, שיכינו פתרונות לבעיות השונות שיגרמו את ביטול מצב הלוחמה. מאטסונאגה מציע להקים „אוניברסיטה לשלום”, שתהווה מישקל־נגד לאקדמיות הצבאיות השונות, שבה יוכלו בני עמים שונים ללמוד כיצד לחיות זה לצד זה, וכיצד למנוע את הסלמתם של סיכסוכים מקומיים. באוניברסיטת השלום, יקבעו הקריטריונים להגבלת הילודה העולמית, דרכי הפיקוח על כך, חלוקת הסמכויות בין השילטון המרכזי, ממשלת העולם, למושלי המחוזות שהיו בעבר את מדינות העולם הישן.

בפקולטות למדעים מדוייקים ימצאו הפיתרונות לחיסול בטוח של מאגרי הפצצות הגרעיניות. המחלקה להנדסה תפתח דרכים להסבתם של כלי הנשק הקונבנציונאליים לכלי־עבודה אזרחיים. לא פשוט לכתת חרב לאת וחנית למזמרה. מסובך הרבה יותר לכתת טנקים לטרקטורים ומשחתות לספינות־נוסעים. את הפיתרונות לכל הבעיות הללו, יש להכין מראש, כדי שבבוא הרגע, תיקבענה בשטח העובדות הנכונות. בנושאים חשובים וגורליים כל־כך, פשוט אסור לסמוך על פיתרונות של הרגע האחרון ועל „שליפות מן השרוול”. הרוצה בשלום, אמרו חז"ל, ייכון למילחמה. סנאטור מאטסונאגה סבור שאין די בכך. הרוצה בשלום חייב, לדעתו, להתכונן גם לשלום.

הקיבוץ משנה אקלים

מאת שלומית טנא

הצמחייה העשירה שטופחה בקיבוצי הנגב יצרה, למעשה, בחצרות הקיבוצים, מיקרו־אקלים חדש. היא שיפרה מאוד את האקלים ואת איכות האוויר. צמחי הנוי מורידים את הטמפרטורה בצל ב־2 עד 3 מעלות. הם ממתנים רוחות מידבריות, עוצרים סחף של חול ואדמה ומגבירים את הלחות היחסית ומצלים, כמובן, את חצרות הקיבוצים. על כך מצביע מחקר שנושאו: הקשר בין נוף ואקלים בקיבוצי הנגב. המחקר בוצע על־ידי אנשי הפקולטה לארכיטקטורה בטכניון: רחל זבה, רות אניס ומילוא הופמן. הוא פורסם ב„נוף ואקלים”, ביטאון המחלקה לתיכנון של התק"ם (התנועה הקיבוצית המאוחדת). החוקרים עקבו אחר התפתחות הנוי בארבעה קיבוצים מידבריים: סער, שובל ומשאבי־שדה שבנגב ועין־גדי שבמידבר יהודה.

כל ארבעת הקיבוצים שניבדקו משופעים בעצים מצלים. בתיהם חבויים בין שיחים גדולים או עטופים צמחים מטפסים. כ־70 אחוז בממוצע משטח הקרקע הפנוי של הקיבוצים, מכוסה דשא. הצמחייה בולעת קרוב ל־80 אחוז מהקרינה המגיעה אל הבתים.

החוקרים בדקו, בין השאר, את „תחושת האקלים” הסובייקטיבית של ותיקי הקיבוצים, ואת התמורות בתחושתם מאז שנות ההתיישבות הראשונות שבהן הם נחשפו לבוהק, לחום, ליובש, לסופות חול ואבק ב„אדמה ללא צל”. למרות המחסור במשאבים ובמים, אנשי הקיבוצים העניקו מאז ומתמיד עדיפות ראשונה לטיפוח הנוי. החוקרים מצאו שצילם של הצמחים מפחית בחמש־עשרה מעלות צלזיוס בממוצע את תחושת החום, כתוצאה מהפחתת השפעתה של הקרינה. בעיני הוותיקים זהו ניצחון נוסף במילחמתם במידבר.

ננסי מחפשת בית

מאת יהודה סתיו, ארה"ב

כל הכבוד לננסי רייגן. איך היא מספיקה כל־כך הרבה? ועוד אשה בגילה, על סף שנות השבעים!

בבוקר היא טסה למכסיקו־סיטי לשעתיים

וחצי, עם גדוד של עתונאים, צלמים ושדרני־טלוויזיה, כדי לסמל את הזדהות העם האמריקני עם ניצולי הרעש. מה לא עושים למען האומה?

אחה"צ היא מארחת את הנציגים הסובייטים שבאים לפגוש את בעלה. הרבה עתונאים. הרבה שדרני טלוויזיה. המצלמות מבזיקות ללא הפסק. מה לא עושים למען השלום העולמי?

בערב, כולה אלגנטית, שברירית ומצוייצת, ממהרת הגברת הראשונה של הבית הלבן לערב מיוחד שנועד לאסוף תרומות למילחמה באלכוהוליזם. היא פוגשת שם חברים ותיקים של בעלה כאליזבט טיילור, פרנק סינטרה, סמי דייוויס — וכולם שרו, אכלו טוב וסיפרו בדיחות. העתונאים נהנו, המצלמות הבזיקו. מה לא עושים למען „רוני שלי” וחבריו המפורסמים מהוליווד?

אבל יום אחד קמה ננסי רייגן, אמרה „סטופ” והחליטה לעשות משהו גם למען עצמה. רק לה ולרוני שלה. משהו, בשביל הימים האפורים שיגיעו בעוד שלוש שנים, כשהיא ובעלה יצטרכו לעזוב את הבית הלבן.

בלי צלמים, בלי עתונאים, למעשה בחשאיות רבה, יצאה ננסי רייגן לביקור „סודי” בלוס־אנג'לס. היא עטתה לראשה צעיף לבן, הסתתרה מאחורי מישקפי־שמש גדולים ויצאה לחפש בית.

לא סתם בית, אלא מקום רחב, שטוף־שמש, עם הרבה דשא, בית שאליו תוכל לפרוש — וסוף־סוף יהיה לה זמן לסרוג גרביים לנכדים; ורוני יוכל בשקט לחבר את זיכרונותיו, כמו כל נשיא בדימוס.

אחת ההצעות המפתות היה ביתו של המחזאי היהודי ניל סיימון, עם הרבה (מאוד) דשא מסביב, ועצים ובריכת־שחייה וכל הלוקסוס שכסף יכול לקנות.

המחיר של סיימון לא רצה הרבה. רק שני מיליון דולר. ננסי באה, ראתה וחזרה כלעומת שבאה. הבית לא נראה לה. אחר־כך סיפרו שהכסף לא שיחק תפקיד, מה שהיה חשוב לה זה „מקום לרוני ולי...”

אז למי שמעוניין, ננסי עדיין מחפשת בית.

דניאלה יקרה

מגיע להם סקנדל!

אני בן שבע־עשרה וחצי והורי מקשיבים לכל שיחות הטלפון שלי ופותחים את כל המיכתבים הפרטיים שמגיעים הביתה (זה ברור). מה אני עושה?

סקנדלים וצריחות וצעקות ומריבות ובכיות והעלבויות ואיומים. הכל מגיע להם!

בלי ללחוץ

בעלי מסרב לבקר אצל הורי בגלל איזה סיפסוך שהיה בעבר. זה מאוד פוגע בהורי וגם בי. ניסיתי לשכנע אותו ושום דבר לא עזר.

הנתנייתית

מה שאת צריכה לעשות עכשיו זה לשכנע את עצמך ואת הוריך שאת אחראית רק לעצמך ולא לבעלך. אם הוא מסרב לבקר אצלם — סימן שיש לו סיבה. עזבי אותו בשקט ובטח יום אחד הוא ישכח מכל העניין. מה שפחות תלחצי זה יבוא יותר מוקדם.

בלי רומאנטיקה

לפני זמן קצר גיליתי שחברתי הטובה ביותר היא לסבית. האם להמשיך את הקשרים איתה או לנתק?

גילה

דברי איתה פתוח. אמרי לה שאת מוכנה להמשיך ביחסי החברות, אבל בלי שום רמזים רומאנטיים. אם היא תסכים אין לך בעיה. גם לאנשים בעלי העדפות מיניות שונות משלנו, יש זכות לחברים טובים.

כל אשה

בעלי נחמד וחכם וטוב ואוהב אותי. הבעיה היא שהוא מסתכל על כל אשה יפה ברחוב. אני יכולה לעשות משהו בנדון?

נעמי

כן. בפעם הבאה תתחתני עם עיוור.

ההורים מתנגדים

יצאתי עם גבר 4 שנים ונפרדנו. עכשיו אני רוצה לחזור אליו אבל הורי מתנגדים בתוקף.

לא כתבת בת כמה את. לא כתבת למה הוריך מתנגדים ולא כתבת למה ההתנגדות שלהם חשובה לך. או שבי וכתבי לי עוד מיכתב.

לא יודעת כלום

גברת אחת מהעיר לוד שלחה אלי שלושה מיכתבים. בכל מיכתב שאלה אחת. הינה השאלות ומתחתן התשובות שלי.

אני לא רואה שיש לי דגדגן.

זה לא בשביל לראות.

יש לי המון הפרשות אבל הרופא אמר שזה בסדר.

שאני אריב עם הרופא שלך?

האם, כשאני מקיימת יחסים עם בעלי, אני צריכה להרגיש מתי הוא מגיע לסיפוקו?

אני לא יודעת אם את צריכה, אבל נורא כדאי לך.

ועכשיו תורי לשאול שאלה. איך זה יכול להיות שאת בת 34, אם ל־3 ילדים ולא יודעת כלום? אולי תלכי לרופאת־נשים לשיחה קלה בענייני נשים? בחיי, לא יזיק לך.

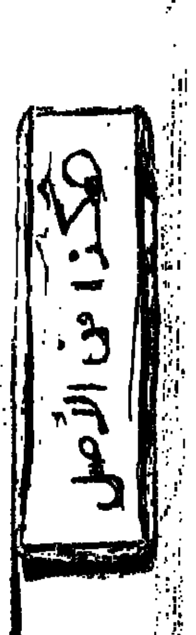

מדריך לצרכן (מסווג) דף חדש בעסקים

משרד ראשי: "חגים" ת"א, דיזנגוף סנטר יח' 768A טל. 03-298946

בעל עסק - "המדריך לצרכן" המדריך עבורך. צלצל עוד היום: 298946

★ מבצע כוכבי ההנחות

"המדריך לצרכן" הגיע להסכם עם עסקים וחנויות המפרסמים בעמודים אלה, בדבר הנחות לקוראי העתון. הסכם זה נועד עבורך להגדלת כח הקניה שלך.

ליד רבות מהמודעות מופיעים כוכבים, בכל כוכב מצוין אחוז ההנחה אותו תקבל בבית העסק המפרסם. נצל מבצע זה וערוך קניותיך בהתאם. הרווח כולו שלך.

* כפוף לתנאים שסוכמו עם בתי העסק.

ארוחה מפוארת בבית אסיה

על כל קניה מעל 100,000 שקל שנעשתה ביום אחד, באחד מבתי העסק המתפרסמים במדריך תקבל ללא הגרלה, הזמנה לארוחה במסעדה הסינית המפוארת של בית אסיה. באפשרותך לרכז קניות במספר עסקים כבדי להגיע לסכום של 100,000 שקל ולקבל הזמנה לארוחה.

ההגרלה הגדולה מתקרבת

הפרס הגדול מכונית סיאט איביזה GL 1200 מודל 1986 כולל כל המיסים וההיטלים באדיבות תפארת המכונית בע"מ, תוגרל ב-24.1.86 בין הקונים באחד מבתי העסק המתפרסמים במדריך. גם אם זכית באחד הפרסים הקודמים, אתה עדיין משתתף בהגרלה הגדולה.

השתתפות במבצעים

כבדי לזכות בכל הפרסים והמתנות, כל שעליך לעשות הוא, לקנות באחד מבתי העסק המתפרסמים במדריך לצרכן, לשלוח את החשבונית (מקור) לחגים פרסומאים ת"א, דיזנגוף סנטר יחידה 768A ואתה משתתף. כל חשבונית מגדילה את סיכוייך.

בעתיד, נוסיף ונפתיע אותך בפרסים חדשים ומבצעים מיוחדים. בהצלחה.

אולמי מילטון נתניה ובת-ים נותנים יותר מכולם!!
חינם! חינם! מילטון
מבצע בת-ים: ★ חליפה לחתן ★ תקליטן מנחה ★ הסרטות וידאו ★ טיפול יופי ★ שמלת כלה ★ חלה ועוגת טקס ★ ליל כלולות במלון. החל מ-250 איש 14,900 ש' (כולל מע"מ).
מבצע נתניה: פרחים לאולם ★ תקליטן מנחה ★ הסרטות וידאו ★ טיפול יופי ★ שמלת כלה ★ חלה ועוגת טקס ★ ליל כלולות במלון ★ החל מ-250 איש 13,500 ש' (כולל מע"מ)
לחתן בר מצווה - זוג אופניים B.M.X.
10% הנחה בחודשים דצמבר ינואר.
בת-ים שד' העצמאות 62 טל. 03-867651
נתניה רח' ספיר 4, טל. 053-40221

בתוך אוניברסיטת בר-אילן
בר-אילן כשר למהדרין טל. 03-763412

אולמי גיל ר"ג
* חתונות * בר-מצוות * מסיבות * תפריטים מגוונים * טיב ושירות ברמה גבוהה * אווירה מיוחדת. ר"ג הרואה 187, 754260.

אולמי עצמאות בית ז'בוטינסקי תל-אביב
* אקוסטי, מרחיב ביופיו * מטעמי תשף * שירות אישי ביד רחבה * אירוע מתאים לטעם ולכיס. לתיאום: טל. 03-289021 רח' המלך ג'ורג' 38 ת"א.

אולמי ארגמן
חולון, נאות רחל, כיכר סירין אילת 36, טל. 855031
חידשנו ברמה בינלאומית - כדאי לבקר!

ביג דיל קונה ומוכר עודפי ייצוא סברינה, דלתא וכו'.
רח' מרחביה 20 תל-אביב טל. 03-823373

אופנת מרקו לוינסקי 54 ת"א טל. 384115
מכירת חליפות, השכרת חליפות 50,000 ש'
הזמנה לפי מידות והנחות מיוחדות עד 50%
טון סור טון, מיק, רונלד שעון, פורשה, פריוואי, פרטינק, אומן, ליגת ועוד

זיקו אופנת ספורט
טרנינגים מרחיבים, מעילי רוח, מכנסי טניס, ים וספורט להשיג בחנויות הספורט המובחרות, בהיפרכולים ובחנות המפעל עודפי יצור וסוג ב'.
החנות פתוחה: בימי א'-ה' 8:00-16:30, ב-ו' 10:30-13:00 אזור התעשייה יהוד, 03-355207

לויטקס סנפיר
יצרני בגדי ים, בלט וספורט
בגדי בלט מבד לייקרה בשלל צבעים.
המכירה לסיטונאים וליחידים בחנות המפעל לילינבלום 19 ת"א טל. 655825.

מאנו מודל מרכז מכירה
דרך יפו-ת"א 11 טל. 662702 * בסיטונות וליחידים

סלון בית נקש - ת"א, דיזנגוף סנטר (מול ראש אינדיאני) טל. 286366, הרצליה, בנין לב העיר החדש טל. 052-87887

סריגי טל בע"מ
מפעל לסוודרים וטרנינגים והולצות טריקו פסים.
חנות המפעל: מגדיאל.
טל. 052-449401.
פתוח בימים א'-ה' 9:00 - 18:00, יום ו' 9:00 - 14:00
ת"א: אחד העם 20, 686591 רח' הירקון 52

בלו סקאי אופנת להיט
לכל כיס מבחר דגמי ג'ינס וכותנה בסגנון איטלקי לנשים גברים וילדים.
איכות אמינות ויופי,
תחת קורת גג אחת
בית רסקו - שינקין ... ת"א, חנות המפעל. טל. 03-657492. להשיג בכל החנויות בארץ
Blue Sky

ייצור ביגוד מקצועי
הפניות לרשת בת הכל-בו של "המשביר לצרכן"
הפניות ל"כל-בו שלום"
פרטים: 03-739648
726245 733872

י. בן שואף מבחר עצום מחירים זולים
ת"א: הקישון 4, טל. 831877, 03-824992 בסיטונאות
חיפה: ע. מתקין, וליחידים
שדרות השומרים 2, טל. 04-711768 וליחידים.

שיווק 23
מרכז סיטונאי לבגדי ילדים, מבחר מתנות
בגדי ילדים, פרמומריות
פתוח רצוף, הרצל 23 ת"א.

אופנת זוהר בגדי ילדים וילדות בסגנון ספורט אלגנט
דרך יפו ת"א 34 קומה ב', טל. 03-838029

טולוג אותב ילדים, מכירת עודפי יצוא
ושוק ב' בחנות המפעל א'-ה' 8:30-17:00, ו' 8:30-12:00
רח' המלך 3 (פינת שלבים) ת"א ליד בלומפילד טל. 824121.

מ.מצמן אופני ראלי אנגליה
כל המחלים לכל הגילים.
במחירי מבצע!
דרך פ"ת 112 ת"א
262753-251789.

אופטיקה 6:6 דיזנגוף 189 ת"א טל. 230354

שרותי נקיון בע"מ, ניקוי חודשי למשרדים ומוסדות, אמינות בזמן, במלוה ובמקצועיות, טל. 03-709410.

"המלטשי" שרותי נקיון פוליש והדברה עבודה מעולה באחריות טל. 375458.

סיעוד NURSING
שירות אחיות פרטיות וחובשים בע"מ
03-737947 02-636505 04-332787

קוביה ישראלית
* יחידת מורכבת ממגירות רשת הנשלפות בקלות
* פתרונות ירוחיים * אחסון מאוורר
ס.מ.ד. בע"מ
רח' ירמיהו 6-8 טל. 03-488050,441461.

טל מערכות איחסון בע"מ
חסל של טל, מערכות סלים לכל מטרה
ר"ג עוזיאל 3, טל. 03-794136

אלום סטייל טל. 342748,
תריסים 49,000 מקלחונים 149,000
ויטרינות 89,000 בתשלומים שקליים

אלום רם בע"מ עבודות אלומיניום לבנין
* סגירת מרפסות * מקלחונים * ויטרינות
דקאפלסט בע"מ ייצור פרופילים מ-P.V.C קשיח
* מחיצות * תריסים טל. 727565, 03-719957.

מבצע אלומיניום חום וזכוכית
א.ר. צבעונית - 100,000 ש' למ"ר + מע"מ.
אלומיניום בע"מ ז'בוטינסקי 35 ר"ג
טל. 03-7519702

"אמבולנס זאב" שירות מיוחד להעברת נפטרים. לכל חלקי הארץ. 24 שעות. ארגון סידורי הלוויה וקבורה. טל. אלחוטי 03-291261 משרד: 9228282

בטון גליל-ים
אספקת בטון וטיט מוכן מהקיבוצים גליל-ים וחולדה.
אספקה לאזור גוש דן ואזור השפלה.
משרד ראשי - גליל-ים טל. 052-548976.

מצודה - א. בידרמן - סוכנות ביטוח
ת"א כיכר נמיר 6-143, טל. 201886 - 282822
רמלה, רח' הרצל 122 טל. 235687 - 03-223102
כל סוגי הביטוח במחירים מפתיעים ביותר

אביטל בע"מ סוכנות לביטוח.
מרכז בעלי מלאכה 31 תל-אביב (מיקוד 63824) טל. 286150
תנאים מיוחדים - נטח ותיווכת 282472, 200008

בית הארחה שפיים
פתוח כל השנה
★ לכינוסים וימי עיון
אולמות ואמצעי הנחושה להרצאות
★ לסופי שבוע
טוחה, נילויים, זארוחות, טיחקי ספורט, חברה, בידור ושרותים לילדים
לפרטים והזמנות.
052-70171-2
052-73507
הצעות מיוחדות לקבוצות מאורגנות

יותר אילת בפחות כסף במרכז התמונות הבלעדי למלונות
אילת רון נסיעות - הירקון 113 ת"א טל. 03-...

מ.בר
המומחיות שלנו - בריכות שחיה, בניה * שיפוץ * ציפוי, מגלשות מים לפי תכנון.
משרד: 052-555244 מפעל: (קיבוץ יזרעאל) 065-94036

אילון הנדסה בע"מ שיווק בריכות ואביזרים משוויץ טל. 03-746024,720636

בריכות שחיה על קרקעיות ובריכות חפורות ג'קוזי אביזרים, כימיקלים - סאמר-טיים בע"מ סוקולוב 33 רמה"ש 03-481287

שלגיה
מדרסים רפואיים בשיטה חדשנית ומדויקת. ונעליים אורטופדיות לפי מידה
דיזנגוף 218 ת"א
טל. 249150
ראה עמ' 31

גל
שיווק מוצרי בשר ודגים בסיטונאות -
אספקה מיוחדת
למטבחי עובדים ולמסעדות
רח' חלתב 4, א. התעשיה חולון טל. 806052/4

בדוס
שיווק מוצרי בשר, דגים וקפואים אחרים
שירות מיוחד בתנאים מועדפים
למוסדות, אולמות, בתי מלון וכו'
אשדוד, א. התעשיה הצפוני 4, טל' 055-35131

סקרי מחירים הוכיחו
תנו-עוף חולון
הזול ביותר
להשיג אצלינו: מגוון עשיר של כל מוצרי הבשר ושימורים למיניהם במחירים זולים.
כשר בהשגחת הרבנות חולון.
המלאכה א. תעשיה חולון (ליד תדיראן) 03-806415

ביח"ר לנקניק ובשר מעושן בע"מ
רח' ארנון 10 ת"א
ש. שניצלר
נקניקים באיכות מעולה במחירים עממיים
המכירה בחנויות המובחרות ובחנות המפעל
במקום 7.00-13.00.

בתחום המחשבים האישיים

"אחרי לחצים רבים מצד בני, החלטתי לבדוק מה קורה בשוק המחשבים האישיים, למען האמת ההתלבטויות היו קשות, מה קונים והיכן?

כל אחד ממליץ על חברה אחרת ומגוון האפשרויות והמחירים הוא גדול ביותר. בהמלצת ידיד קרוב שרכש לא מזמן מחשב אישי, ניגשתי ל"גולן מחשבים אישיים" בדיזנגוף סנטר.

כעודי בודק פרוספקטים ומעיף עין על ספרית הוידאו הגדולה, נסנה אלי בחור צעיר, הציג את עצמו כמנהל החברה והתעניין במבוקשי. וככן, התחלתי להסביר: אני מחפש מחשב אישי ל"גבר" שלי ושיהיה גם שימושי עבורי, כאן מפסיק אותי המנהל, "בוא אראה לך את המחשב הפופלארי והנמכר ביותר באנגליה, אמנם יש לנו מחשבים אישיים של חברות רבות כמו תואם אפל, קומודור ועוד, אבל אני ממליץ על AMSTRAD. הוא משוכלל, קל "להסתדר" איתו ויתרונותיו רבים: גרפיקה באיכות מעולה, מצג צבעוני או ירוק, 3 ערוצי קול, אפשרויות הרחבה הכוללות מדפסות מסוגים שונים. שפע של תוכנות מתוחכמות ללימוד אנגלית, מתמטיקה, משחקים, ספרות הדרכה ועוד."

אוקי אני אומר, ומה עם הדרכה ולימוד? כאן מגיע הבונוס: לכל רוכש מחשב אישי, מספקת חב' "גולן מחשבים אישיים" מהרה הבא לביתך לשני שיעורי הדרכה חינם, בנוסף אתה מקבל גם מנוי לספרית הוידאו שבמקום - גם הוא חינם, מה אפשר לדרוש יותר? אל דאגה גם בעניין הזה מחיר? באים לקראתך ובנוסף למחיר תוכל לשלם עד 12 תשלומים חודשיים.

יצאתי בהרגשה שביצעתי עיסקה טובה, אם אתה מתלבט כפי שהתלבטתי אני, הכנס ל"גולן מחשבים אישיים" בדיזנגוף סנטר קומת הגשר, טל. 288348, הכניסה מצד המשביר לצרכן. בטוח שגם אתה תצא נשכר מהביקור."

כלבו לאופנה האחרונה
פתוח כל יום 8.30-19.00 ובמוצאי-שבת עד 22.00
בית-קלקא, דרך פ"ת 116, ת"א. ■ דיזנגוף 68, ת"א

מדריך לצרכן (מסווג) ידיעות אחרונות דף חדש בעסקים

משרד ראשי: "חגים" ת"א, דיזנגוף סנטר יח' 768A טל. 03-298946

משקי הגליל מעדני בשר הגדול עצמי
1 ק"ג נ טייק 10,000 ש'
1 ק"ג ניניצל 8003 ש'
1 ק"ג נתח 7003 ש'
1 ק"ג עסר-ריבס 7,003 ש'
המשתדרות 60, גבעת שנקר, חולון טל. 46773

"גשימית" - תמ"ז "כפריה"
מוצרי בשר, נקניקים במחירי המפעל ...

מעדני סלע
מבחר מוצרי בשר ונקניק
במחירי המפעל
רח' משה שרת 20, ראשל"צ אזור התעשיה החדש

מוצרי בשר דני כהן
עופות, בשרים, נקניקים מעושנים וירקות קפואים
שישליק שווארמה חתוך ומתובל לחיט. טל. 9611060
בית גירון רח' איתן 3 א. התעשיה ראשל"צ - פתוח עד 20.00

תעשיות שימורים ומוצרי בשר שונים
מבחר מוצרי בשר האיכות מעולה במחירים עבורים.

אלפא זילבשטיין
יצרני המבורגר וקבב.
תעשיות בשר בע"מ
רח' קיבוץ גלויות 45 ת"א טל. 837487

שיווק בשר בע"מ
במבצע השבוע:
שווארמה - 8590 ש'
נתחי חזה - 6900 ש'
ת"א, קיבוץ גלויות 73 03-824962 פתוח - עד 10 בלילה

ערך & שרותי ארז
מפעל לעיבוד בשר
אספקה למטבחים, אולמות, מוסדות וחנויות
רח' המשביר 19 חולון, טלפון: 807669

אחים כהן יצרני נקניק ובשרים מעושנים
במבצע החודש!
1 ק"ג קבנוס 6,800 ש'
סדויים 44 ת"א 03-658061 (מאחורי קולנוע אלנבי).

הנשיא מפעל לעיבוד ושיווק מוצרי בשר
מבצעים גדולים (ואמיתיים)
מכירה בסיטונאות וליחידים
רח' בר-כוכבא 74 פ"ת טל. 908485.

מרכז תחדו ובשר
מבחר חלקי הודו, עוף טרי, דגים
ומוצרי "סנפרוסט" במחירי מבצע
בחנות המפעל - רח' הנקין 69 חולון טל. 889397.

יעקב ספקטור ובניו כיכר הפלמ"ח 4, לוד. טל' 08-222636
מכירה לסיטונאים ויחידים למוסדות ולקייטרינג, כל סוגי הבשר, עופות ודגים.

בתי אבות

בית חולים לתשושי נפש/פסיכו גריאטריה
קרית שלמה
שלווה במקום המטובל במדשאות, ורדים ונוף כפרי. צוות רפואי מלא במקום.
ביצוע בדיקות מעבדה וא.ק.ג. במקום, ריפוי בעיסוק. אוכל כשר למהדרין תחת פיקוח מ. הבריאות
מושב בני-ציון ע"י רעננה ת.ד. 102 רעננה טל' 052-34812

מעונות רם בע"מ
שמחים להודיע על פתיחת בית חורים
במקום החדש האגדה 16 רמת גן טל. 9327860
עברנו

בית אבות "נווה ניב" מקום שקט ברמה גבוהה. טיפול קשר ואנחה, אווירה ביתית. השגחה רפואית, במחיר הוגן רמת-גן טל. 03-767224.

בתי דפוס

הדפסה דחופה! גם בשעות הערב. עבודה מעולה, מחירים טובים. כל סוגי ההדפסות, גרפיקה, עילום. המשביר 6 א.ת. חולון טל. 805802-803919

בתי ספר לנהיגה

רביב FIR בית ספר לנהיגה
מרכז לימוד רכיבה על אופנועים וטילונים במגרש סגור
מבצע טילון - 95,000 ש'
המשרד: יפו רח' חתוכה 22 (מול מגרש בלומפילד) טל. 03-833509, 820409

גדרות

הגדר היפה בע"מ - 04-728603
ייצור והרכבת גדרות בטון טרומיות, רשת ונו - לתעשיה, בתי ספר, מתקני צבא וחקלאות. "העסק המצטיין מגבור 1984-85".

דודי שמש

אטלס דודי שמש וחשמל
חימום מהיר טל. 03-380606, 380088
דקל דודי שמש השמל, שירות תיקונים והחלפה. טל. 03-381519 - 381522
מגן-חום דודי שמש וחשמל מחיר שירות תיקונים ומלאכה טל. 868810, 03-5510684

היוצר HAYOTZER על תותקן לדודים קולטים והתקנה
03-825673,835260
03-294719

ה הדברת מזיקים

"סלע" ללא תוצאת הכלים, ללא ריח לוואי 03-673271, 494936.

הובלות

מובילי שיני" משרד להובלות רכל חלקי הארץ
העברת דירות, במפעלים ומשרדים כולל נקיון והדררה
917203 - 919040

א. הובלות ושירותים
העברת דירה, 486113-457193

הובלות והלאוס: רח' כצנלסון 12, גבעתיים
יום לילה: 257467 טל' במשרדי 324290, 03-320353
העברת דירות (עם הריזה) ...
דדי טל. 03-216297

תמונות מזון

חדש! מרכז חזול חדש!
הרצל 182, רחובות 08-476261

ט טריקו - פרגיים

מתלבשים מ-ל-חורף
עודפי יצור. בוא ושוה בין ה בחנויות ובמפעל.
חולצות סווטשרטס, טריינינג, גופיות, וחתולים, מיגימות, גרביים, מכנסי גיב,
מתוך "קולשי" ו"פרמר כחמדי"
בני ברק דרך ז'בוטינסקי 7. ימים א'-ה' 8.00-17.00 ויום ו' 8.00-12.00
Rotex מתלבשים עליך יופי

כ כספות

ג.ר. ציוד בטחון בע"מ
נ. כספות לפי הזמנות ומבחר דגמים
ג. מערכות אזעקה תקן 1 ותקן 2
ה. מערכות קשר פנים
באישור הטכניון
רח' המאספים 4 ת"א
טל. 03-256912

ח.ת.ר
יצרני מתקני תצוגה לחנויות
אופנה ● תכשיטים ● פרפומריות ● בתי מרקחת ● מכשירי כתיבה ● בתי כלבו ועוד.

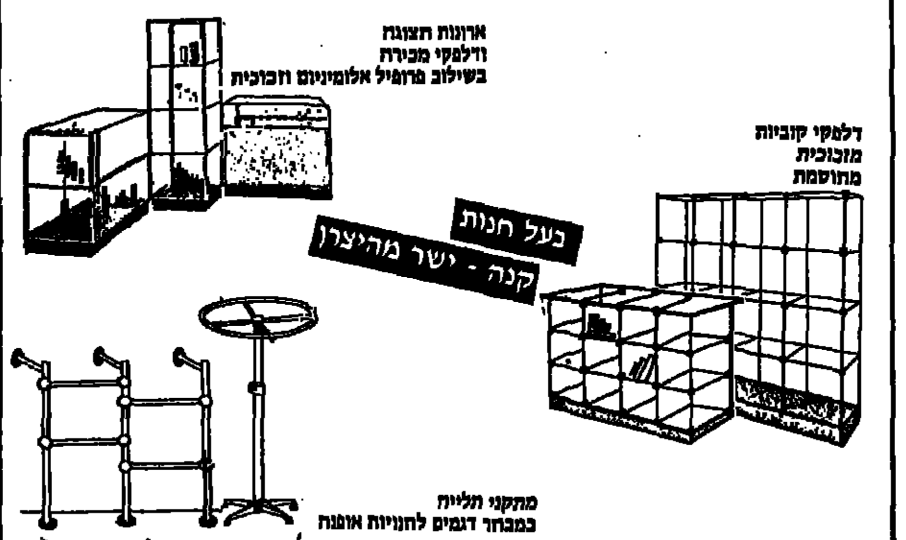

המפעל: ת"א, צ'לנוב 44, טל. 03-380246
חנויות המפעל: ● ת"א, אבן גבירול 20 טל. 03-257217/8
● ירושלים: דרך חברון 41 טל. 02-722139

מוצרי חשמל

אמקא
תנור חדיש אוטומטי זול ונוח
ירושלים 02-22701
באר שבע 057-33305
חולון 059-71515

מרכז החשמל
לחשמלאים
כבלים וחוטי חשמל במחירים הזולים בשוק. שנאים ותאורה וכן ביצוע עבודות חשמל. אחזקת בניינים
בן-יהודה 123 ת"א טל. 233638 אחזורית 291949 מנוי 4080 חגן.

מרכזים לחשמל
המרכז למוצרי חשמל, תיקון מכשור ...
מבצע מוצרי חימום לחורף
הסיטונות וליחידים

לימונד בלייקון בע"מ
מיחמים, קומקומים, פלטות חשמליות.
שד' וושינגטון 16 ת"א. טל. 834111

מחיצות גבס

מחיצות גבס, תקרות אקוסטיות, עבודות גמר ... עבודת צוות מעולה 03-855110 לאילו, 03-885958 לאבי.

מחשבים

א. גינגן מחשבונים מקצועיים תל-אביב: HEWLETT PACKARD
רמת קרליבך 31 חיפה: דרך העצמאות 63

מיכונים מחשבים ליעול (1970) בע"מ
בית תוכנה למחשבי י.ב.מ. שיווק מחשבי י.ב.מ. PC בצירוף תוכנה יחודית של מיכונים לשבת שרות לכל הנושאים בעיקר שכר עבודה ומשכורות השרון 21 ת"א טל. 382451.

מיזוג אויר ואוורור

מזגני אוויר מכל הסוגים במחירים מפתיעים
* מזגנים מפוצלים לשלוש שלוחות
* מיזוג אוויר מרכזי על קירור מים
* שכר מכר 3 שנים לעסקים * מכירות: ז'בוטינסקי 78 ר"ג 03-723096 מחלקת שירות: הירקון 39 בני ברק 03-700476

"זוהר" מזגני אוויר, המכן ומזגנים מפוצלים באיכות מעולה במבחר צבעים ...

אוויר קור שירות למזגני אוויר
חימום 90,000 ש' 03-837896, 822224

מין - אביזרים

אביזרי מין, תכשירים, הוברות, קסטות וידאו וסרטים ...
בן יהודה 73, 03-235820, ת.ד. 2022.

מכוני בריאות

מכון לבריאות הלב
בדיקות סקר בריאות כללי תקופתיות (CHECK UP)
* בדיקות רופא, א.ק.ג., א.ק.ג. במאמץ, ראייה, שמיעה, ריאות, מעבדה.
* בדיקות רפואיות לקבלת רשיון נהיגה עבור משרד הרישוי. רוטשילד 18 תל-אביב, טל. 244294, 221227.

מכוני חינוך

מכון מיל"ה. אנגלית מדוברת
שיעור ההדגמה הקרוב
מחר יום ה' בשעה 18.30
בבית ציוני אמריקה, אבן גבירול 26 ת"א

שיטת סילבה
קורס מבוגרים בירושלים
קורס מבוגרים בת"א
שיעור הדגמה חינם לילדים
שעה 19.00 03-299040

מכונות כביסה

מבצע שנתיים אחריות שירות מרכזי
"ידונאמ" תיקון וחידוש מכונות כביסה
ר"ג
אריה בן-אליעזר 8 טל. 773358, 748430

אלבן יבוא ושיווק - מבצע מכונות כביסה ...

מכונות תפירה

טופף ויקטור מכונות תפירה
ת"א רח' העליה 55, טל. 03-384488

מגן גולדמן
יצרני כספות בכל הגדלים
שיווק בלעדי
"ען-קלי"
טל. 9233499 קרית אריה פתח-תקווה

כספים

אשראי לרכב חדש ומשומש -
היום תוכל לרכוש מכונית, גם אם אין בידך את מלוא הסכום
מימון בתשלומים חודשיים בין 6 ל-36 חודשים.
תפארת המכונית תל-אביב טל. 03-336431 חיפה - טל. 04-520461

ל למפעלים

שעון הנוכחות מקולקל!! עידן 2000
לשירותך
03-389238

מ מגבות

ויטנברג חיתול וחוטבות שמגבות - מעתה גם מוערות. להשיג ברשתות השיווק והחנויות המובחרות.

מדיחי כלים

סלמה אינטרנשיונל בע"מ - ביאליק 121 ר"ג 7518249

מדרגות ומרצפות

נמליס בע"מ מרצפות מדרגות
41 שנה, העסק המבטייז והמבחר, יעוץ חינם.
המפעל: מפרץ חיפה 04-740221

מרצפות שמיר
שיש טבעי ומרצפות מכל הסוגים במחירים הזולים ביותר בארץ. 03-810784

מודעות בטלפון בכרטיסי אשראי

לוח-פון השבוע: אשראי מוגדל! 03-292779 רב קווי

היגיינה אישית

בואי נשמור על אינטימיות
Liginia
סבון אינטימי בע"מ
להשיג בכל בתי המרקחת ובחנויות המובחרות למוצרי היגיינה ונקיון
טל. 052-559534

מתקן לשטיפה אישית להגיינה מושלמת.
ת"א, יצחק שדה 20 טל. 379037

ו וילונות

כהן ובנו
וילונות מוכנים לתליה
וילונות פלסטיק
ר"ג, רח' ביאליק
טל. 03-722387

אורבון
● יצרני תריסים ונציאנים
● וילונות גלילים
● וילונות ורטיקלים
מיומנות אחריות ונסיון מאחורי כל תריס ווילון
משרד מכירות ותצוגה: רח' בן-יהודה 200 ת"א טל. 230816, 238963
פתוח מ-08.00-19.00 רצוף

ח חומרי בניין

משטרים וחומים לבנין בסיטונאות מודיעין 12 ר"ג טל. 784407

חן פוקס בע"מ
חומרי בנין ואינסטלציה במחירים זולים
בלוקים איטונג במחירי המפעל
בני ברק ז'בוטינסקי 160 טל. 03-780606

חיות בית

דוגסטופ
פנסיון לכלבים
מספרה
וביו"ס לאילוף
052-558601, 03-443034

מדריך (מסווג) לצרכן — דף חדש בעסקים

חגים משרד ראשי: ת"א, דיזנגוף סנטר יח' 768A

"בית הראשונים" כפר ויתקין
מועדון זמר עברי - מסעדה

באווירת הכפר, בתוך מבנה בו שכנו ראשוני כפר ויתקין, בין המחרשות וכלי העבודה הישנים. קיים מועדון זמר עברי + מסעדה במקום.
• שירי ארץ ישראל • מטעמי גבינות, גריל, בשרים ודגים • אווירת ארץ ישראל "הישנה והיפה" • שבת בצהריים - חמין (צ'ולנט) ביתי ומטעמים שונים בלווי שירי ארץ ישראל.
פתוח ערב ערב החל משעה 19.30 • שבת החל משעה 12.00 בצהריים
"בית הראשונים" כפר ויתקין ע"י מושב ביתן האהרון (הבניין הראשון לאחר בית הבראה בית יערי) טלפונים 93091, 053-96848

כבאי לקפוד לרשר — קרביץ KRAVITZ
הרשת הגדולה בישראל למכשירי כתיבה, ציוד משרדי וציוד שרטוט מתקדם.

בן חור סלון ובי"ס לספרות נשים
בהנהלתו האישית של מני את אותי
מחירים לתלמידים: תספורת - 2 ש"ח, צבע - 7 ש"ח, פסים, סלסול - 15 ש"ח
ביאליק 47 ר"ג טל: 03-730178

"ונוס" בית-ספר לספרות נשים, בפיקוח משרד העבודה. במשכת החרשמה: קורסים למתחילים 6 חודשים, למתקדמים 3 חודשים. ראשל"צ רח' הרצל 50, 997968

"רב בריח לרכב"
כדי שהרכב ישאר שלך
רח' שוקן 28 ת"א, טל. 824668
פתיחה ותיקון מנעולי רכב ובית
ציקמן אורן בע"מ — שרות חרום 294262 מנוי 140

מילו - עיצוב שיער - מרכז מסחרי נוה אביבים רח' אופנהיימר 11 טל. 421974

לה קוקט - עיצוב שיער בארי את מירו — דיזנגוף סנטר, קומה ב' טל. 284854

אבנגרד - מספרה לנשים. עיצוב שיער ותסרוקות. ת"א, שד' שאול המלך 4 טל. 252160

לאכול ול"נשנש" בדיזנגוף סנטר באווירת קסומה
יום יום עד חצות (פרט לערב יום ו') מעל ל"ברנר ראפי". כניסות 4 או 6 - ביציאה מקולנוע "לב" אחרי ה"בייגל נאש".

206
מסעדה, בית בירה בשרים על הגריל והמנגל. דגים בשמן עמוק ובגריל, סטייקים עסיסיים בפיתה, סלטים ומבולאים - לקחת הביתה. אולם מיוחד לאירועים. חניה חינם!
רנק 7 (בן גוריון 35) דיזנגוף 206, ת"א. טל. 232386

Sansui הסלית שבסטריאו
יטריאו היפני הטוב ביותר הנמכר בישראל
סוכנות ראשית וגם יבדות שירות:
"דיזנגוף 80" בע"מ גורדון 17 ת"א, 227034.
רסיוורים, טייפים, פטפונים, אקליזורים, רמקולים, טיונרים. זוכנויות: באר-שבע: "שימפוניה" רח' הדסה 68 (מסג' פאר). זמון: סלון "דיזנגוף 80" שד' השופטים 14 ק. מתקיה. ירושלים: "א.ג. אלקטרוניקה" רח' בן סירה 24
כמו כן להשיג במח"ס, שק"ם. כל-בו שלום ובחנויות הסטריאו המובחרות

מסעדה לאניני הטעם פתוח גם בשבת
גריל עשיר ממולאים, דגים ז'בוטינסקי 63 פ"ת
הזמנות בטל. 9231616

אבו חלאד • אוכל מזרחי, דגים וממולאים וסלטים. כביש הטייסים - תחנת דלק של דלק 03-766938

ביתן הסטריאו
מבצע ב"וידיאו 13"
סוני חינם על כל קנית וידאו
המחירים הזולים ביותר בארץ!!
"וידיאו 13" טל. 03-874382
רוטשילד 13 בת-ים
מעבדות ותיקונים במקום.

רגן לי צאו — צאו דה קאן
מסעדה סינית, מטעמים ברמה בינלאומית. אווירה אלגנטית.
• יינות • חטיפים • משקאות
וורדי הסירה 3, ת"א טל. 456852. מחירים שבורים.

נוקסי
טלפון אלחוטי באישור משרד התקשורת. היחיד בארץ עם טווח למגוון שיחות.
מעבדות "מלקטרי", ז'בוטינסקי 11 ר"ג טל. 7519876

קומטק תקשורת מציעה
מבצע לחג טלפון לחצנים עם זכרון
אחרון ב-30,000 ש'. • בשני תשלומים שווים
חבמי ישראל 25 ת"א, טל. 373286

בית אסיה — כשר
בבית אסיה שמע של אפשרויות לבילוי ועסקים. מסעדה סינית בשירות עצמי, מסעדה חלבית צימחונית, מסעדת עסקים (בשרית) ואולם ממואר לאירועים. חניה מובטחת.
פרטים והזמנות בטל. 210717, 03-218216.

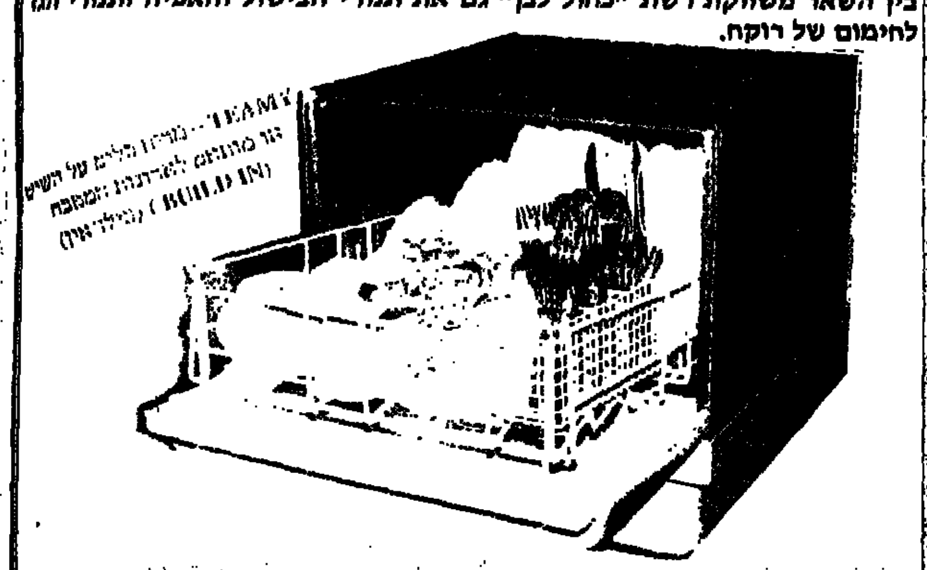

TEAMY. מדיח הכלים הקומפקטי במחיר אטרקטיבי, להשיג אך ורק ברשת "כחול לבן", רשת שהוקמה כדי לחסוך את פער התיווך במכירה ישירה לצרכן ולספק לקונים שירות אמין ומקצועי.
בין השאר משווקת רשת "כחול לבן" גם את תנורי הבישול והאפיה ותנורי המו לחימום של רוקח.

רוקח תעשיות, הוד השרון, אזור התעשיה נוה נאמן טל. 440541, 052-442241.
• תל אביב: יקורד פסז' הוד קומה ב' דיזנגוף 103 טל. 245804 • אורים: פרץ 39 קומה ב' טל. 377725 • ירושלים: שרות פרידמן, בנין ביהייר פרידמן גבעת שאול טל. 524160, אסא תלפיות, רח' פייר קניג 38 טל. 720199 • חיפה: גז קור, דרך חיפה 19 טל. 720866 • הרצליה: שרות פרידמן גל אור, רח' הס 34 טל. 542777 • באר שבע: שרות פרידמן, רח' ההסתדרות 31 טל. 77535 • טבריה: שרות פרידמן, רח' הירדן 3 טל. 20316 • ראשל"צ: שרות פרידמן, רח' עין הקורא 12 טל. 996464

ל.ה.ב. בע"מ
נשק, תחמושת ואביזרים להגנה עצמית, ספורט הצייד
תנאים מיוחדים למוסדות ולמפעלים
דרך פ"ת 28 ת"א טל. 03-376423-4

טלפונים אלחוטיים, להגנים, נדנוקים, חיוגנים אוטומטיים, אינטרקומים, מערכות רב-קוי, גימור נאה. יבואני SOMCO. הטוב שבטלפונים 701627

מאיר רוט
יבואן נשק מורשה
★ להגנה ★ לאמונים ★ לצי יד ★
יבואן סכיני פומה לישראל
רח' הרצל 94, ראשון לציון, טל. 03-998829

בוני מצבות מומלצים
בקרית שאול, ובכל חלקי הארץ.
● אחים חליבה 03-482278, 884671
● חרש אבן 03-472736, 351135, 354019
● יצחק בלויר בע"מ 03-473437, 916986, 919971
● צור 03-476100, 485049, 481707
● י. קוטלר תעשיית אבן ושיש בע"מ 03-472810, 052-70463
● שליפשטיין 03-476177 052-451221

שולחנות פינג פונג במבחר דגמים
תוצרת KETTLER מ. גרמניה
יבואן 052-542169

שולחנות פינג-פונג בדגמים שונים ומעולים
עם גלגלים ורגלים מתקפלות ותוצרת Sven בלגיה.
היבואן: עטר ובניו בע"מ,
פרץ 17 ת"א טל. 371833, 03-372898

מצבות נחרי מקבל עבודות מכל הסוגים בכל חלקי הארץ באחריות 10 שנים. משרד בת"א טל. 03-293702 ביהייר בהרצליה טל. 052-87672

המנציח בע"מ ★ אחריות ל-5 שנים
יצור ותיאום מצבות לכל בתי הקברות בארץ לפי הזמנות חלקות. פ"ת אזור התעשיה סגולה טל. 900005, 03-916991

השחל
כלי השחזה • חיתוך • ליטוש
ת"א, דרך פ"ת 78, ת.ד. 36216
טל. 335698, 336710, 334153

ל"ר"ל
המומחים לבגדי זמש ועור
סניף ראשי: דיזנגוף 263 ת"א, טל. 445629
פתוח 7.00-19.00 • מסוף דקל 452250

יוסף קופיטו ושות'
נחלת בנימין 161 ת"א מקדחי וידיה
מקדחים 100 - 0.2 מ"מ
לאלומיניום ולפליז, מקדחים שמאליים. מקדחי יד, מכונה ומשחנים, כרסומים שונים.
DORMER מחרוקות SOLID CARBIDE DRILLS & MILLS
טל. 03-829390, 826149

ח.כרמל
המומחים לניקוי ותיקון שטיחים
שירות מבית הלקוח וחזרה
סניף ראשי: רח' יהודה הימית 36 יפו
טל. 824120, 839701 מפעל: טל. 9610721 ראשל"צ

מ. יורדו - א. הירוש — עטים, מציתים, ומצפר שעונים. מחשבי כיס, מכשירים שולחניים, תיקי מסמכים, ומתנות. ר. שדרו 34 ת"א טל. 333838

אחים עיני
★ מרבדיה מקצועית לניקוי ותיקון שטיחים. מומחים לטיפול בשטיחים פרסיים, סיניים ועבודות יד.
★ תיקונים אומנותיים וחידוש קאנטים
★ ניקוי ספות וריפודים בבית הלקוח
★ שירות והובלה מבית הלקוח וחזרה - חינם (בת"א והסביבה) רח' סולד 38, חולון, טל. 03-841667

קוב כל
תכנון ויעוץ חינם!
אספקה מיידית
המפעל ואולם תצוגה: ת"א, רח' חיל השריון 92, טל. 03-373149

השירות לשטיח א.ח. מומס-דומנקביץ
ניקוי בשיטה חדישה ומהירה באדים
★ ניקוי שטיחים מקיר לקיר
המפעל 708955, 705927, הקישון 16 א. התעשיה ב"י

נעלי טורקלין - TRAKLIN
טיב מעולה, להיט לכל גיל. משקל קל וחזק, מתאים לכל כיס
צעד הביטחון בסנדל הנכון

נעלי הסנדרה
Kassandra בית הנעל בנימין 6 רחובות
תפוס נעל ב"אבנעלי" - מציאות בהנות המפעל נעלים לכב השפחה. מבחר פחת יצמה ונעלי ספורט, ז'בוטינסקי 107, רמת-גן

ציוד לבניה
א.ב.ב. כל ציוד הבניה איכות, עדות ומחירים ללא מתחרים.
● וילרוס א. ברבלט • מכירה • השכרה • שירות קלה
הירקון 24, בני-ברק טל. 03-706675, 709645

מכתבי תודה למ.מ.ס.י.
מאות מכתבי תודה מתקבלים במשרדנו.
כשירות לציבור אנו נפרסם חלק מהם במדור זה.
שיופיע אחת לשבוע.

לכבוד הנהלת מ.מ.ס.י.
ביום 18.9.85 אחר הצהריים, בהיותי בירושלים נעצרה מכוניתי 258884 ולא יכולתי להדליקה. מאחר והמצבר והמתנע היו בסדר, טלפנתי אליכם והודעתי על התקלה. בעבור פחות מחצי שעה, הופיע המכונאי שלכם, מצא את התקלה - סתימת דלק, ותיקן אותה. לאחר התיקון הגעתי לת"א בשלום.
הנני מוצא חובה נעימה להודות לעובד מועדונכם וביחוד למכונאי על פעולתם המהירה והיעילה.
אני חבר כבר כמה שנים וכ"כ מכוניתי ישנה משנת 69, לא היו לי תקלות רציניות אבל תמיד קיבלתי שרות מהיר, יעיל ואדיב ותודתי נתונה לכם על כך.
מ. פינס
שד' חן 52 ת"א

הנני חבר במועדונכם מיולי 84 ובתאריך 13.5.85, נאלצתי להזדקק לעזרתכם בגלל תקלה שקרתה ברכב. לאחר שהודעתי למשרדכם על התקלה, הגיע אלי תוך זמן סביר ביותר, בעל מקצוע אשר עשה את הכל וכאשר הובדר לו שהרכב צריך גרידה, הודיע לי שהוא ידווח אליכם ועלי לתאם את הגרירה.
התקשרתי וביקשתי גרירה, זו הובטחה לי לשעות הבוקר המוקדמות ואכן רכב החילוץ הגיע בזמן ועשה את העבודה נאמנה.
ברצוני להודות לכם על הטיפול הנהדר בו זכיתי ואודה לך באם תואיל להביע את תודתי למכונאי ולנהג החילוץ אשר עשו עבודה נהדרת ולצערי שכחתי את שמותיהם.
אשמח להמשיך להיות חבר אצלכם.
בכבוד רב
בר-ניר אהרון
כצנלסון 91 גבעתיים

יש לך כרטיס אשראי?
ויזה • ישראכרט • דיינרס
דו"ג 622961/2/3/4
ראתה מנוי!

מ.מ.ס.י. — מכוניות וסיירות בישראל — MEMSI

סן קולור — לאנשים שאוהבים מכוניות
מצא וגזור את 3 מותגי "סן קולור", המתפרסמים היום במדריך לצרכן, הדבק אותם במקום המסומן, שלח את המודעה בצרוף שמך וכתובתך לת.ד. 9402 ת"א (עבור סן קולור) ותקבל לביתך "רותניותי" ללא הגרלה. כל המצרף גם חשבונית על קניית אחד ממוצרי "סן קולור" ישתתף בהגרלה שבועית, בה יוגרל סט של 10 מוצרי "סן קולור". בתום המבצע יוגרל בין כל המשתתפים סוף שבוע זוגי אחד במלון מפואר בארץ.
מבצע פרסים

שני קייטרינג אירגון אירועים ושמחות
גם אצלינו באווירה ביתית מיוחדת
כשר 03-843552, 832965, 836017

אחים שאקי - CATERING
קייטרינג במלון טולאס ומלכות מפוארים. שרותי קייטרינג בכל הארץ. כשר בהשגחת הרבנות ר"ג. המפעל: תובל 26 טל. 264711, 763165

זבולון קייטרינג בע"מ כשר
אספקת כריכים, ארוחות חמות ושירותי קייטרינג למפעלים שונים ברמה גבוהה.
03-712664 בערב 383752, 372922, 709129

קרור בני בע"מ
מקררים ומקפיאים לסופרמרקטים ושירות עצמי. חדרי קרור והקפאה. מקררי גלידה ובקבוקים. שירות האחריות בכל חלקי הארץ. המפעל: באר שבע א. התעשיה עמק שרה. טל. 057-77626/75590

קריאו משה
ייצור חדרי קירור ומקררים, יבוא מקפיאים ומקררים לסופרמרקטים ושירות עצמי.
המפעל חולון: רח' המלאכה 51 טל. 892765-6, 809562

רכב קור
ייצור מקררים ומקפיאים. וחדרי קירור מסחריים לפי הזמנה.
מכירות: ז'בוטינסקי 78 ר"ג 03-723096
המפעל: הירקון 39, ב"ב. 03-794408

סבן נסים ובניו בע"מ
מבצע קרמיקה סוג א' 25,000 ש'
קרמיקה וחרסינה בדגמים, אקסקלוסיביים אמבטיות, כלים סניטריים וברזים
אולם תצוגה: "אמל" 45 ת"א טל. 377659
אולם תצוגה. הצ"ל 21 ת"א טל. 376130

מדרגות איכות בהנהלת סמי
יצור מדרגות בטיב מעולה, לפי דוגמאת הריצוף מטוזאיקה
רח' המנור 50 ח.לון ניכעל 807418 מעון 08-46861

רמו, שרות טכני לציוד בניה ותעשיה בע"מ
שרות תיקונים ותחזוקה של גנרטורים, גנרטורים, כננות
המשביר 16 אזור התעשיה חולון 03-805918

צ.מ.ל. טל. 03-804455/6
במבצע הנחות עד 30% לכל ציוד בנין.

אינגלזינה-1
עגלות היוקרה הסופר אורטופדיות
שנתיים אחריות.
להשיג בחנויות המובחרות
דרוש לראות את הלהיט האחרון של כל העגלות דגם אפולו של אינגלזינה האחת והיחידה עם תריסה המתפרק והמתכבס. העגלה שמובשת בסערה את אירופה ועתה בישראל. היבואן "דאו-דאו" בע"מ טל. 03-733386

ציוד לתינוקות
מבצע קיץ — כסא אוכל איטלקי + חליכון
ריהוט שתינוקות אוהבים
המפעל: גזית 11, אזור התעשיה סגולה פ"ת. טל. 03-900468
תל-אביב, עמק יזרעאל 36 ★ נתניה, החלוצים 6 (ע"י אמד)

יגוני עצים 57
★ פרופילים וציפוי עץ
★ רעפים ועצים לבנין ★ גגות רעפים וחדרי גג
יסודא 4 חולון טל. 808619 - 808609

רמת האינטליגנציה משפיעה על חיי ילדיך בבגרותם
TOMY
חברה בינלאומית המובילה בענף הצעצועים תפתח את מנת המשכל של ילדך על ידי המורה האלקטרוני, בדרך יעילה.
להשיג בכל חנויות הצעצועים.
יבואן - קולומביה סחר בע"מ, ת"א.

פינת קססה
• יבוא • ייצור • שיווק •
★ צעצועים ★ מתנות ★ מוצרי פום ★ הפתעות יום הולדת מבחר ענק ומגוון
רח' סולומון 16, התנה מרכזית ת"א, מכירה בסיטונות קומה 2

הפוטו שלך בע"מ 139
מונטיפיורי 32 ת"א טל. 293649
פיתוח תמונה בחצי מחיר (לא כולל מע"מ)

קבלו רשום ומתימן
קבלני שיפוצים
יבנה את בית חלומותיך על מגרשך תמורת 400 דולר למ"ר כולל תיכנון ופיקוח הנדסי טל. בערב 03-481580

דוד קבלני בניין ושיפוצים
עבודות בניין מכל סוג: גגות, רעפים, חזות, איטום, צבע וכו'. מחירים נוחים. טל. 03-878627, 065-43314

צוות לעניין - מטבחים בהזמנה, גם בצבע מעוקסי, שיפוצים וחומרי אינסטלציה. שינקין 37, גבעתיים, טל. 03-319046

קוסמטיקה
פינת היופי אבן גבירול 63 - כל חברות הקוסמטיקה:
אסתי לאודר, קליניק, לנקום, רובינשטיין, רבלון, אולטימה, אורלן, איור, ג'ירון מונטיל, דיור, R.V.A. 15-25% הנחה.
פתוח מ-7:00 — 19:00 רצוף. מול קולנוע גת.

יופי עד - מכון יופי בהנהלת ארנת גלעדי. כל טיפולי היופי מכף רגל ועד ראש!!! יהודה המכבי 39, תל-אביב. 460886

קורס ספרות וקוסמטיקה
קורסים מקצועיים ברמה גבוהה לספרות
קוסמטיקה ★ אפילציה ★ פדיקור ומניקור
תסרוקות, תספורת, פאן - 1500 ש'
צביעה - 6000 ש' סלסול - 9000 ש'
פסים, גוונים, החלקה - 12,000
המכון הישראלי לספרות וקוסמטיקה
יהודה 4 (פינת דיזנגוף 190) ת"א. טל. 229588, 126066

קייטרינג — בניס כשר
קייטרינג מס' 1 בארץ
במלון פאלאס אולמות מפוארים
טלפונים:
במפעל: 259833 במשרד: 397021

גוד דברה"רוט שרותי-אירוח.
ארגון מסיבות ואירועים, מוניטין ונסיון 20 שנה, השכרת ציוד לארועים. 052-27264/28913

בס"ד - כשר למהדרין. הסכון בהתמנות
קייטרינג הופמן מטבלים ביתיים לכל הטעמים. שירות בכל הארץ 03-766161, 776299 בני-ברק

קייטרינג דבינה, שרותי, ארוח באיכות מעולה. אוכל ביתי ובשר. מחירים הטובים המבל במקום. טל. 052-27386 ויצמן 4 כפר סבא

בר-אילן
חדש! מחלקת קייטרינג ברמה לכל בית
כשר למהדרין
בתוך אוניברסיטת בר-אילן טל. 03-763412

סקאיסן - תרסיס לריענון הסקאי
הפלסטיק חוזר לחיים חדשים והברק נשאר לאורך זמן
סן-קולור

ספקולום ושות' בע"מ
יבוא ושיווק:
• כלים סניטריים
• ברזים ואביזרי אמבטיה • קרמיקה חרסינה
רח' חפץ חיים 9 פ"ת טל': 911703, 917828
א.התעשיה קנולר אלכסנדר ינאי 6 פ"ת

קרמיקה שחפים מבחר של מוצרי קרמיקה ואינסטלציה סניטרית במחירים זולים. טיפול מסור. ז'בוטינסקי 95 קרית-ארית פ"ת 9213718

אינטרסל בע"מ
יבוא ושיווק קרמיקה, חרסינה וכלים סניטריים.
מבצעי מכירה
מחסן המכירה במגרשי התערוכה הישנים - סוף דיזנגוף. התנות ברח' עליית הנוער 23 (פינת כצנלסון) בגבעתיים. טל. 03-321206

בית היוצר
תעשיות קרמיקה בע"מ. מבחר מוצרי קרמיקה בהנחות גדולות סוג ב' עד 70% הנחה
סגולה 2 פ"ת. טל. 907088, 913113

א.ג.א. לבנין
- קרמיקה וכלים סניטריים, רעפים, מרצפות, טרקוטה ולבנים אדומות. ת"א מגרשי התערוכה הישנים טל. 458977

WO 401 תרסיס שימון
לשחרור ברגים תפוסים, כנגד חלודה וקורוזיה.
סן קולור

הרהיטים
א.ש.ד עץ ומספור לנגר החובב

חסוך כסף - יעוץ והדרכה ע"י אנשי מקצוע טל. 03-784411

מבצע חסר תקדים!
חפגש הרהיט הביפראוני
חדרי שינה תוצרת חוץ ב-15 דגמים בלעדיים. כולל ארון 4 דלתות 2 + 2 מ', כוננית ווית. ללא מורור. 2 שידות, טואלט ומראה
הריסטל 3 חלקים 1,390,000 ש' בלבד
פתוח בכל מוצאי שבת
מפגש הרהיט חולון
שד' קוגל 45 טל. 03-847891 (מול קולנוע דינה בחניון)
בימי חול מ-09.00-13.00 16.00-20.00

מזנון — קונים רק "שבב"
הקו של שבב
אפשר לסמוך עליו
המפעל: רח' עמל 54 ק. אריה פתח-תקוה, טל. 03-9232537.

רהיטי מטלון
עבודה עצמית
פינות אוכל
מטלון 24 ת"א
835883, 829292

רהיטי איש רח' העבודה 27 אזור התעשיה בת-ים 590849
עוז סלונים. מכירה לחדרים ובשיטות. חדרי-שינה, חדרי-נוער מזנונים, פינות-אוכל.

מץ טלויזיה עם מוח
מידע עדכני באמצעות הטלויזיה שלך.

לוח טיסות | ספורט | מטבע חוץ | קולנוע | רדיו היום | עיקר החדשות

למץ יש מוח של גאון
כשאתה קונה טלויזיה של מץ, אתה מקבל לא רק טלויזיה גרמנית מעולה שחושקעו בה ידע רב, מחשבה עמוקה וטכנולוגיה מתקדמת. כשאתה קונה טלויזיה של מץ אתה מקבל גם אחריות, אמינות ואיכות. אבל זה עוד לא הכל: כשאתה קונה טלויזיה צבעונית "14, "16, "20, "22, "27 של מץ אתה מקבל גם "מוח". כן, לטלויזיה של מץ יש "מוח". ולא סתם מוח, אלא מוח של גאון.

יש לך שאלה! תפעיל את המוח
מוח — שירות תקשורתי חדש לציבור הרחב.
מוח — רעיון חדש ההופך את הטלויזיה הביתית שלך למקור של מידע בתחומים שונים.
כן, בלחיצת כפתור וציוד מתאים (מפענח) ולא יקר — יכול כל בעל מכשיר טלויזיה בישראל לקבל, בכל שעות השידור של הטלויזיה הלימודית והכללית, מידע שוטף כמעט על כל נושא: עיקר החדשות, מבזקים, לוח רכבות, תוצאות מפעל הפיס, לוטו וטוטו, תחזית מזג האויר, לוח טיסות, תכניות רדיו וטלויזיה, שערי מטייח, תרבות ובידור, הודעות משרדי הממשלה, שרותי חירום, כתוביות לחרשים, שירות לתיירים, שעורי מתמטיקה, הבנת הנקרא, בקרת שעורים, פרשת השבוע, חינוך מיוחד לילדים, מגזין לבית ולמשפחה, שעשועונים לילדים ועוד ועוד.

ועכשיו מץ עם מוח וב-24 תשלומים
לבעלי כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט כן, מבצע כזה עוד לא היה למץ. קנה טלויזיה צבעונית מץ עם מוח ושלם ב-24 תשלומים שקליים שוים וקבועים. קנה היום טלויזיה עם מוח ושלם במשך שנתיים (24 תשלומים). אם אינכם בעלי כרטיסי אשראי אנא מלאו התלוש חרצ"ב ואנו נפנה אליכם בהקדם.
פרטים נוספים והדגמה במרכז מץ, רח' מודיעין 19 בני ברק. טל. 03-799114

לכבוד מץ, ת.ד. 913 בני ברק 51108
אני מעוניין לרכוש טלויזיה מץ עם מוח.
אבקשכם לשלוח את נציגכם לביתי ללא כל התחייבות מצידי.
שם: ______
כתובת: ______
טל.: ______ טל. בעבודה: ______

מץ החברה היחידה היכולה להרכיב מוח על כל טלויזיה.

מץ Metz

מדריך לצרכן (משוב) — דף חדש בעסקים

משרד ראשי: "חגים" ת"א, דיזנגוף סנטר יח' 768A טל. 03-298946

נגריית חמד מטבחים
חדרי-שינה ארונות קיר
רח' גלוטב 26 ת"א טל. 374237.
סניפים: ירושלים רח' שלומציון המלכה 20 טל. 02-249889
נתניה, רח' הנוטע 1 טל. 053-27241.

גרניט ושיש למטבחים "איגור"
מומחים למטבחים בלבד
אחריות מגזילות מים
קיבוץ גלויות 116 ת"א (ליד בית ברנר) טל. 829561, 958612

אלינקו בע"מ
המרכז לריהוט מסוגנן
רח' הרצל 121, ת"א
טל. 03-836767, 811961, 811945

בן טל - יצרני ריהוט כפרי מודרני - מגוון מבחר מרשים של כל פריטי הריהוט לבית מעץ גושני מלא ובמחיר סביר.
תצוגה - א. התעשיה החדש ראשל"צ (ליד גלי) 03-377511

שמרת הזורע - ריהוט לאורך זמן
הצעת השבוע: 25% הנחה במזומן
על כל מוצרי שמרת הזורע
ת"א - רח' המלך ג'ורג' 67 לב דיזנגוף 03-283169-0
ירושלים - רח' שלומציון המלכה 16 טל. 02-225269,225270

"עידן" מבצע! **כורסאות טלויזיה**
המפעל: המלאכה 12 אור-יהודה טל. 359407

רהיטי גולן קיבוץ שער הגולן
ברנרשוב 58 ת"א 03-290002
נורדאו 4 חיפה 04-662248
חב' "יובלי" ירושלים 02-721863

הנחות ענק ברהיטי מס

סגב רהיטים — תכנון ועצוב פנים לריהוט כללי
אולמי תצוגה: בן יהודה 124 ת"א טל. 03-235005
המפעל: אליהו איתן 3, אזור התעשיה, ראשל"צ 03-957293

Campool מבצע השבוע — סט של ספות מוני פרטל 975,000 ש' עם אפשרות לפוסה זוגית.
התאורגנות יצרני רהיטים.
בני-ברק: ז'בוטינסקי 9 טל. 03-791131
פתוח: ימי חול 9:00-20:00, יום ו' 9:00-13:00, מוצ"ש: עם צאת השבת עד 22:00.

הנחות עד 50% — סלוני נחת ק. אריה פ"ת טל. 9230138
צומת נחת ק. אריה השבוע גם פתוח רצוף בכל ימות השבוע ובמוצאי-שבת.

אלנקל — יבואן מס' 1 של ריהוט מסוגנן
ת"א - רח' שלבים 8 - טל. 03-827949 בלומפילד
ירושלים - רח' שלומציון המלכה 9 02-222196

רהיטי "ורדי" — ייצור ושיווק ריהוט סלוני, מזנונים, חדרי-שינה, משכבים ומרוצות-קיר לפי הזמנה
הרצל 154 ת"א טל. 825768

מרפדיית כחן — סלונים מעץ בוק, ספוג כחול, מבחר בדים.
הצעת השבוע - סלון 850,000 ש'
ת"א בבנבנישתי 14 פינת שלמה 69 טל. 828164 829956

לב-און לביא יבוא רהיטים — המבחר העשיר והמגוון של פאר התפארת אירופה, איכות עיליות, גימור מושלם. פתוח גם במוצ"ש.
רח' גוגן 10 א. התעשיה פ"ת (מאחורי סופרגז) 9223214

מחסן לנגר תחובב — לבידים, פורמייקה, פלטין, פירזול ועוד... חיתוך ויעוץ במקום. א. התעשיה רחובות דרך יבנה ביונן 3 (מול מדפסות)

hadar ריהוט נחשי!
ייצור ושיווק חדרי ילדים ונוער בשיטה מודולרית עם עיצוב "תרסיש" בלעדי
להשיג בסוכנויות "הדר"

תלבושת — "רהיטי ילדים ונוער"
הארונות של כל גיל
הם הטובים ביותר!
חומרי גלם מעולים, עיצוב סקנדינבי.
גימור מושלם. אספקה מיידית!
ניתן לקבל אינפורמציה מזויקה בטל. 226043, דיוונגן 201, 327817.

רהיטי גן ומרפסת של "קל-נוח" ידועים בטיבם ובאיכותם
יש לך קל-נוח!
אין לך דאגות. נמצרה בעיית החלודה.
רהיטי גינה מאלומיניום עם אחריות
לבתי מלון ומסעדות מחירים מיוחדים. 03 251605, 256903, 262817

אחים אלעזר
ייצור ושיווק ריהוט לגן ולמרפסת מהיצרן לצרכן.
ניתן לחשיג ריהוט-גן בציפוי אבן כהגנה מפני חלודה.
10% הנחה למביא מודעה זו.
דרך השרון 87 טל. 373906 ת"א

רהיטי נוי קפיטול
ריהוט יוקרה למרפסת וגן
מכירת סוף העונה
ייצור יבוא ושיווק
תצוגה מרהיבה של
★ נדנדות
★ מיטות שיזוף
★ כסאות נוח
ועוד עשרות מוצרים
עמידים בכל תנאי מזג האויר.
ייחודי! ריהוט לבתי מלון.

רהיטי דפנה המומחים לייצור ושיווק של ריהוט מתקפל
כסאות נוח, שולחנות פורמייקה לסוגיהם, שולחנות וכסאות מתקפלים. רהיטים לחברות קייטרינג. כסאות לסוגיהם.
שנתיים אחריות.
דרך סלמה 38 טל. 03-822631, 825810

נתיב בע"מ — אגזוזים תיעוריות לכל סוגי הרכב. יצרן: מפעלי מתכת מנחמות. הסוכנות הבלעדית: המסגר 60 ת"א טל. 335531

סופר אגזוז — "המגל'ד שתמך חובי למקצוע" ידיעות אחרונות 24.7.85 טל. 332462

דני - מסלר שום בע"מ
הרכבת אגזוזים עבודות מיוחדות
מכונות כיפוף ★ לכל המכוניות
ת"א, רח' הנציב 7 טל. 338751

מערכת הגנה אוטומטית לרכב AUTO SAFE
מנעלת אוטומטית לחלוטין עם היציאה מהרכב. אין שום "זוהקות שווא". מגינה באופן מוחלט על הרכב וחבולתו.
אוטו-סייף רח' מסד 7 ת"א טל. 03-338828

אדלר את אדלר דרוש מערכת אוטומטית אדלר. סוכנים מורשים בכל הארץ. מבצע השבוע!
"אבירי איציק" רח' יפו 117 חיפה 04-521420

מבדק
בדיקות רכב לפני קניה + אחריות לחצי שנה רישוי שנתי לכל סוגי הרכב כיוון ותיקוני מרוצה. 7 דקות מצומת ת"א. הצוות החותך והמנוסה ביותר בארץ.
א. התעשיה הרצליה 052-559159

במכון הדרום בדיקות קניה לכל סוגי הרכב ע"י מכשור חדיש ואמין לבעלי מקצוע מעולים. רישוי שנתי + מוקדמות. בסניפנו: יפו, רחובות וס"ת.

אחים לוי — סוכנות פורד גבעתיים. מכירת רכב חדש מוסך שרות ומורשה מטעם פורד. כל השרותים ניתנים במקום. תנועת ישראל 7 מרב"י "לאכה גבעתיים טל. 318011/2

סובארו חולון
מורשה יפנאוטו
★ מבצע - לשיפוצי מנוע!
ח' תמנע 1, א. התעשיה חולון, טל. 03-802051

מוסכי אלוני בע"מ ב"ב SUBARU
רחוב ברוך הירש 20 בני ברק. טל. 783924 - 785133

אפולו 85 בע"מ שירות ותיקונים למזגני אוויר למכוניות, משאיות, טרקטורים וציוד מיכני כבד. מכולות קירור כולל שירות שדה. רח' הנגר, א. התעשיה חולון 03-809620

אקלימור טל. 03-331466
מזגני אוויר לכל סוגי המכוניות, ל-ב.מ.וו. יחידות אורגינליות.

א. שדה קירור — מנחם התחנה 28 באר-שבע טל. 057-33440

אוטו קור רח' סגולה פ"ת טל. 909825

קיש קור — מזגנים למכוניות, משאיות, טרקטורים, ציוד מיוחד, מקפי קירור בהובלה, שירות כולל שירות שדה. מפרץ חיפה 04-725890,722619

בר-קור מיזוג אוויר לרכב.
התקנה ושירות עם מכשיר מתוחכם. התקנה מיוחדת לסיאט איביזה. אחריות לשנתיים.
ת"א - סלמה 38 (בסימטה מול תחנת הדלק) טל. 03-829358

פילקר מיזוג אוויר לרכב טל. 9229335

אבינרי מצברים לכל סוגי הרכב.
יצחק שדה 2, טל. 03-373830 צומת "מעריב"

מצברי לירן רח' תשלוה 3 פ"ת (מאחורי מחסן סופרגז) טל. 9227049, 9233016
מכירת בסיטונאות וליחידים. תקנייה הטובה לכל סוגי המצברים תוצרת הארץ וחו"ל: וולקו, VOLTA, ATDO, נוגה, VARTA.

שירותי רכב הרצליה-רמת-השרון בהנהלת יאיר שפילמן.
סוכנות אזורית מורשית למכוניות ולאופנועים.
סוקולוב 93 רמה"ש (ע"י קולנוע כוכב) 03-490683

פוליצר את ארוגי — שיווק שמנים לסיכה ותעשיה עד 45% הנחה. מחירי המחירונים. הנחות גדולות!
איתודית 291251 קוד 838, משרד 03-9227145

מוסך שרם ★ מבון מיוחד לתיקון והחלפה אגזוזים ורדיאטורים ★ פחחות צבע
רח' סלמה 16 יפו-ת"א 03-826974

מוסך משה כהן פחחות וצבע לכל סוגי הרכב. מוסך מורשה ותבר איגוד המוסכים. אצלנו תקבל עבודה מקצועית ואמינה. תנאי אשראי עד 30 יום.
רח' המסגר 20. בלבל הרווחה 03-384629

צמיגי המגדל
מגדל שלום, חניון בית הרכב מרתף ג', חניה חינם. טל. 03-656611
★ צמיגים רדיאלים מכל הסוגים כולל חתך 60
★ צמיגים משומשים באחריות ל-40,000 ק"מ
★ התמחות מיוחדת באיזון גלגלים
★ מקבלים כל כרטיסי האשראי
★ תיקון תקרים

צמיג ותקר
קרליבך 10 תחנת דלק טל' 03-262848
צמיגי אונו (שמעוני) תחנת דלק פז
★ איזון גלגלים ★ מכירת צמיגים
★ תיקון תקרים ★ תיקוני דרך
טל. 03-348669

אחים שושן מומחים לפחחות וגגות רעפים
ראשל"צ אזור התעשיה רמת-אליהו 03-9610148

מוריה יצרני שטיחים בעבודת יד
מבצע! מחירים מוזלים בחנות המפעל! דיזנגוף סנטר ת"א טל. 288391

מחסן שטיחים מרכזי — שטיחים מקיר לקיר. דלג על פער התיווך. חשמונאים 14 בני-ברק. טל. 5-797197

ריצוף פלסטי, שטיחים וטפטים יבוא שיווק וביצוע **טפטים יהודה** מגרשוב 48, 54 ת"א טל. 296051

שיש — מפעלי שנהב וגרניט בע"מ
יבוא, עיבוד ושיווק שיש וגרניט למטבחים באיכות מעולה ובמחירים זולים.
המפעל: שנקר 18 קרית-אריה פתח-תקווה 03-9227478

מבון רישוי חפר בדיקות קניה לכל סוגי הרכב. מבחן רישוי שנתי לכל סוגי רכב. א. התעשיה עמק חפר 053-59418, 33508

רכב ישראלי בע"מ - מוסך מרכזי. חלפים חדשים ומשומשים באחריות. מכירת מכוניות חדשות ומשומשות באחריות.
יפו שד' בן צבי 33 טל. 825718, 836246

רדיאטורסן — אופי מריו, נגד לרדיאטור מונע קפיאת המים בחורף ורתיחתם בקיץ.

צמורת — בצמורת חלפים הכל מתאים!
שירות חלפים חדשים ומשומשים למכוניות אמריקאיות.
חלקי פח 276376 טיבוני 334522

מוטיק חלקים — מיבוא מנועים, גיריס — H.M.F. של ממוני, המלאכה 51 א.ת. חולון. טל. 03-806962. והמכלולים שונים למשאיות ומרכזים.

שלדג - ייצור ושיווק וגגזי בילות (רדמים) לרכב כבד (וסל). רח' הזורע 7 פינת החמר. א. התעשיה חולון טל. 892805

אפולו 85 בע"מ שירות חשמל לכל סוגי רכב. תיקונים בשיטה אלקטרונית ע"י מכשור אלקטרוני. מכשירים מורשים מטעם משרד התחבורה. הנגר 4 א. התעשיה חולון 809620

מוסך "איטלאנו"
מומחים לתיקוני פיאט ואוטוביאנקי
מורשים לסיווג כל תיקוני הרכב.
ברנר הירש 23 בני ברק טל. 03-766239

נגריית אב-רחיט יוסף מאירי
משחזר רהיטים
● ריהוט ספרדי עתיק ומודרני
● חדרי שינה מזנונים ויטרינות
רח' קיבוץ גלויות 13 יפו 827438

ו.י.ח.ן אביזרים, כיסויים ומערכות קול למכוניות ת"א, דרך פ"ת 70 טל. 377395

קולורדו כיסויים בע"מ
★ ייצור ושיווק ציפויים למכוניות ★ אביזרים לרכב ★ ריפודים, ציפויי מושבים, פרוות וספוג, כיסויים חיצוניים, התקנות רדיו.
אזעקות, וילונות ואחריות וקודמים לרכב. ★ הזמנות מיוחדות לפי דרישות הלקוח ★ שירות אדיב מהיר ומסור
אצלנו תמצא כיסוי מלא ל-מכונית שלך המפעל ואולם התצוגה רח' יצחק אלחנן 10, ת"א טל. 03-655178

"**זאגבי בוטיק לרכב**" - יבוא אביזרים, רדיו-טייפ, אזעקות, רמקולים, מגברים, אלטרנטורים, טרטורים ואנטנות, צוות מסודר + חילוף. הרצל 1 פנ"ים 03-366440

רדיו מילאנו
רדיו-טייפ, אזעקות ואביזרים לכל סוגי הרכב.
רק אצלנו -
למכוניות אאודי, V.W.
אביזרים אורגינליים תוצרת גרמניה.
הנהגות פז שדרות רוקח טל. 03-453743
אבן גבירול 184 תל-אביב

הכנסו לנטלי בלינצ'ס בדיזנגוף סנטר.

המקום האינטימי והנעים, הארוח הלבבי, המוסיקה העדינה ברקע, כל אלה ישרו עליכם אווירה נינוחה לקראת ההנאה הצפויה לכם ריש ממה ליהנות.

התחילו קודם במרק, המלצרית החביבה תמליץ וראי על מרק הבצל המוקרם, טעמו עדין וריבועי הלחם הקלויים משלימים את ההנאה. שתו אותו לאט ובינתיים תכננו את המהלך הבא. במה לבחור - מלוח או מתוק? המבחר גדול והפיתויים רבים.

אם תחליטו מלוח, הרי תוכל לבחור בין בלינצ'ס בולגרי או פורטוגזי, וינאי או נורדי, יווני או סיני, לכל אחד המרכיבים המיוחדים שלו. בעצם למה לא בלינצ'ס תרד או שום, או אולי בלינצ'ס א-לה מילאנו. אם הדיאטה לא בראש שלך, קח דווקא בלינצ'ס א-לה נורמנדי כחמאה מותכת עם אגוזים קלויים וכציפויי קשקבל.

אם בא לך משהו שונה, תוכל תמיד להזמין מתוך מבחר של פירושקי, אומלטים או סלטים טעימים להפליא.

כעת נניח שוונתך מעוניינת דווקא במתוק. כאן הבחירה לא פחות קשה. בלינצ'ס רוקוקו, מיורקה, פורטו ריקו, קרפ סוזט, קרפ ויולט, קרפ רוברטה, קרפ הורטנז ועוד ועוד - כיד הדמיון הטובה של השף.

חפוס יוזמה ועזור לה להחליט על... נטלי - קרם וניל, אגוזים, צימוקים, קצפת ובנוסף מרקחי גלידה במבחר טעמים וגודל.

סיימו בקפה או משקה קל וההפתעה תבוא בסוף. כל הבילוי עלה לשניכם בסביבות 15 ש"ח בלבד.

אל תשכח לספר למלצרית שבאת בגלל הכתבה בעתון ותקבל גם 15% הנחה, אתה יכול להשאיר לה חלק מזה כטים. תאמין לי - מגיע לה.

כדי להגיע בקלות לנטלי, הכנסו לדיזנגוף סנטר בשער 4 ליד בנק לאומי או בשער 6 מרחוב המלך ג'ורג', עלו במדרגות הנעות לקומת השניה, המסעדה ממוקמת בדיוק מעל ל"בורגר-ראנץ'". במורה ויצאתם מבתי הקולנוע לב 1 או 2, עליכם לחלוף על פני הביגל גאש ומול הגלידריה.

לסיכום, עליכם לדעת כי למרות התדמית שרכש לו הסנטר כי הוא "הולך לישון עם התרנגולים" - "יארחו אתכם ב"נטלי בלינצ'ס" יום יום משעה עשר בבוקר עם ארוחת בוקר דשנה וטעימה ועד שעה חצות (למעט ערב שבת ויום שבת בבוקר).

מדריך לצרכן (משוב) — דף חדש בעסקים

סניף אזור השרון - טל. 052-447371

ששון — המבחר הגדול בארץ. גרניט ושיש למטבחים. אחריות ל-5 שנים, אדיבות, אמינות, מהירות.
נחלת יצחק 58 ת"א טל. 216367, 269937

סלע שיש - יבוא ושיווק גרניט למפעלים. מתקבלות עבודות ציפוי וריצוף גרניט. שיש למטבחים ולריצוף
רח' גוטין 65 קרית אריה פ"ת 03-9233029

שיש חן (המנצח בע"מ) ייצור ושיווק שיש למטבחים בסטנדרט גבוה ובמחיר הוגן. אחריות ל-5 שנים. עבודות מיוחדות לפי הזמנה.
פ"ת א. התעשיה סגולה 03-916991, 900003

א.א. שיש ("יבהט")
גרניט שיש למטבחים באיכות מעולה
• אפשרות לתשלומים
יפו, שמעון הצדיק 20, טל. 03-823508

שעונים
כל בו שעון - שעונים, מחשבים, טלפונים
ת"א, אלנבי 122 טל. 621160

תכשיטים
תכשיטי מלכת חיים,
מרווין שעונים, שבלייה שעונים. טוכנות בלעדית.
אלנבי 94 חנות טל. 03-612598. מפעל טל. 03-280813

תכשיטי שרגא חנות ובית מלאכה לתכשיטים עדינים. מבחר עשיר במיוחד של טבעות נישואין בדוגמאות חדישות
רח' דיזנגוף 102 ת"א טל. 238391

תמונות ומסגרות
וייס - מסגרות לתמונות, פוסטרים ת"א, המלך ג'ורג' 68 טל. 283677

תנורי בישול ואפייה
Metz תנורים אפיית TURBO
טל. מפעל 052-558624

תריסים
תריסים - ויטרינות ANOLOK - הזכוכית
ב-3 תשלומים ללא ריבית והצמדה
תריסי המהדר בע"מ
רח' שונצינו 9 ת"א (ליד רח' המסגר) טל. 332887, 03-330508

השרון

א אופנים
ב-"כל-נוע" הכל תחת קורת גג אחת - זוגני "פגיר", "ראלי", "מוטובקאן", "בוטקיה", צאם קרוס. מחיר מבצע ואחריות מלאה. סוקולוב 57 רמה"ש 03-488613

אחזקה
ש.א.נ.א. 1984 בע"מ שמירה, אבטחה, נקיון, אחזקה. פינוי אשפה, הספקת פועלים לכל מטרה, באחריות מלאה. מוניטין של שנים. ויצמן 97 כפר-סבא 052-28878

אינסטלציה
"שגיא" שירותי ביוב, תוקעת בורות שופכין ופתיחת סתימות שירות 24 שעות.
טל. לילה — 03-794926 משרד: 03-794141, 793007, 798674

לוי דוד, קבלן לעבודות אינסטלציה וביוב לבתים משותפים וקוטגים. צוות מומחים, שירות מהיר ואדיב אחריות מלאה. העירית 5, נוף-ים 052-78715

ביטוח
ברוש גוטמן - ביטוחים
חוף השרון, דרך השרון 92 052-23858

בלוקים ייצור
חב' מיישון בע"מ ייצור ושיווק בלוקים לבניה. טייבת א. התעשיה המערבי. מפעל יחיד גרמני בארץ עם תו תקן. 40400, 052-61076, 24 שעות ביממה.

בשר מוצרים
פיקנטי נקניקים וסלטים
מחירי בית התרוש. רח' הבנים 13 הוד השרון

בתי אבות
"נת מלים למהלות זינה כפר-מלל ליד כ"ש "יד אסא" בהנהלה חדשה ובפיקוח משרד הבריאות. השגחה רפואית, פיזיותרפיה, ריפוי עיסוק. 052-22254

בית אבות רעננה - מקום מרכזי ושלו. טיפול אישי ומסור בסביבה ביתית, חדרים לשניים (כחדרי שירותים צמודים) ו.ד. ירושלם 39 רעננה 052-22031

ג גינון
"**משתלת שי"** - שתילים מכל הזני עומדין והדרכה באיכות מעולה. קונים במשתלת "שי" מושב מרת טל. 052-63198, 63162, 63666

רומנו יהודה משתלת פרחים. רכו וטפוח צמחים וגינון. ניתן להשיג, שתילי גינה. משתלת נוה הדסה ע"י כפר יצחק טל. 053-28247, 99268

ה הדברת מזיקים
צוות להדברת כל סוגי המזיקים
★ פולש ונקיון ★ השכרת מכונות לפוליש
★ מכירת חומרים לפוליש ★
052-555772 מדביר מוסמך, רשיון משרד הבריאות מס' 366

הובלות
המשגל הוד השרון, שרות עם חיוך. הובלות ושירותים והובלות ארוכות הדירה במחירים הולכים כולל ביטוח 052-23471

הלבשה
הבזר הגדול הלבשה לכל המשפחה. ויצמן 89 כפר סבא

"**סן-פר**" בית האופנה לגבר האקסקלוסיבי. מבחר מגוון ממיטב היצרנים ויצמן 32 כפר סבא 052-32580

וילונות
וילונות הנרי - דקורטור אומן וסטילד 59 כפר-סבא טל. 052-441817 בית העסק המובחר 1986. תצוגה ולונות מתמדת - ביום במחיר היבואן. וילונות מוכנים בכל המידות להרכבה עצמית.

ח חשמל תיקונים
א. אלקטרוניקה - תיקון, ו.ד. וידאו, שירותי בית 24 שעות ביממה. תיקוני מוצרות שטראוס, טלפונים ומכשירים שונים. הבנים 12 הוד השרון טל. 052-457408

ט טרקטורים - תיוון

גן שדה ומשק בע"מ מושב ינוב 053-88561, 85753

מ מדרגות ומעקים
ייצור והרכבת מעקות ומדרגות פנים מעץ. עמודים מפותלים בדגמים בלעדיים וחרוטים. מדרגות לוליניות מעץ מעובה ולפי דרישה. תוספות מיוחדות למעקה. ייעוץ אדריכלי ופתרונות. אספקה מהירה באיכות ובמחיר.
שרק "הדר" נותן.
המפעל: הוד השרון (גיל עמל) רח' המעגל 50 052-440727

מוצרי חשמל
אלקטרו'קול הנקין 2 רעננה, 052-34342 מרכז מוצרי חשמל וידאו, ע.ז מעבדת שרות לווידאו וע.ז צבעוני אחוזה 41 רעננה 052-23144

אבי מחסן סחורות יבוא ספיצי A.S.G. קריסטל, פאר, רנקו, לינדה, קונסטרוקטה, והר, סימוס, בוש ואחרים. אמינות ומחירים הוגנים. אוסטרובסקי 11 פינת רמב"ם רעננה 052-35219

אסתר בלוך - חנות חשמל ואלקטרוניקה כל מוצר חשמלי מקטן ועד גדול - אצלנו. מבצע! ★ מקדרי אמקור במחיר מיוחד ובתשלומים ★ מוצרי חורף במחירים נמוכים
רח' אחוזה 108 רעננה טל. 052-23444

רשת חשמל מוצרי חשמל ביתיים
"אמקור" "אלקטרה" "זהר" "קריסטל" וכו'
ויצמן 76 כפר סבא טל. 052-33055

מטבחים
מטבחי דין ארכיטקטורה ייצור שיווק
סוקולוב 89 רמת-השרון טל. 03-491689

מסעדות
מסעדת "אבו-סעיד"
מאכלים מזרחיים הזמנות למסיבות האירועים הרקון 15 ר"ג 267583, הרצליה, מרכז מסחרי,
נווה אמירים 052-559252

מסעדת הכפרי השמיני
הרצליה פיתוח טל. 052-78586

אחמד את סלים מסעדת דגים מאכלים. תחנת פז רונית, כביש החוף הרצליה טל. 052-551725

מסעדת אל-ואזיר בהנהלת: מתי ואיציק
★ מבחר סלטים ★ ממולאים ותבשילים בתנור ★ גריל פחמים ★ דגים.
הרצליה, רח' נורדאו 5 טל. 052-78850
ביום שישי בערב זמר אורח. חניה בשפע

אל שיח דיב - מסעדה, מאכלים מהכפר
מחמר, מנסף בדואי, מחלוטה, מזטים, בשר על האש ודגי-ים על הכף-ביפק
דרך חיפה, תחנת דלק בלילות 052-558809

נעליים
"**נעלי שיא"** ★ נשים ★ גברים ★ ילדים "ורזיו" "מגה ג'ירוטוי" "ניטרודי" "ששון" וכו' ויצמן 138 כפר סבא (מול בית הכנסת הגדול)

צמר
צמר פרדי - שגשון של חנות על צמרים: פולגת, חסידה, ויטלגו. מיוחד לתושבי הוד השרון וגם לך גבירתי שבאה מרחוק 10% הנחה במקום. על קנית מעל 30,000 ש' תקבלי תלוש הנחה נוסף לעוד 10% (בתוקף לפי תנאי המבצע) הוראות סריגה במקום. שרות אדיב ומהיר.
דרך השרון 54 הוד השרון (מול הדואר)

צ צילום
סטודיו מנשה - צילומי וידאו לאירועים הרצליה, סוקולוב 31 טל. 052-88170

ק קוסמטיקה
FAME AFTER SHAVE שילהיב כל גבר..
להשיג בכל חנויות תמרוקים.
א. עטר ושות' תמרוקים בע"מ — A.Attar
מבחר מוצרי איפור ומוצרים לטיפוח תיופי
טל. 052-35163

ר רהיטים
רהיטי האחים — מעמד. הרהיטים שמחזיקים מעמד. השבוע במבצע! מוצרי מבחר ובזמן ריבית והצמדה ב-4 תשלומים שקלים שווים ללא ריבית. הנחות גדולות על מזומן. דרך השרון 94 הוד השרון 052-29839

"**יור אינטריור** מעצבת ההיטים בנתניה. רהיטי יוקר - במבצע! א. התעשיה נתניה. (מול הבנק הבינלאומי) טל. 053-37428

פורמה FORMA ייצור ושווק רהיטים בע"מ
ריהוט יוקרתי
תצוגה 1: מדינת היהודים 60, הרצליה פיתוח 052-558522
תצוגה 2: משכית 8 א. התעשיה הרצליה 052-559707
מפעל: החשלים 9, הרצליה פיתוח 052-559636

דקורום עבודות עץ טל. 053-88577

רכב אביזרים
בית הרדיו הרצליה הכל לרכב
הרצליה בן-גוריון 22 052-543538

רכב חלפים
תחליף בע"מ
יבוא מחו"ל חלקים משומשים חלקי פח ומכני רכושל.
א. התעשיה נתניה 053-32968

רכב מזגנים
אלסקה מיזוג אוויר לרכב אלסקה. שירות והתקנה לכל סוגי הרכב. א. התעשיה נתניה טל. 053-39283

ביתן המזגנים רכב בתחנת הדלק "דלק" מול הכפר הירוק הוגו טל. 03-490734

רכב מצברים
מצברי אטלס מפעל.
א. תעשיה אשדוד 055-23425
מחסן הרצליה: משכית 5 א. תעשיה טל. 052-557573
מחסן חדרה: טל. 063-33611

רכב סוכנויות
SEAT ★ מכוניות בנג'ו
הוד השרון, דרך השרון 35, טל. 052-455857

ש שטיחים
שטיחי דוד - רעננה, רח' אחוזה 175 טל. 052-445459

שיש
אומן ריהוט משיש וגרניט
+ שיש וגרניט למטבחים וחדרי אמבטיה
א. תעשיה נוה מגן, רמת-השרון.
המפעל: 03-478422, מעון 052-87623, 053-58603

גטניו - שיש למטבחים.
בלעדי בישראל קנטים בכיור לאטימה מוחלטת
הרצליה אזור התעשיה טל. 052-559065 כדאי לבוא!!!

שיש אביטל בע"מ יבוא ושיווק שיש וגרניט למפעלים.
ביצוע עבודות שיש למטבחים וריצוף.
אזור התעשיה נתניה טל. 053-28152

שיש מגדיאל בע"מ ציפוי חדרי מדרגות.
גרניט ושיש למטבחים, מרצפות שיש 30 x 60.
א. תעשיה מגדיאל 052-27841 מעון: 23603, 053-37547

מפעלי אבן ושיש בע"מ שיש וגרניט למטבחים.
יבואני שיש וגרניט וציפוי חדרי מדרגות. מהיצרן לצרכן.
א. התעשיה הרצליה. רח' הסדנאות 052-557810

שיש כפיר מפעל לכל עבודות שיש.
אחריות מלאה, מחירים נוחים.
מעון כ"ס א. התעשיה ב' טל. 052-844282, 33556

בן ישי ישראל "עולמית"
+ גרניט ושיש למטבחים במבחר גוונים קנטים לפי הזמנה - חיתוך מרצפות
ביצוע מעולה מחירים נוחים
אזור התעשיה הרצליה, רח' יד חרוצים טל. 052-554831

ב.וינקלר ובניו בע"מ תעשיות שיש ומצבות.
ביצוע מעולה טל. 053-24710
המפעל: נתניה א. התעשיה. המשרד: נתניה, רח' הרצל 62

ת תיירות פנים - השכרת רכב
תור נע בע"מ נופש + טיסות פנים והשכרת רכב
בן-גוריון 14 הרצליה טל. 052-544131, 052-845575

תקליטים
פס-קול - תקליטים קסטות סרטי וידאו. רח' סוקולוב 3 כפר-סבא טל. 052-442034. בית העסק המובחר 1986.

חיפה

אולמי שמחות
היכל צידון טל. 915777, עכו
בהנהלת נג'יר אברהם, לימים פנויים עד סוף פברואר 86 חתונות ובר מצוות 14,000 ש' כולל מע"מ.
מי שעושה חשבון - חוגג בהיכל צידון.

אולמי גיל חיפה אלכס את שמעון.
פעם אחת מתחתנים בהיכל מרחיב ביופיו, מאכלי שף, אדיבות, שירות, עוד ועוד. מבצע חסר תקדים לחודשים נובמבר, דצמבר, ינואר - שמלת כלה מתנה.
הרצל 41 טל. 04-668686

מסעדת גן רימון
מסיבות גן נמלאות, אירוח עד 550 מקומות.
שדרות הברושים 10 טל. 81392 הר הכרמל

הובלות
אביגדור הובלות רהיטים החברה הוותיקה והאמינה. תעביר את כל רהיטיך לכל חלקי הארץ באחריות ובביטוח מלא.
רח' ורד 8 ק. מוצקין טל. 705769 בבית: 724964

זכוכיות ומראות
זכוכית 2000 העסק הנבחר 84' לזכוכית בחוזה ובקירות, כל סוגי הזכוכית, ויטראז'ים, דלתות ביטחון.
ס. חוסה חלוני התעשיה 19 04-722974, 720926

כלי-מיטה
ישראלי - המרכז לייצור שמיכות פוך אווזים, חידוש ושיפוץ שמיכות פוך וכריות
רח' החלוץ 68 חיפה (מול קולנוע רון) טל. 04-643134

מוסכים
מוסך סלאם בטול ובניו.
חברות ובעלי עסקים גדולים מטפלים ברכבם אצלנו! שאל ותיווכח! מחירינו זולים, עבודתנו מעולה.
צוותינו קבוע ובעל ניסיון של 30 שנה. וזאת קטנה: שעת עבודה 24% פחות ממחיר שעת עבודה. שעות העבודה: 8:00-14:30. מתחיל מוסך ימינה אחרי הצומת החדשה.
רח' המוסכים 32 טל. 722509

מרצפות ומדרגות
נמליט בע"מ. מרצפות, מדרגות - פוניטיר של 61 שנה.
העסק המצטיין והנבחר. יעוץ חינם.
אולמי תצוגה ברחבי הארץ. המפעל: מפרץ חיפה 04-740231

רכב - אביזרים
רד-אר - מכירה, הרכבה ושירות רדיו, טייפים, אזעקות, רמקולים ואנטנות למכוניות. מעבדת תיקונים באחריות קיבוץ גלויות 112 טל. 04-642411

מה חדש?

בתחום הצילום האמנותי?

"מועדון הצילום" חוויה לחובבי צילום עירום.

"רעיון נהדר, יישר כוח, הגיע הזמן שיפתח מועדון כזה, כל הכבוד, סוף כל סוף מועדון לצילום עירום". אלה הם רק חלק מהברכות והתשבחות שקיבלנו אחרי פרסום הכתבות על הקמת "מועדון הצילום" בת"א. הפונים מכל חלקי הארץ המבקשים להצטרף כחברים, מהללים ומעודדים ואנו מקווים כי אכן יוכלו כל אותם חובבי צילום, למצוא במועדון - מקום בו ניתן לצלם מודל עירום, באווירה נעימה, סולידית ומקצועית.

אל תשלחו כסף מבקש המנהל, דמי ההרשמה בסך 10 ש"ח משולמים רק בעת קבלת החבר למועדון, ואין באפשרותנו לקבל את כולם. חתך של הפו־נים למועדון בבקשת הצטר־פות, מראה כי מרבית הפונים הינם בגילאי 25-50, בעלי השכלה תיכונית ומעלה, חובבי צילום שרובם עד היום טרם התנסו בצילומי עירום חוזי חוויה חדשה עבורם.

מודגש בזאת כי מטרות המוע־דון הן לאפשר לחברים לצלם עירום באווירה סולידית ונעימה עם הדרכה במידת הצורך. כפי שפסל או צייר צריך מודל עירום למולו, כך גם צלם זקוק לדוגמנית עירום לביצוע צילומיו.

מנהל המועדון, הדוגמניות ומדריך הצילום, כולם משרים

אוירה של נינוחות, כך שהבאים למועדון מרגישים כמו בבית. מרבית החברים המסיימים את מכסת הצילום שלהם, מזמינים תור לצילום נוסף, הפעם של דוגמנית אחרת.

"זו פשוט חוויה שלא התנסיתי בה מעולם, הדוגמנית ממש נהדרת ומקצועית, תענוג לעבוד איתה" מספר ערן, חבר המועדון היוצא מהסטודיו בגמר הצילומים.

הפתעה גדולה גרמו חובבות צילום שרבות מהן נרשמו כחברות במועדון, מסתבר שלא רק גברים מעדיפים לצלם עירום נשי, אומרת חלי "תמיד רציתי לצלם עירום נשי שהוא יפה ועדין, אך לא היתה לי הזדמנות, כעת אני מצפה בקוצר רוח לתורי".

אנו חווים ומרגישים, מדובר אך ורק בצילומי עירום אמנו־תיים, הנעשים בשלב זה בסטו־דיו בלבד, בעתיד יתקיימו גם מפגשי צלמים, ימי עיון והדרכה, צילומי עירום בחיק הטבע, תערוכות צילום ועוד.

בימים אלה נשלחו מכתבים לכל הפונים ובהם הסברים על המועדון וצורת ההתקשרות. לכל המעוניינים להצטרף כחברים להלן הכתובה "מועדון הצילום" ת.ד. 9402 ת"א, לא לשכוח לציין כתובה או ת.ד. לתשובה.